

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

کارهای فامه تلاش

در

حوزه زنان و خانواده

سرشناسه: محبی، سیده فاطمه، ۱۳۵۱- Mohebbi, Sayedeh Fatemeh
عنوان و نام پدیدآور: کارنمای ۴ دهه تلاش در حوزه زنان و خانواده/گردآوری و تنظیم سیده فاطمه محبی،
شهربانو پاپی‌نژاد، ناظر زهرا آیت‌اللهی.
مشخصات نشر: تهران: شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، روابط عمومی، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری: ۱۷۲ص.
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۴۳۵-۷۰-۲
وضعیت فهرست نویسی: فیبا
موضوع: زنان -- ایران -- سیاست دولت
موضوع: Women -- Government policy -- Itan
موضوع: سیاست خانواده -- ایران
موضوع: Family policy -- Iran
شناسه افزوده: پاپی‌نژاد، شهربانو، ۱۳۵۹-
شناسه افزوده: آیت‌اللهی، زهرا، ۱۳۳۹
شناسه افزوده: شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده، روابط عمومی
رده بندی کنگره: HQ۱۷۳۵ /۲/م۳ ک۲ ۱۳۹۷
رده بندی دیویی: ۳۰۵ /۴۲۰۹۵۵
شماره کتابشناسی ملی: ۵۵۵۷۷۸۲

عنوان: کارنمای ۴ دهه تلاش در حوزه زنان و خانواده
گردآوری و تنظیم: سیده فاطمه محبی و شهربانو پاپی‌نژاد
ناظر: زهرا آیت‌اللهی
طراحی جلد: جمیله طالقانی‌زاده
حروفچین: منصوره برادران
نوبت چاپ: اول
صاحب امتیاز: شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده
ناشر: روابط عمومی شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده
قیمت: ۲۲۰۰۰۰ ریال
سال نشر: ۱۳۹۷
نشانی: تهران، خیابان فلسطین شمالی، شماره ۳۰۹
تلفن: ۵-۶۶۴۶۸۲۷۱
فکس: ۶۶۴۱۲۳۱۷
حق چاپ، تکثیر و انتشار محفوظ است.
استفاده از مطالب با ذکر منبع بلا مانع می‌باشد.

انتشارات روابط عمومی
شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده

www.shorayezanan.ir
Email: info@shorayezanan.ir

فهرست مطالب

- بخش اول: سیاستگذاری، قانون‌گذاری و برنامه‌ریزی ۱۳
- بخش دوم: تشکیلات و ساختارها ۱۵
- بخش سوم: اقدامات و فعالیت‌ها ۱۹
۱. آموزش و پژوهش ۲۱
۲. بهداشت و سلامت ۵۳
۳. حمایت اجتماعی ۷۳
۴. دفاعی و امنیتی ۹۷
۵. حقوقی و قضایی ۱۰۳
۶. مشارکت اجتماعی ۱۱۱
۷. معنویت و دینداری ۱۱۹
۸. فرهنگی، هنری و ارتباطات ۱۳۹
۹. بین‌الملل ۱۵۹
۱۰. مشارکت اقتصادی ۱۶۳

انقلاب اسلامی ایران انقلاب بی‌بدیلی است که همچنان پس از گذشت ۴۰ سال پس از پیروزی، استوار و پابرجا مانده است. در این مجال با گذشت ۴۰ سال بالندگی و شکوفایی، بازخوانی و تشریح دستاوردهای انقلاب اسلامی و عملی نمودن کلام عالمانه مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در مورد تبیین دستاوردهای چهل سال نظام و بازنمایی چشم‌انداز امیدآفرین آینده و افق‌های روشن پیش رو، موجب گردید تا جهت تدوین مجموعه دستاوردها، ضمن تعیین دستگاه‌های اجرایی مؤثر در حوزه زنان و خانواده و تدوین و تنظیم شاخص‌های کمی و کیفی مرتبط با این دستگاه‌ها، گزارشی از دستاوردها و اقدامات نظام جمهوری اسلامی ایران در طول ۴ دهه اخیر ارائه شود. بدین لحاظ با عنایت به این نکته که موضوع زنان و خانواده فقط مختص یک بخش از دستگاه‌های اجرایی نمی‌باشد، شاخص‌های تدوین شده، دامنه تمامی فعالیت‌های دستگاه‌ها در حوزه زنان و خانواده را مورد توجه قرار داد. در گام نخست از تهیه گزارش، تلاش شد تا شاخص‌ها برای ۵۷ دستگاه ارسال شود که به جهت وسعت حوزه‌ی شاخص‌ها و فقدان آمار و اطلاعات مرتبط با تمامی شاخص‌ها، روند جمع‌آوری و تهیه گزارش بسیار زمان‌بر و کند گردید و برخی نتایج حاصله به دهه‌های اخیر محدود شد.

در مرحله بعد، از دفاتر امور زنان و خانواده تمام دستگاه‌های اجرایی درخواست گردید تا گزارش اقدامات و فعالیت‌های خود را از بدو تأسیس تاکنون ارائه نمایند که بعد از تلاش‌های بسیار در این خصوص مشخص گردید که برخی از این دفاتر با ضعف در اطلاعات دقیق از فعالیت‌ها و اقدامات ادوار قبل مواجه هستند و برخی نیز به جهت تغییر و تحولات انجام شده در دستگاه‌ها و وزارتخانه‌ها از جمله ادغام، با تغییراتی در وضعیت دفاتر امور زنان مواجه شده‌اند و این دفاتر نیز از نظر ارائه گزارش اقدامات و دستاوردهای

خود با محدودیت‌هایی روبرو می‌باشند. بدین لحاظ تلاش گردید با استفاده از گزارشات منتشر شده دستگاه‌ها در حوزه زنان و خانواده و نیز گزارش‌های ارائه شده توسط مشاوران محترم امور زنان و خانواده در سال‌های قبل در جلسات شورای فرهنگی اجتماعی زنان، گزارش فعالیت‌های حوزه زنان و خانواده دستگاه‌های مختلف تکمیل شود. همچنین تلاش گردید با مکاتبه و درخواست از مشاوران اسبق دفاتر امور زنان و خانواده، موارد ابهام و نقص گزارش فعالیت‌ها و اقدامات در طول ۴ دهه اخیر برطرف شود. در نهایت مجموعه‌ی این تلاش‌ها در قالب ۲ گزارش اجمالی و مفصل تدوین شده است. مجموعه اجمالی شامل سه بخش: سیاست‌گذاری و برنامه‌ریزی تشکیلات و ساختارها، و بخش اقدامات و فعالیت‌ها می‌باشد که در بخش اقدامات و فعالیت‌ها، اهم فعالیت‌های حوزه زنان و خانواده در ۱۰ محور شامل: «آموزش و پژوهش»، «بهداشت و سلامت»، «حمایت‌های اجتماعی»، «دفاعی و امنیتی»، «حقوقی و قضائی»، «فرهنگ، هنر و ارتباطات»، «مشارکت‌های اجتماعی»، «معنویت و دینداری»، «بین‌الملل» و «مشارکت‌های اقتصادی» با آمارهای مرتبط ارائه شده است.

لازم به ذکر است که در مجموعه تفصیلی (حدود ۸۰۰ صفحه) نیز در محورهای مذکور، اقدامات و فعالیت‌های دستگاه‌های اجرایی به طور مبسوط و با ارائه مستندات تنظیم شده است که به زودی در اختیار محققان قرار خواهد گرفت. این مجموعه حاصل تلاش سرکارخانم سیده فاطمه محبی (بخش فعالیت‌ها و اقدامات) و سرکارخانم شهربانو پای‌نژاد (بخش آمار و اطلاعات) می‌باشد.

در پایان از تمام همراهانی که در این هدف یاریگر بودند به ویژه کارشناسان و همراهان دبیرخانه‌ی این شورا به جهت همفکری و همکاری‌های اجرایی و نیز از کلیه مسئولان و مشاوران و کارشناسان دستگاه‌های اجرایی به جهت تلاش و همکاری در تهیه و ارسال گزارش‌های دستگاهی تقدیر و تشکر می‌شود. اسامی تعدادی از عزیزانی که از همکاری ارزنده آنان در این مجموعه بهره‌مند شدیم عبارت است از:

سرکارخانم‌ها: وحیده نگین (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)، فاطمه عباسی (سازمان بهزیستی)، منیره نوبخت و فرزانه سادات نیکوبرش (سازمان تبلیغات اسلامی)، ساره محمدی و سودابه طائری (وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی)، فریبا محمدیان (وزارت ورزش و جوانان)، فرحناز مینایی پور و مهریه سویزی (وزارت آموزش و پرورش)، ماندانا فرجی (سازمان آموزش و پرورش استثنایی)، خدیجه رسولی (نهضت سوادآموزی)، زهرا کیاسالاری، الهه حجازی و طیبه ماهروزاده (وزارت علوم، تحقیقات و فناوری)، نیره قوی و مطهره عابدینی (نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها)، مریم احمدیه (شورای تخصصی تحول و ارتقای علوم انسانی)، خدیجه کرمی (مرکز آمار ایران)، هاجر خواجه بولاقی (سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای)، فریبا نظری پورکیایی، فهیمه فرهنگدو پور و فرشته ساسانی (وزارت کشور)، فروزنده ودیعتی و طاهره نظری (وزارت امور خارجه)، مرضیه مرآت نیا و سیده مرضیه شفاپور (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)، مهین دخت داوودی و فرحناز خسروشاهی (قوه قضائیه)، عصمت سپهری (صدا و سیما)، زهرا راستی و معصومه ظهیری (مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران)، فاطمه رهبر (کمیته امداد امام خمینی (ره))، معصومه چراغی (جمعیت هلال احمر)، مریم مجتهدزاده و فرحروز فاتحی (بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس)، مینو اصلانی (بسیج جامعه زنان کشور)، فاطمه دژبرد (آستان قدس

رضوی)، مهرشاد شبابی (سپاه پاسداران انقلاب اسلامی)، فریبا شایگان (پلیس زن)، صدیقه حجازی و سرایی (سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی)، نرگس معدنی پور (شهرداری تهران)، معصومه فرزانه (سازمان اوقاف و امور خیریه)، فریبا رحمان پور (سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری)، حانیه سامعی (وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات)، فروغ السادات بنی‌هاشم (وزارت جهاد کشاورزی)، ویدا آزاد (سازمان تعزیرات حکومتی)، منا عرفانیان (وزارت راه و شهرسازی)، شیرین دخت فرهادی (سازمان تأمین اجتماعی)، سهیلا جلودارزاده (وزارت صنعت، معدن و تجارت)، زینب حمیدزاده (بنیاد ملی نخبگان)، نرگس جلیلی (بنیاد شهید و امور ایثارگران).

جناب آقایان: هادی صادقی (قوه قضائیه)، سید جواد مظلومی (سازمان حج و زیارت)، محمدرضا جوادی یگانه (شهرداری تهران)، ابوالفضل حجتی پور (سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور)، علی باقرزاده (نهضت سواد آموزی)، سید ناصر میرمحمدیان (سازمان تبلیغات اسلامی)، محمدمهدی احمدی (وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی)، نعمت‌الله میر فلاح نصیری (وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی)، بهروز طهماسب کاظمی (دانشگاه آزاد اسلامی). همکاری صمیمانه همه این بزرگواران درخور تقدیر و سپاسگزاری است.

زهرآ آیت‌اللهی

رئیس کارگروه زنان و خانواده

ستاد چهلمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی

پیش در آمد

قبل از ورود به طرح اقدامات و دستاوردهای انقلاب اسلامی در حوزه زنان و خانواده، لازم است وضعیت جمعیت بانوان کشور از منظر شاخص‌های جمعیتی بررسی شود؛ بدین سبب در ادامه، آمار جمعیت زنان در ۴۰ سال اخیر بر اساس سرشماری‌های عمومی نفوس و مسکن ارائه شده است.

- جمعیت ایران در سال ۱۳۵۵ بر اساس آمار ارائه شده ۳۳۷۰۸۷۴۴ نفر بوده است که از این میان ۱۷۳۵۶۳۴۷ نفر مرد و ۱۶۳۵۲۳۹۷ نفر زن بوده‌اند. در سال ۱۳۹۵ جمعیت کشور به ۷۹۹۲۶۲۷۰ نفر رسیده که ۴۰۴۹۸۴۴۲ نفر مرد و ۳۹۴۲۷۸۲۸ نفر زن بوده‌اند.^۱

- براساس نتایج سرشماری ۱۳۹۵ بیشترین گروه سنی زنان در سال ۱۳۹۵ در گروه سنی ۲۵ تا ۶۴ سال با ۲۱۷۸۷۴۲۷ نفر جمعیت قرار دارد. بعد از آن گروه سنی ۱۵ تا ۲۴ سال با ۵۸۲۹۲۱۳ نفر جمعیت بیشترین جمعیت زنان را تشکیل می‌دهد.^۲

- میانگین سنی جمعیت ایران در سال ۱۳۹۵ برابر ۳۱/۱ سال محاسبه شده که در مقایسه با سال ۱۳۹۰، ۱/۳ سال افزایش را نشان می‌دهد. در سال ۱۳۹۵ میانگین سنی مردان برابر ۳۰/۹ و زنان ۳۱/۳ سال بوده است. بالاتر بودن میانگین سنی در زنان به دلیل بالاتر بودن امیدزندگی زنان در مقایسه با مردان است.^۳

- بر اساس نتایج سرشماری‌های مختلف بیشترین متولدین دختر و پسر در سال ۱۳۶۵، ۲۲۵۹۰۵۵ گزارش شده است که از این تعداد ۱۱۱۶۷۸۹ پسر و ۱۱۴۲۲۶۶ دختر بوده است. بعد از آن بر اساس گزارش‌های ارائه شده

۱- مرکز آمار ایران، سرشماری‌های عمومی نفوس و مسکن (۱۳۵۵ تا ۱۳۹۵).

۲- همان.

۳- همان.

سرشماری سال‌های بعد تعداد متولدین رو به کاهش بوده است. در سال ۱۳۹۵ و آخرین سرشماری تعداد دختران و پسران متولد شده به ترتیب ۷۴۱۹۱۱ و ۷۸۶۱۴۲ می‌باشد.^۱

- آمارها نشان می‌دهد ۵۶/۵ درصد از فوت‌های ثبت شده کشور در ۹ ماه ۱۳۹۵ مربوط به مردان و ۴۳/۵ درصد مربوط به زنان است. از مجموع فوت‌های ثبت شده ۷۴/۷ درصد مربوط به جمعیت مناطق شهری و ۲۵/۳ مربوط به جمعیت مناطق روستایی است.^۲

۱- مرکز آمار ایران، سرشماری‌های عمومی و نفوس و مسکن (۱۳۵۵ تا ۱۳۹۵).
۲- داده‌های سایت سازمان ثبت احوال کشور، ۱۳۹۵.

بخش اول
سیاستگذاری، قانون گذاری
و برنامه ریزی

- مفادی از قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به اهمیت تحکیم نهاد خانواده و استیفای حقوق زنان اختصاص یافته است.
- در بخش سیاست‌های کلان نظام، ابلاغی مقام معظم رهبری (مدظله العالی) در موضوع خانواده، تعداد ۲ سیاست کلی در موضوع خانواده و مرتبط با خانواده می‌باشد و تعداد ۱۲ سیاست کلان جمهوری اسلامی ایران، دارای مفادی مرتبط با زنان و خانواده است.
- در برنامه‌های اول تا ششم توسعه اقتصادی- اجتماعی کشور، موادی از این برنامه‌ها، به موضوعات زنان و خانواده اختصاص یافته است.
- بحث و بررسی در مورد پیش نویس سیاست‌های مرتبط با زنان و خانواده در جلسات شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده از زمان تأسیس شورا در سال ۱۳۷۷ تاکنون (۳۰ سال) و تصویب نهایی تعداد ۷۵ مصوبه مرتبط با زنان و خانواده در شورای عالی انقلاب فرهنگی^۱
- تعداد ۷۵ مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی در موضوع زنان و خانواده می‌باشد که عبارتند از: ۲ مصوبه حوزه خانواده، ۱ مصوبه جمعیت، ۳۱ مصوبه حوزه آموزش و پژوهش، ۶ مصوبه حوزه فراغت، ورزش و سلامت، ۳ مصوبه اقتصاد و اشتغال، ۱۳ مصوبه حوزه فرهنگ، ۴ مصوبه حوزه حقوق، ۲ مصوبه حوزه بین الملل و ۱۳ مصوبه حوزه تشکیلات اداری است.

۱- پیش نویس سیاست‌های مطرح شده در جلسات شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده چنانچه در جلسات شورای عالی انقلاب فرهنگی مطرح و بررسی شده و به تصویب برسد، به عنوان مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی محسوب شده و با امضا و ابلاغ ریاست محترم شورای عالی انقلاب فرهنگی به دستگاه‌ها، دارای شان قانونی است.

بخش دوم
تشکیلات و ساختارها

- تأسیس نهاد عالی سیاستگذاری در امور زنان و خانواده با نام «شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده» در سال ۱۳۶۶ با ۲۷ عضو حقوقی شامل نمایندگان دستگاه‌های اجرایی کشور و نمایندگان قوه مقننه، قوه مجریه، قوه قضائیه، شورای عالی انقلاب فرهنگی، حوزه علمیه قم، جامعه بسیج زنان کشور، سازمان صدا و سیما و دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها؛

- تأسیس ستاد ملی زن و خانواده به عنوان نهادی عالی جهت هماهنگی و تنظیم راهبردهای دستگاه‌های اجرایی کشور در حوزه زنان و خانواده در سال ۱۳۸۹؛

- ایجاد دفتر امور زنان در نهاد ریاست جمهوری در سال ۱۳۷۰ با هدف ارتقاء و بهبود وضعیت زنان و افزایش توانایی‌های آنان و تعالی آنها در جهت توسعه جامعه اسلامی و تغییر این دفتر به مرکز امور مشارکت زنان ریاست جمهوری در سال ۱۳۷۶ و تغییر مجدد آن در سال ۱۳۸۴ به مرکز امور زنان و خانواده با هدف ورود مباحث خانواده در حوزه وظایف آن و ارتقاء این مرکز به معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری در سال ۱۳۹۲ براساس ماده ۲۳۰ برنامه پنجم توسعه اقتصادی-اجتماعی کشور و مصوبه ستاد ملی زن و خانواده؛

- ایجاد جایگاه مستشاری در مجمع تشخیص مصلحت نظام در قالب کمیته امور بانوان و جوانان از سال ۱۳۷۶؛

- ایجاد مجامع مرتبط با زنان و خانواده در قوه مقننه (مجلس شورای اسلامی) از جمله: تأسیس کمیسیون زنان، جوانان و خانواده مجلس شورای اسلامی در سال‌های ۷۹-۱۳۷۵، تأسیس فراکسیون زنان مجلس از سال ۱۳۷۹ تاکنون، تأسیس گروه خانواده و زنان در مرکز پژوهش‌های مجلس در سال ۱۳۷۹ و تأسیس کمیته فقه خانواده در مرکز تحقیقات اسلامی وابسته به مجلس شورای اسلامی در سال ۱۳۹۰؛

- ایجاد مرکز مشورتی زنان و خانواده در تمامی وزارتخانه‌ها و سازمان‌های وابسته به قوه مجریه (صف و ستاد) و انتصاب مدیر کل یا مشاور یا کارشناس امور زنان و خانواده در آنها؛
- تشکیل دفتر امور بانوان وزارت کشور در سال ۱۳۷۰ جهت هماهنگی، یکپارچه‌سازی و تسهیل‌گری اجرای سیاست‌های کلان نظام در حوزه زنان و خانواده و اجرایی‌سازی برنامه‌های پنج‌ساله توسعه اقتصادی-اجتماعی در بخش زنان و خانواده و تشکیل دفتر امور زنان در استانداری‌ها جهت تسهیل و سازماندهی مشارکت زنان در فعالیتهای فرهنگی و اجتماعی از طریق ایجاد کانون‌های فرهنگی-اجتماعی بانوان؛
- توجه به مسائل و مشکلات حقوقی زنان با تشکیل دفتر مشاور امور زنان در قوه قضائیه در سال ۱۳۷۱ و گسترش آن در ۱۲ مرکز استان تا سال ۱۳۸۹ و ایجاد دفاتر حمایت از زنان و کودکان در قوه قضائیه از سال ۱۳۸۱؛
- ایجاد دفاتر مشاور امور زنان و خانواده یا مرکز زنان و خانواده در نهادهای تأسیسی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی؛
- ایجاد کارگروه‌های بانوان و خانواده در سطح شوراهای برنامه‌ریزی استان‌ها از سال ۱۳۸۲ براساس مصوبه هیئت وزیران.

بخش سوم
اقدامات و فعالیتها

۱. آموزش و پژوهش

اقدامات و فعالیت‌ها

وزارت آموزش و پرورش

- تأسیس اداره کل امور زنان و خانواده در وزارت آموزش و پرورش با هدف ارتقاء سطح کمی و کیفی آموزش دختران و بهبود وضعیت زنان فرهنگی در ابعاد مختلف؛
- توجه به موضوع عفاف و حجاب در مدارس دختران با اجرای آئین نامه پوشش دانش‌آموزان و معلمان و اجرای طرح شاداب‌سازی و محرم‌سازی مدارس دختران و انجام اقدامات فرهنگی، تبلیغی و پژوهشی در جهت تبیین و ترویج حجاب و عفاف و اجرای برنامه‌های تشویقی؛
- توجه به ارتقای مهارت‌ها و افزایش آگاهی‌ها در مورد حقوق و مسئولیت‌ها در زندگی فردی، خانوادگی و اجتماعی دختران دانش‌آموز با اجرای کارگاه‌های آموزشی ویژه دانش‌آموزان و والدین آنها؛
- توجه به ارتقای علمی دانش‌آموزان دختر با برگزاری المپیادهای علمی دانش‌آموزی در سطح استان‌ها، کشور و بین‌الملل؛
- کاهش بازماندگی دختران از آموزش عمومی در مناطق محروم از طریق شناسایی و پوشش تحصیلی آنها و توسعه مراکز شبانه روزی دختران در مناطق محروم و کمک‌های مردمی جهت حمایت از تحصیل آنان و تمهید بورسیه تحصیلی و اعطای کمک هزینه تحصیلی و انجام طرح کارورزی دختران بازمانده از تحصیل؛
- بومی‌سازی جذب و اشتغال نیروی انسانی زن به ویژه در مناطق محروم و روستایی و تربیت مربیان زن برای آموزش‌های مهارتی در مناطق محروم؛
- توسعه دانش فنی و حرفه‌ای دختران از طریق توسعه مراکز فنی و حرفه‌ای و مهارتی دختران و اعطای گواهینامه مهارت با تاکید بر فنون و حرفه‌های متناسب با نقش‌های دختران؛

- تلاش جهت پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی دختران دانش‌آموز از طریق گسترش مراکز مشاوره تحت نظر آموزش و پرورش؛
- افزایش مشارکت بانوان در پست‌های مدیریتی آموزش و پرورش در سطح وزارتی، استانی و مناطق و ارتقای توانمندی‌های زنان فرهنگی و تشکیل بانک اطلاعات بانوان فرهیخته فرهنگی؛
- توجه به ارتقاء سطح دانش و آگاهی والدین و ارتباط مستمر خانه و مدرسه از طریق تأسیس انجمن‌های اولیاء و مربیان و برگزاری دوره‌های مستمر آموزش خانواده در محورهای مختلف؛
- اجرای برنامه جامع پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی (طرح نظام مراقبت اجتماعی (نماد)).

سازمان آموزش و پرورش استثنایی

- تأسیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور در سال ۱۳۷۰ در جهت توسعه عدالت آموزشی و پوشش تحصیلی کودکان و نوجوانان دانش‌آموز استثنایی فراتر از گروه نابینایان، نسبت به قبل از انقلاب و مشتمل بر کودکان دارای آسیب شنوایی، بینایی، جسمی - حرکتی، کم‌توان ذهنی، اختلالات رفتاری - هیجانی و چندمعلولیتی و بهره‌مندی دختران دارای این شرایط در استفاده از مدارس استثنایی کشور و پوشش ۱۸ درصدی دانش‌آموزان دارای این شرایط نسبت به قبل از انقلاب؛
- ارائه آموزش به خانواده‌های دانش‌آموزان استثنایی و دارای نیازهای ویژه به دلیل جایگاه آنان در تعلیم و تربیت دانش‌آموزان با برگزاری ۴۵۰۰۰ جلسه آموزش خانواده در سراسر کشور؛
- حمایت از دانش‌آموزان این مدارس در قالب خدمات حمایتی، ایاب و ذهاب، خدمات توانبخشی، خدمات آموزشی و تحصیلی به دانش‌آموز و

خانواده وی به صورت فردی و گروهی پس از تهیه دستورالعمل ساماندهی آموزش خانواده.

سازمان نهضت سوادآموزی

- تأسیس شورای نهضت سوادآموزی از اواخر ۱۳۵۸ و تدوین ساختار دوره مقدماتی نهضت و تصویب اساسنامه سازمان نهضت سوادآموزی در سال ۱۳۶۳ در مجلس شورای اسلامی؛

- اجرای طرح‌های مختلف سوادآموزی در سال‌های ۱۳۵۸ تا ۱۳۶۳ در قالب طرح ضربتی، طرح کارخانجات، طرح سوادآموزی نیروهای مسلح، طرح مدارس، طرح مساجد، طرح سوادآموزی در زندان‌ها، طرح آموزش فرد به فرد، طرح تشکیل گروه‌های پیگیر سواد، طرح استفاده از دانشجویان، طرح سوادآموزی به مهاجران جنگ تحمیلی، پناهندگان عراقی و افغانی، اسیران جنگی، طرح آموزش به سربازان و کارکنان دولت، کارگران بخش دولتی و خصوصی اعم از زن و مرد و طرح آموزش همگانی سوادآموزی از طریق تلویزیون؛

- اجرای طرح‌های مختلف سوادآموزی از جمله: «خواندن با خانواده» با هدف یادگیری در کنار اعضای خانواده، اجرای طرح حلقه‌های کتابخوانی برای کم‌سوادان توسط یک فرد تحصیل کرده در حلقه کتابخوانی، اجرای طرح آموزش معلولان کم‌سواد و بی‌سواد، اجرای طرح سوادآموزی در ندامتگاه‌ها با مشارکت سازمان زندان‌ها، طرح ایجاد مراکز یادگیری محلی و توجه به مهارت‌های زندگی علاوه بر مهارت خواندن و نوشتن (از سال ۱۳۹۵ تاکنون ۲۵۰۰ مرکز یادگیری محلی ایجاد شده است)، طرح آموزش اولیای بی‌سواد توسط مدیران مدارس از طریق شناسایی آنها و طرح آموزش سوادآموزی برای معلولان؛

- گسترش فرصت‌های یادگیری مادام‌العمر و تحکیم و تثبیت سواد، با اولویت مناطق محروم با تأسیس و راه‌اندازی مراکز یادگیری محلی با اولویت مناطق روستایی و عشایری و برنامه‌ریزی ویژه برای دختران و زنان بی‌سواد روستایی و عشایری و تولید کتب درسی و کمک‌درسی ویژه دختران و زنان بی‌سواد و خانه‌دار روستایی و عشایری، طرح آموزش دختران شاغل روستایی بازمانده از تحصیل و طرح آموزش کودکان لازم‌التعلیم؛

- دریافت نشان و جوایز بین‌المللی از طرف یونسکو در سال ۱۳۶۹، جایزه نشان «نوما» ۱۳۷۹ برای طرح آموزش مهارت‌های زندگی به دختران روستایی ۱۸-۱۰ سال، جایزه آیسسکو در سال ۱۳۸۲ برای طرح آموزش خواندن با خانواده و جایزه سال ۲۰۱۸ یونسکو برای طرح ترکیب سواد پایه با مهارت رایانه.

سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای

- انتصاب مشاور امور زنان و خانواده سازمان فنی و حرفه‌ای کشور در راستای بهبود وضعیت پرسنل و کارکنان زن سازمان و ارتقای دانش و تخصص مهارت‌جویان زن؛
- توسعه و افزایش مراکز فنی و حرفه‌ای دختران با مجوز سازمان فنی و حرفه‌ای کشور؛
- تأسیس مراکز سیار روستایی و عشایری و مناطق محروم جهت دسترسی آسان کارجویان روستایی به خصوص دختران روستایی و ممانعت از مهاجرت روستائیان به شهرها؛
- ارائه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای در زندان زنان با همکاری سازمان امور زندان‌ها؛
- ارائه آموزش‌های فنی و حرفه‌ای به آسیب‌دیدگان اجتماعی و معتادان زن بهبود یافته با همکاری ستاد مبارزه با مواد مخدر؛

- توسعه فرصت‌های شغلی بانوان از طریق تمهید زمینه مهارت‌آموزی آنان و نیز برگزاری جشنواره‌های دریافت ایده‌های کارآفرینی ویژه مهارت آموختگان زن و برگزاری جشنواره‌های تخصصی صنایع فرهنگی و هنرهای دستی.

وزارت علوم تحقیقات و فناوری

- تصویب سیاست‌ها و قوانین مرتبط با حوزه وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و تلاش جهت تحقق آنها از جمله: «سیاست‌های ارتقای مشارکت زنان در آموزش عالی»، مفادی از «سند دانشگاه اسلامی» و «نقشه جامع علمی کشور» در موضوع زنان و آموزش عالی، تصویب «اصول و مبانی سیاست‌های تحقیقاتی مسایل زنان»، تصویب ۲ واحد درس «اخلاق خانواده» و تصویب ۲ واحد درس عمومی «دانش خانواده و جمعیت» در شورای عالی انقلاب فرهنگی و ابلاغیه وزارت علوم تحقیقات و فناوری در مورد مرخصی زایمان دانشجویان بدون احتساب در سنوات تحصیلی آنان به مدت حداکثر ۵ نیم سال (یک سال و نیم قبل از زایمان و چهار نیم سال بعد از زایمان) در کلیه مقاطع تحصیلی کارشناسی و کارشناسی ارشد، دکترای حرفه‌ای و تخصصی؛

- انتصاب مشاور زنان و خانواده در وزارت و نیز در اکثر دانشگاه‌های زیرنظر وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت ارتقاء سطح کمی و کیفی آموزش دانشجویان دختر، اعضای زن هیأت علمی و کارکنان زن حوزه ستادی؛

- تأسیس مراکز آموزش عالی مختص دختران دانشجو از یک مدرسه عالی دختران قبل از انقلاب به ۷ مرکز آموزش عالی دولتی شامل: دانشگاه الزهراء(س)، مجتمع آموزش عالی زنان پلیس (کوثر)، دانشکده حضرت زینب (س)، دانشگاه شهید مطهری - واحد خاوران، دانشگاه امام صادق (ع) - پردیس خاوران، دانشگاه قم - پردیس خاوران، مدرسه عالی شهیده بنت الهدی (ویژه خاوران)، مؤسسه آموزش عالی حوزوی معصومیه، پردیس

دانشگاهی الزهرا(س) در شهر جدید هشتگرد استان البرز و ۲۹ مرکز و دانشگاه / دانشکده غیرانتفاعی شامل: دانشگاه علوم پزشکی فاطمیه قم، دانشکده غیردولتی - غیرانتفاعی رفاه ویژه خواهران، مؤسسه آموزش عالی غیر دولتی- غیر انتفاعی ابرار(ویژه خواهران)، مؤسسه آموزش عالی غیردولتی- غیرانتفاعی آل طه(ویژه خواهران)، مرکز آموزش عالی حضرت خدیجه(س) ویژه خواهران اردکان، مؤسسه آموزش عالی غیرانتفاعی حکیم طوس(ویژه خواهران) مشهد، مؤسسه غیرانتفاعی صدرالمطالین-تهران، دانشگاه غیرانتفاعی امیرالمومنین(ع) -اهواز، مؤسسه غیرانتفاعی آل طه - تهران، مؤسسه غیرانتفاعی المهدی -اصفهان، مؤسسه غیرانتفاعی فاطمیه شیراز، مؤسسه غیرانتفاعی فیض الاسلام -خمینی شهر، مجتمع آموزش عالی فاطمیه نهاوند (ویژه خواهران)، دانشگاه فرزندگان سمنان ویژه خواهران، مؤسسه آموزش عالی آرمان رضوی، دانشگاه فناوری‌های نوین حضرت زینب(س) - سبزوار استان خراسان رضوی، دانشگاه ریحانه‌ی شاهرود، ویژه‌ی دختران در استان سمنان، دانشگاه قائن خراسان جنوبی -ویژه‌ی خواهران، دانشگاه حضرت نرجس رفسنجان، دانشگاه دخترانه حضرت معصومه(س)، دانشگاه فرزندگان سمنان، دانشگاه کوثر بجنورد، دانشگاه نهاوند، دانشکده فنی و حرفه‌ای دختران تهران(دکترشریعی)، دانشکده ریاضی و کامپیوتر خوانسار، مؤسسه رسام ویژه دختران در کرج، مؤسسه تبریز ویژه دختران، مؤسسه آموزش عالی فاطمیه (س) شیراز، مؤسسه آموزش عالی شکوه شرق ویژه خواهران - استان سیستان و بلوچستان.

- تصویب و ایجاد رشته‌های مرتبط با حوزه زنان، کودک و خانواده در دانشگاه‌های دولتی، غیرانتفاعی، دانشگاه آزاد اسلامی و دانشگاه پیام نور و دانشگاه‌های علمی - کاربردی در مقطع کاردانی، کارشناسی، کارشناسی ارشد و دکتری.

- ایجاد مراکز مطالعاتی و تحقیقاتی در حوزه زنان و خانواده در دانشگاه‌های تهران - الزهرا (س) - شهید بهشتی (ره) و مدیریت حوزه علمیه قم و موسسات غیردولتی و تأسیس مراکز مطالعات زنان در دانشگاه‌های دولتی و دانشگاه آزاد اسلامی دارای رشته مطالعات زنان و خانواده؛

- تأسیس انجمن‌های علمی در موضوع زنان و خانواده شامل: انجمن ایرانی مطالعات زنان - انجمن ایرانی روانشناسی خانواده - انجمن مطالعات خانواده در ایران؛

- انتشار نشریات علمی- پژوهشی و علمی- ترویجی مرتبط با زنان و خانواده با عناوین: فصلنامه مطالعات راهبردی زنان، فصلنامه زن در توسعه و سیاست، فصلنامه زن در فرهنگ و هنر، فصلنامه مطالعات زن و خانواده، فصلنامه فرهنگی - تربیتی زنان و خانواده، پژوهش‌نامه زنان، فصلنامه مطالعات اجتماعی روانشناسی زنان، فصلنامه زن و مطالعات خانواده، فصلنامه پژوهش‌های انتظامی - اجتماعی زنان و خانواده، فصلنامه پلیس زن، فصلنامه مطالعات اسلامی زنان و خانواده، فصلنامه جنسیت و خانواده، پژوهش‌نامه اسلامی زنان و خانواده، فصلنامه زن در جامعه، فصلنامه خانواده‌پژوهی، فصلنامه خانواده و پژوهش، فصلنامه فقه و حقوق خانواده، فصلنامه روانشناسی خانواده، فصلنامه مشاوره و روان درمانی خانواده، مجله تحقیقات زنان (مجله مطالعات زنان)؛

- انجام مطالعات و تحقیقات و پایان‌نامه‌ها و رساله‌های دکتری در حوزه زنان و خانواده در رشته‌های مختلف علوم انسانی و در مراکز تحقیقاتی دانشگاهی و مراکز تحقیقاتی دستگاه‌ها.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سال‌های بعد از انقلاب اسلامی در امر تربیت دانشجویان پزشکی و انجام تحقیقات و پژوهش‌های پزشکی

بسیار موفق عمل نموده است از جمله در مورد انتشار و توسعه نشریات علمی - پژوهشی در حوزه مامایی و زایمان و ناباروری که شامل موارد ذیل است: اخلاق و فرهنگ در پرستاری و مامائی (دانشگاه شاهد)، فصلنامه افلاک (دانشکده پرستاری و مامائی خرم آباد)، فصلنامه باروری و ناباروری، فصلنامه پرستاری سالمندان (دانشکده پرستاری و مامایی ایلام)، فصلنامه حیات (مجله دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی تهران)، مجله بالینی پرستاری و مامائی (دانشکده پرستاری و مامائی شهرکرد)، مجله پرستاری و مامایی جامع نگر، مجله تحقیقات پرستاری و مامایی (دانشکده پرستاری و مامایی اصفهان)، مجله توسعه پژوهش در پرستاری و مامائی (دو فصلنامه)، مجله دانشکده پرستاری و مامایی ارومیه، مجله زنان، مامایی و نازایی ایران (دانشگاه علوم پزشکی مشهد)، مجله علمی پژوهشی دانشکده پرستاری و مامائی همدان، مجله مامایی و بهداشت باروری، مجله مراقبت‌های پیشگیرانه در پرستاری و مامائی (دانشگاه علوم پزشکی زنجان)، نشریه دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی (ره)؛ - تأسیس انجمن‌های علمی پزشکی جهت سلامت زنان و درمان ناباروری و خدمات مامایی زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در حوزه بیماری‌های زنان از جمله: انجمن علمی جراحی‌های کم‌تهاجمی زنان ایران، انجمن علمی تخصصی باروری و ناباروری ایران، انجمن علمی سرطان زنان ایران، انجمن علمی مامایی ایران، انجمن متخصصین زنان و مامایی ایران.

شورای تخصصی تحول و ارتقای علوم انسانی

- تصویب و تأسیس شورای تخصصی تحول و ارتقای علوم انسانی با نظارت شورای عالی انقلاب فرهنگی در سال ۱۳۸۸ و ایجاد کارگروه مطالعات زنان و خانواده و تصویب آیین نامه کارگروه؛

- پیشنهاد عناوین و موضوعات برای پایان‌نامه و رساله دکتری و انجام پژوهش در حوزه زنان و خانواده؛

- برگزاری ۶ نشست مشورتی در موضوعات: روش‌های ارتقاء و تحول رشته مطالعات زنان و خانواده، کمیّت و کیفیت ورود مباحث اخلاقی در رشته مطالعات زنان و خانواده، کمیّت و کیفیت ورود مباحث اقتصادی در رشته مطالعات زنان و خانواده، بررسی روش‌های ارتقاء و اسلامی کردن رشته مطالعات زنان، راهبردهای تحول در حوزه مطالعات زنان مبتنی بر آسیب‌شناسی، با تأکید بر مبانی و دیدگاه‌های بنیادین و نشست روش تلفیق دروس علوم اجتماعی با علوم اسلامی در رشته مطالعات زنان و خانواده (۱۳۹۰-۱۳۹۱)؛

- برگزاری ۳ نشست با مدیران گروه رشته مطالعات زنان و خانواده سراسر کشور به منظور هم‌اندیشی و تبادل نظر پیرامون مسائل این رشته در سال ۱۳۹۳؛

- تصویب عنوان، مقطع و سرفصل‌های رشته‌های: کارشناسی ارشد زن و خانواده، دکتری زن و خانواده، کارشناسی ارشد حقوق زن در اسلام و دکتری مطالعات حقوق خانواده؛

- بازنگری سرفصل‌های رشته کارشناسی مطالعات خانواده؛
- تدوین دوره‌های: کارشناسی مدیریت خانواده، کارشناسی ارشد فلسفه جنسیت و دکتری حقوق زن در اسلام.

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران

- تربیت خاوران طلبه علوم دینی با تأسیس مراکز حوزوی ویژه خاوران و تأسیس مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران جهت ساماندهی مراکز حوزوی خاوران؛

- تأسیس بزرگترین مرکز حوزوی خواهران با نام جامعه الزهرا (س) در شهر قم؛
- برگزاری جشنواره‌های برترین‌های حوزه از سال ۱۳۸۵ و برگزاری جشنواره علامه حلی^۱ و جشنواره بانوی کرامت^۲ جهت ارتقای علمی، آموزشی و پژوهشی خواهران طلبه و برگزاری جشنواره علمی - پژوهشی رشد؛^۳
- تأسیس مرکز تحقیقات زن و خانواده ذیل مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران و انجام مطالعات و پژوهش‌های اسلامی در حوزه زن و خانواده و تربیت مدرس و متخصص در حوزه زن یا خانواده و ارائه دوره‌های آموزشی و نقد رویکرد غرب نسبت به زن و مسائل فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده در ایران با برگزاری نشست‌های تخصصی و موضوعی.

سازمان بسیج مستضعفین

- تأسیس دانشکده حضرت زینب (س) در ۴ رشته شامل مدیریت و برنامه‌ریزی آموزشی؛ مدیریت خانواده، تربیت مدرس قرآنی و مطالعات زنان و جذب خواهران عضو بسیج از طریق کنکور سراسری در مقطع کارشناسی؛
- شناسایی زنان نخبه تراز انقلاب اسلامی با تشکیل ۸۰۰ هیئت اندیشه‌ورز در سراسر کشور؛
- تشکیل ۵۰۰۰ هسته علمی - پژوهشی در جامعه بسیج زنان کشور.

۱- جشنواره علامه حلی (ره) جشنواره‌ای است که به منظور تجلیل از محققان جوان حوزوی برگزار می‌شود. برگزیدگان این جشنواره ضمن دریافت لوح تقدیر جشنواره و جوایز دیگر، پژوهشگران برای استفاده از تسهیلات به معاونت پژوهش حوزه‌های علمیه معرفی می‌شوند.

۲- محور جشنواره بانوی کرامت را فعالیت‌های پژوهشی مدارس علمیه خواهران تشکیل می‌دهد.

۳- این جشنواره به منظور ترویج فرهنگ پژوهش گروهی و پرداختن به موضوعات کاربردی برگزار می‌شود.

آستان قدس رضوی

- تعامل و همکاری با دانشگاه علوم اسلامی رضوی در جهت تأمین نیازهای بانوان دانشجوی متأهل و زوج‌های جوان و ایجاد مرکز مطالعات زن و خانواده، ایجاد پردیس خواهران در این دانشگاه و برگزاری دوره‌های مشاوره و سبک زندگی رضوی جهت زوج‌های جوان؛

آموزش‌های عمومی

- آموزش‌های عمومی مانند آموزش گسترده غیرحضوری کارکنان دولت در موضوعات آموزش مهارت‌های استحکام بخشی به خانواده، تغذیه سالم خانواده، اقتصاد و مدیریت خانواده، با عنوان کلی «طرح رحمت» و نیز ۶ ساعت آموزش زوج‌های حین عقد در موضوعات اخلاق خانواده، احکام و حقوق خانواده، مهارت‌های ارتباط موثر، کنترل خشم، حل مسئله در خانواده و سلامت زناشویی و بارداری و مواردی دیگر از این آموزش‌ها؛
- وزارت ورزش و جوانان در مجموع طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۷ تعداد ۷۴۰۹ کارگاه آموزشی (قبل، حین و بعد ازدواج) را برگزار کرده است.^۱
- براساس آمار وزارت ورزش و جوانان، در مجموع طی سال‌های ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶، تعداد ۳۷۴ مرکز مشاوره ازدواج و خانواده وجود داشته است در حالی که در سال‌های ۱۳۷۴ تا ۱۳۸۸ تعداد این مراکز مشاوره ۱۹۴ بوده است.^۲
- توان‌افزایی زنان مدیر و مسئول در سطح استان‌ها با برگزاری کارگاه آموزشی برای مدیران دولتی، اعضای شوراهای اسلامی شهر و روستا، شهرداران و دهیاران زن در استان‌های کشور (آموزش ۱۹۰۰ نفر زن در پست‌های مدیریتی در ۳۱ استان به میزان ۲۲۰۰۰ نفر ساعت آموزش

۱- گزارش دریافتی از وزارت ورزش و جوانان.
۲- همان.

حضور و ۴۷۰۰۰ نفر ساعت آموزش غیر حضوری) توسط وزارت کشور؛^۱
 - اجرای طرح کشوری «مطهره» و پرورش ۶۰۰ مربی در مراکز آموزش غیر
 رسمی کشور در موضوعات فرهنگی و دینی توسط وزارت کشور؛^۲

مراکز آماری

- تأسیس اولین مرکز آمار و اطلاعات زنان در راستای بسط و گسترش
 اطلاعات و آمار مرتبط با زنان و خانواده در سطح ملی و بین‌المللی و ارزیابی
 و تحلیل وضعیت زنان در ایران در قالب گزارشات آماری و تشکیل بانک‌های
 اطلاعاتی ۱۰ گانه شامل: بانک‌های پژوهش‌ها و تحقیقات - مقالات -
 مجامع و مراکز - اخبار - اسامی بانوان فرهیخته و فعال - قوانین - سخنان و
 بیانات رهبران جمهوری اسلامی ایران - استفتائات مرتبط با زنان و خانواده
 - نشریات و کتاب‌شناسی به ۳ زبان فارسی، عربی، انگلیسی؛

- راه‌اندازی وبسایت شبکه جهانی زنان مسلمان در قالب ۱۲ بانک
 اطلاعاتی به ۴ زبان فارسی، اردو، عربی، انگلیسی و عضویت زنان محقق و
 پژوهشگر مسلمان از کشورهای مختلف در این شبکه توسط مرکز آمار و
 اطلاعات زنان؛

- توجه مرکز آمار ایران به تفکیک آمارها بر حسب جنس و تهیه گزارشات
 آماری به تفکیک جنس، بررسی ویژگی‌های اجتماعی، اقتصادی جمعیت از
 لحاظ جنسیت و آمارگیری از فرهنگ رفتاری خانوار، آمارخدمات مصرفی
 خانوار، آمار پوشاک خانوار، تهیه گزارشات سن ازدواج، مجرد قطعی و تأخیر
 ازدواج، وضعیت زناشویی، وضعیت زنان سرپرست خانوار.

۱- گزارش عملکرد دفتر امور زنان و خانواده وزارت کشور.
 ۲- همان.

« گزارش‌های آماری »

وزارت آموزش و پرورش

- افزایش پوشش تحصیلی دختران لازم‌التعلیم و به همان نسبت افزایش فضاهای آموزشی و کارکنان آموزشی زن. افزایش تعداد دانش‌آموز دختر دوره ابتدایی از ۱۹۵۲۴۷۲ در سال ۱۳۵۷ به ۳۸۲۴۴۸۲ در سال ۱۳۹۷ با ۹۵ درصد رشد و افزایش تعداد کارکنان زن دوره ابتدایی از ۸۷۴۷۵ در سال ۱۳۵۷ به ۲۵۲۱۰۱ در سال ۱۳۹۷ با ۱۸۸ درصد رشد؛^۱
- توسعه فعالیت‌های مدارس آموزش از راه دور با استفاده از قانون تأسیس و اداره مدارس و مراکز غیر دولتی برای ارتقا نرخ پوشش تحصیلی دانش‌آموزان بازمانده از تحصیل و پوشش تحصیلی ۱۷۰۳۰۱۷ دختر از سال تحصیلی ۸۴-۱۳۸۳ تا سال ۱۳۹۲؛^۲
- رشد ۴ برابری جمعیت نوآموزان پیش‌دبستانی در چهار دهه اخیر از ۲۳۵۱۳۶ نفر در سال ۱۳۵۶ به ۹۶۸۸۸۰ در سال ۱۳۹۶ و اجباری شدن دوره پیش‌دبستانی برای کودکان استثنایی و دارای نیازهای ویژه؛^۳
- افزایش تعداد مدارس کشور از ۴۸ هزار مدرسه در سال ۱۳۵۷ به ۱۰۸ هزار مدرسه در سال ۱۳۹۷ (به‌طور میانگین ۴ مدرسه در روز و ۳ هنرستان در هر هفته) سبب رشد دانش‌دختران شده است. همچنین اهتمام ویژه جمهوری اسلامی ایران در جهت فراهم کردن امکان تحصیل دختران در استان‌های محروم؛ به‌طوری‌که تعداد مدارس استان‌های محروم بعد از انقلاب اسلامی ۵ برابر شده است.^۴

۱- گسترش چشمگیر تعلیم و تربیت در ایران، خبرگزاری فارس، ۱۳۹۶/۱۱/۲۰.

۲- اعلام آمار مدارس مجتمع‌های آموزشی و تعداد دانش‌آموزان سراسر کشور، خبرگزاری پانا، ۱۳۹۲/۳/۱۸.

۳- دستاوردهای وزارت آموزش و پرورش در ۴۰ سالگی انقلاب/رشد ۴ برابری جمعیت نوآموزان پیش‌دبستانی در چهاردهه اخیر، خبرگزاری فارس، ۱۳۹۷/۱۱/۱۰.

۴- چله انقلاب، گزارش ۳۱ نشست شبانه‌های انقلاب از فروردین الی آبان ۱۳۹۷.

- افزایش حدود ۱۰۴ برابری مدارس شبانه‌روزی پس از انقلاب اسلامی از ۹ واحد به ۹۳۰ واحد و تحت پوشش آموزش قراردادادن جمع زیادی از دختران که به دلیل عدم دسترسی به مدرسه در روستای خود قادر به تحصیل نبودند.^۱

- تعداد کانون‌های پرورشی فکری کودکان و نوجوانان در سال ۱۳۹۶ تعداد ۹۴۵ مرکز بوده است و دارای تعداد ۱۷۰ ناوگان کتابخانه سیار است.^۲

- در سال ۱۳۹۱، ۵۳۲،۰۰۰ نفر از شاغلین آموزش و پرورش زنان بوده‌اند که این رقم پیش از انقلاب اسلامی ۱۲۵ هزار نفر بوده است.^۳

- در حال حاضر بیش از ۳۰۰ هزار دانش‌آموز خارجی که حدود نیمی از آنها دختر هستند، به‌طور رایگان در مدارس ایران تحصیل می‌کنند. همچنین بیش از ۴۰ هزار دانشجوی خارجی در ایران مشغول به تحصیل هستند.^۴

- در سال ۱۳۹۶ باتلاش‌های ۴۰ ساله صورت گرفته در آموزش و پرورش، نرخ پوشش تحصیلی دانش‌آموزان در دوره ابتدایی ۹۸ درصد، در مقطع متوسطه اول ۹۳ درصد و در متوسطه دوم ۸۲ درصد است.^۵

- طبق نتایج ارائه شده از وزارت آموزش و پرورش در سال تحصیلی ۱۳۹۵-۱۳۹۴ تعداد دانش‌آموزان دختر در مقطع ابتدایی، راهنمایی و متوسطه به ترتیب ۳۶۰۳۰۱۷، ۱۴۶۳۰۶۰ و ۱۰۹۹۶۲۶ نفر بوده‌اند.^۶

- دانش‌آموزان ایرانی طی ۳۰ سال (۱۳۶۶-۱۳۹۷) شرکت در المپیادهای مختلف جهانی ۶۸۱ مدال برای جمهوری اسلامی ایران به ارمغان آوردند که دانش‌آموزان دختر ایرانی نیز در رشته‌های علمی مدال‌هایی کسب کرده‌اند.

۱- چله انقلاب، گزارش ۳۱ نشست شنبه‌های انقلاب از فروردین الی آبان ۱۳۹۷.

۲- همشهری آنلاین، ۱۳۹۶/۲/۹.

۳- چله انقلاب، گزارش ۳۱ نشست شنبه‌های انقلاب از فروردین الی آبان ۱۳۹۷.

۴- همان

۵- گزارش مرکز برنامه‌ریزی منابع انسانی و فناوری اطلاعات وزارت آموزش و پرورش.

۶- سری‌زمانی نماگرها و شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۵۰ سال کشور.

سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان

- تاسیس سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان در سال ۱۳۶۷ (قبل از انقلاب اسلامی فقط دو مرکز آموزشی ویژه تیزهوشان وجود داشت) و تحصیل ۵۱۱۱۶ نفر دختر در مدارس سمپاد و رشد ۱۳۹ برابری تعداد مدارس سمپاد و رشد ۱۲۰ برابری جمعیت دانش‌آموزی مدارس استعدادهای درخشان از زمان تاسیس تاکنون.^۱
- اشتغال به تحصیل یک میلیون و ۳۷۱ هزار و ۳۹۸ نفر دانش‌آموز در مدارس سمپاد نمونه دولتی و غیردولتی در سراسر کشور و تحصیل ۵۸۰ هزار و ۷۱۳ نفر دختر در این مدارس تا سال ۱۳۹۲.^۲
- اشتغال به تحصیل ۱۷ هزار و ۱۸۸ دانش‌آموز دختر در مقطع راهنمایی و تعداد ۳۳ هزار و ۹۲۸ دانش‌آموز دختر در مقطع متوسطه ی مدارس دخترانه استعدادهای درخشان در سال ۱۳۹۷.^۳

سازمان آموزش و پرورش استثنایی

- در سال ۹۶-۱۳۹۵ تعداد دختران دانش‌آموز استثنایی به ۲۷۸۵۷ نفر، تعداد معلمان به ۱۴۹۲۱ نفر، تعداد کارکنان آموزشی مدیریت و کیفیت بخشی به ۵۷۸۱ نفر و تعداد آموزشگاه‌ها به ۱۵۲۱ واحد رسیده است.^۴
- آموزش خانواده‌های دانش‌آموزان با نیازهای ویژه به دلیل جایگاه ویژه ایشان در تعلیم و تربیت دانش‌آموزان جزو برنامه‌های اولویت‌دار سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور بوده است. در سال‌های مختلف جلسات آموزشی برای خانواده‌ها برگزار شده است. تعداد افراد شرکت کننده در

۱- دستاوردهای وزارت آموزش و پرورش در ۴۰ سالگی انقلاب، خیرگزاری فارس، ۱۳۹۷/۱۱/۱۱.

۲- اعلام آمار مدارس مجتمع‌های آموزشی و تعداد دانش‌آموزان سراسر کشور، خیرگزاری پانا، ۱۳۹۲/۳/۱۸.

۳- همان.

۴- سالنامه آماری کشور به نقل از سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور.

این جلسات در سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴، ۲۴۳۰۹۳ نفر، در سال ۱۳۹۶-۱۳۹۵، ۲۴۹۸۵۶ نفر و در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۶، ۲۵۲۸۶۸ نفر بوده است.^۱

- سازمان آموزش و پرورش استثنایی به منظور ارتقاء سطح آگاهی خانواده‌ها و با توجه به تأکیدات برنامه‌ی پنجم توسعه اقتصادی اجتماعی کشور و هم‌چنین با اعمال نیازسنجی‌های صورت گرفته از برنامه‌های گذشته، نسبت به تدوین برنامه آموزش خانواده و اجرای آن اهتمام نموده است. جلسات آموزش خانواده به صورت فردی و گروهی و با استفاده از اساتید فن در مراکز آموزشی و به صورت قطبی حداقل یک بار در ماه برگزار می‌شود و سپس با ارزیابی از موضوعات مورد بحث متناسب با نیاز والدین میزان کارایی جلسات مورد ارزیابی قرار می‌گیرد. از سال ۱۳۹۱ تاکنون این آموزش‌ها در حال انجام است. در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۶ تعداد شرکت کنندگان جلسات آموزش خانواده ۲۵۲۸۶۸ و تعداد جلسات برگزار شده‌ی آموزش خانواده ۷۵۸۲ بوده است.^۲

سازمان نهضت سواد آموزی

- در سال ۱۳۵۵، نرخ باسوادی زنان و دختران فقط ۳۵/۵ درصد بوده است که با روندی رو به رشد در سال ۱۳۶۵ به ۵۵ درصد، در سال ۱۳۷۵ به ۹۰/۷ درصد، در سال ۱۳۸۵ به ۸۸/۸ درصد، در سال ۱۳۹۰ به ۹۰/۷ درصد و در سال ۱۳۹۵ به رشد ۹۳/۴ درصدی رسیده است که این رشد، گویای صعود چشمگیری است که در آموزش زنان و دختران ایرانی رخ داده است.^۳

- براساس نتایج سرشماری سال ۱۳۹۵ مرکز آمار ایران، میزان باسوادی مناطق شهری از ۸۸/۶ درصد در سال ۱۳۹۰ به ۹۰/۸ درصد در سال ۱۳۹۵

۱- گزارش دریافتی از سازمان آموزش و پرورش استثنایی.

۲- همان.

۳- گزارش دریافتی از سازمان نهضت سوادآموزی.

افزایش یافته است. در همین زمان نرخ باسوادی مناطق روستایی از ۷۵/۱ به ۷۸/۵ درصد افزایش داشته است.^۱

- طبق نتایج اعلام شده توسط مرکز آمار ایران نرخ باسوادی در گروه سنی ۱۰ تا ۴۹ سال، در سال ۱۳۸۵ به ۹۱/۷، در سال ۱۳۹۰ به ۹۲/۴ و در سرشماری سال ۱۳۹۵ به ۹۳/۴ رسیده است.

- نتایج سرشماری نفوس سال ۱۳۹۵ حاکی از رشد ۱۴ برابری درصد باسوادی در سطح کشور طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۱ می‌باشد.^۲

- در طول ۳۹ سال فعالیت سوادآموزی، درصد باسوادی در گروه سنی ۶ ساله و بالاتر از ۴۷/۵ درصد سال ۱۳۵۵ به ۸۸ درصد در سال ۱۳۹۵ افزایش یافته است و این رقم در گروه سنی هدف (۴۹-۱۰ ساله) از ۴۸/۸ درصد سال ۱۳۵۵ به ۹۵/۹ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است.^۳

- قدر مطلق بی‌سوادی در گروه سنی ۶ ساله و بالاتر از ۱۴/۲ میلیون نفر سال ۱۳۵۵ به ۹/۷ میلیون نفر در سرشماری سال ۱۳۹۰ کاهش یافته و این رقم در سال ۱۳۹۵ به کمتر از ۸ میلیون نفر رسیده است. بررسی این عدد در جمعیت ۴۹-۱۰ ساله نشان می‌دهد قدر مطلق بی‌سوادی از ۹/۸ میلیون نفر در سال ۱۳۵۵ به ۳/۴ میلیون نفر در سرشماری سال ۱۳۹۰ کاهش یافته و در سال ۱۳۹۵ به کمتر از ۲ میلیون نفر رسیده است.^۴

- علی‌رغم تلاش‌های صورت گرفته در سطح بین‌المللی و سطح ملی در کشورهای مختلف در فاصله بین سال‌های ۲۰۰۰ تا ۲۰۱۵، فقط یک درصد کاهش در نرخ بی‌سوادی اتفاق افتاده است، این در حالی است که میزان باسوادی در ایران بعد از انقلاب، در گروه هدف ۱۰ تا ۴۹ سال، از ۵۰

۱- گزارش دریافتی از سازمان نهضت سوادآموزی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

درصد در سال ۱۳۵۵، به ۹۳/۴ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است و این یکی از مهم‌ترین دستاوردهای ارزشمند انقلاب اسلامی و سازمان نهضت سوادآموزی است.^۱

سازمان فنی و حرفه‌ای کشور

- تعداد آموزش دیدگان فنی و حرفه‌ای در طی سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۵ روند افزایشی داشته و بر تعداد این مهارت‌آموزان در طی این سال‌ها افزوده شده است. در سال ۱۳۹۳، تعداد ۷۶۲۲۶ زن و در سال ۱۳۹۵، تعداد ۳۰۶۲۷۶ زن از آموزش دیدگان زن مراکز ثابت سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور بوده‌اند.^۲

- تعداد مربیان رسمی و پیمانی سازمان فنی و حرفه‌ای در طول سال‌های مختلف متفاوت بوده است. در سال ۱۳۹۰، ۱۹۲ مربی زن، در سال ۱۳۹۵، ۱۳۸۷^۳ مربی رسمی و پیمانی زن در مراکز سازمان فنی و حرفه‌ای کشور مشغول به فعالیت بوده‌اند.^۴

- در سال ۱۳۹۵، تعداد ۱۱۶ مرکز ثابت سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای به منظور آموزش و مهارت‌آموزی برای زنان وجود داشته است.^۵

وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

- بر اساس آمار ارائه شده در دو دهه اخیر طی بیست سال گذشته، تعداد دانشجویان دختر تقریباً دو برابر شده است.

۱- گزارش دریافتی از سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور.

۲- سالنامه آماری کشور به نقل از سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور.

۳- دلیل افزایش چشمگیر تعداد مربیان در سال ۱۳۹۵ تبدیل وضعیت استخدامی مربیان بوده است.

۴- سالنامه آماری کشور به نقل از سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور.

۵- همان، معاونت آموزشی.

- افزایش بی‌سابقه‌ی تعداد دانشگاه‌های کشور از ۲۲۳ دانشگاه در سال ۱۳۵۵ به ۲۶۴۰ دانشگاه در سال ۱۳۹۵ و تعداد دانش‌آموختگان دانشگاهی زن از ۶ درصد در سال ۱۳۵۵ به ۴۴ درصد در سال ۱۳۹۵ رسیده است.^۱
- در سال ۱۳۹۵ تعداد ۳۰۵ تشکل و تعداد ۳۴۰۷ کانون فرهنگی در دانشگاه‌های کشور فعالیت داشته‌اند، در این زمینه تعداد نشریات دانشجویی نیز به تعداد ۵۰۸۶ مورد رسیده است. بخش عظیمی از فعالان این تشکل‌ها و نشریات، دختران دانشجوی هستند.^۲
- رشد ۱۶ برابری تعداد زنان عضو هیأت علمی دانشگاه‌ها نسبت به قبل از انقلاب اسلامی؛ به‌طوری‌که در سال ۱۳۵۷ سهم زنان هیأت علمی ۱/۴ درصد بوده و در سال ۱۳۹۶، به ۲۴ درصد رسیده است.^۳
- در حال حاضر زنان ۲۰ درصد از اساتید دانشگاه‌ها را تشکیل می‌دهند به طوری که ۷ هزار نفر از اساتید دانشگاه‌ها زن می‌باشند، در حالی که پیش از انقلاب تنها ۱/۴ درصد اساتید دانشگاه‌ها زن بوده‌اند.
- تعداد دانشجویان دختر در رشته‌های پزشکی از ۳۱۸۶۹ نفر در سال ۷۰-۱۳۶۹ به ۱۶۱۸۴۵ نفر در سال ۹۵-۱۳۹۴، در رشته‌های علوم انسانی از ۳۱۶۱۷ نفر در سال ۷۰-۱۳۶۹ به ۱۰۵۸۷۴۵ نفر در سال ۹۵-۱۳۹۴، در رشته‌های علوم پایه از ۱۵۹۵۰ نفر در سال ۷۰-۱۳۶۹ به ۱۷۵۹۰۶ نفر در سال ۹۵-۱۳۹۴، در رشته‌های فنی و مهندسی از ۳۱۴۷ نفر در سال ۷۰-۱۳۶۹ به ۳۰۸۸۲۱ نفر در سال ۹۵-۱۳۹۴، در رشته‌های کشاورزی و دامپزشکی از ۴۴۵ نفر در سال ۷۰-۱۳۶۹ به ۱۰۱۳۵۸ نفر در سال ۹۵-

۱- چله انقلاب، گزارش ۳۱ نشست شبانه‌های انقلاب از فروردین الی آبان ۱۳۹۷.

۲- همان.

۳- همان.

- ۱۳۹۴ و رشته‌های هنر از ۲۲۹۷ نفر در سال ۷۰-۱۳۶۹ به ۱۹۵۸۸۴ نفر در سال ۹۵-۱۳۹۴ رسیده است.^۱
- در سال ۹۶-۱۳۹۵ از مجموع ۱۸۷۱۵۹۶ نفر دانشجوی دختر، ۲۳۲۷۵۷ نفر آنها در مقطع کاردانی، ۱۱۷۹۷۵۰ نفر در مقطع کارشناسی، ۳۵۳۵۵۳ نفر در مقطع کارشناسی ارشد، ۴۶۳۱۶ نفر در مقطع دکترای حرفه‌ای و ۵۹۲۲۰ نفر در مقطع دکترای تخصصی مشغول به تحصیل بودند.^۲
- در سال ۱۳۹۵-۱۳۹۴ از مجموع ۳۳۲۵۱۳ نفر دختر فارغ‌التحصیل، تعداد ۵۸۸۶۲ نفر مدرک کاردانی، ۲۰۹۲۱۲ نفر مدرک کارشناسی، ۵۷۴۶۴ نفر مدرک کارشناسی ارشد، ۳۴۲۲ نفر مدرک دکترای حرفه‌ای و ۳۵۵۳ نفر مدرک دکترای تخصصی اخذ کرده‌اند.^۳
- بر اساس آمار سالنامه آماری کشور، در سال تحصیلی ۱۳۹۶-۱۳۹۵، ۲۰۷۱۸ نفر از آموزشگران دانشگاهی (اعضای هیأت علمی) تمام وقت مؤسسات آموزش عالی را زنان تشکیل می‌دادند.^۴
- نسبت پذیرفته شدگان زن در آموزش عالی طی سال‌های ۸۵-۱۳۵۵؛ از ۳۴ درصد به ۵۱ درصد به نفع زنان افزایش چشمگیری داشته است.^۵
- نسبت دانشجویان زن در تمام مقاطع تحصیلی طی سال‌های ۸۵-۱۳۵۵؛ از ۲۹ درصد به ۵۳ درصد به نفع زنان افزایش داشته است.^۶

۱- سری زمانی نماگرها و شاخص‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی ۵۰ سال کشور به نقل از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۲- سالنامه آماری کشور به نقل از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

۳- همان.

۴- همان.

۵- گزارش بررسی وضعیت موجود و مطلوب زنان در جمهوری اسلامی ایران، فاز اول (۱۳۸۷)، دوم و سوم (۱۳۸۸)، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، مؤسسه فرهنگی پژوهشی کاوش نو ۱۳۸۸: ۱۸.

۶- همان: ۱۹.

- نسبت دانشجویان زن در رشته‌های علوم انسانی ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۴۶ درصد به ۶۱ درصد به نفع زنان افزایش داشته است.^۱
- نسبت دانشجویان زن در رشته‌های علوم پایه ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۳۳ درصد به ۶۸ درصد به نفع زنان افزایش داشته است.^۲
- نسبت دانشجویان زن در رشته‌های فنی- مهندسی ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۳ درصد به ۲۶ درصد افزایش داشته است.^۳
- نسبت دانشجویان زن در رشته‌های کشاورزی و دامپروری ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۷ درصد به ۴۷ درصد افزایش جهشی داشته است.^۴
- نسبت دانشجویان زن در رشته‌های هنر ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۴۹ درصد به ۵۶ درصد به نفع زنان افزایش داشته است.^۵
- نسبت دانشجویان زن در رشته‌های علوم پزشکی ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۴۵ درصد به ۸۶ درصد به نفع زنان افزایش چشمگیری داشته است.^۶
- نسبت دانشجویان زن در مقطع کاردانی ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۲۳ درصد به ۴۱ درصد افزایش داشته است.^۷
- نسبت دانشجویان زن در مقطع کارشناسی ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۳۲ درصد به ۵۷ درصد به نفع زنان افزایش داشته است.^۸

۱- گزارش بررسی وضعیت موجود و مطلوب زنان در جمهوری اسلامی ایران، فاز اول (۱۳۸۷)، دوم و سوم (۱۳۸۸)، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، مؤسسه فرهنگی پژوهشی کاوش نو، ۱۳۸۸: ۲۱.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان: ۲۳.

۵- همان: ۲۴.

۶- همان: ۲۵.

۷- همان: ۲۶.

۸- همان: ۲۷.

- نسبت دانشجویان زن در مقطع کارشناسی ارشد ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۲۱ درصد به ۴۳ درصد افزایش داشته است.^۱
- نسبت دانشجویان زن در مقطع دکتری ۸۶ - ۱۳۶۵؛ از ۳۱ درصد به ۳۳ درصد افزایش داشته است.^۲
- در سال ۱۳۹۶ در ۱۵۹ مرکز آموزش عالی رشته‌های مرتبط با زنان و خانواده در مقطع کارشناسی ارشد شامل: زبان و ادبیات فارسی گرایش ادبیات کودکان و نوجوانان، فقه و حقوق خانواده، تاریخ و فلسفه آموزش و پرورش گرایش تعلیم و تربیت اسلامی، علوم تربیتی گرایش آموزش و پرورش ابتدایی، علوم تربیتی گرایش آموزش و پرورش پیش دبستانی، حقوق خانواده، حقوق کیفری اطفال و نوجوانان، روانشناسی بالینی گرایش خانواده، روانشناسی بالینی گرایش کودک و نوجوان، روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، مطالعات زنان گرایش حقوق زن در اسلام، مطالعات زنان گرایش حقوق زن و خانواده، مشاوره گرایش مشاوره مدرسه، مشاوره گرایش مشاوره خانواده ارائه شده است.^۳
- در سال ۱۳۹۶ تعداد ۶۴ مرکز آموزش عالی در مقطع کاردانی به کارشناسی ارائه‌دهنده‌ی رشته‌های مرتبط با زنان و خانواده شامل: روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی و آموزش و پرورش استثنایی بوده‌اند.^۴
- در سال ۱۳۹۶، تعداد ۷۳ مرکز آموزش عالی در مقطع کاردانی نظام جدید دانشگاه فنی و حرفه‌ای ارائه‌دهنده‌ی رشته‌های مرتبط با زنان و خانواده شامل: کودکیاری گرایش مربی کودک، مدیریت خانواده گرایش مدیریت خانواده بوده‌اند.^۵

۱- گزارش بررسی وضعیت موجود و مطلوب زنان در جمهوری اسلامی ایران، فاز اول (۱۳۸۷)، دوم و سوم (۱۳۸۸)، مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، مؤسسه فرهنگی پژوهشی کاوش نو ۱۳۸۸: ۲۸.

۲- همان: ۲۹.

۳- دفترچه راهنمای انتخاب رشته آزمون ارشد ناپیوسته گروه علوم انسانی سال ۱۳۹۶.

۴- دفترچه راهنمای انتخاب رشته سازمان سنجش کشور.

۵- همان.

- در بهمن ماه سال ۱۳۹۵، ۹۳ مرکز آموزش عالی دانشگاه علمی کاربردی ارائه دهنده‌ی رشته‌های مرتبط با زنان و خانواده شامل: کاردانی حرفه‌ای تربیت مربی پیش دبستانی، کاردانی حرفه‌ای تربیت مربی، خانه، کودک و نوجوان، کاردانی حرفه‌ای تربیت کودکان با نیازهای ویژه، کاردانی حرفه‌ای تربیت کودکان کم شنوا و ناشنوا، کاردانی حرفه‌ای تربیت مربی مهدکودک، کاردانی حرفه‌ای آرایش زنانه، کاردانی حرفه‌ای پیرایش زنانه، کاردانی حرفه‌ای کودکیاری، کاردانی حرفه‌ای مددکاری اجتماعی - مددکاری خانواده، کاردانی حرفه‌ای مددکاری کودک، کاردانی حرفه‌ای مراقبت سالمندان بوده‌اند.

- در سال ۱۳۹۶ تعداد ۶ مرکز آموزش عالی در ایران در مقطع دکترای تخصصی ارائه دهنده رشته‌های مرتبط با زنان و خانواده شامل: روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، خانواده و سلامت جنسی، مطالعات زنان گرایش حقوق زن در اسلام بوده‌اند.

- در سال ۱۳۹۵، تعداد ۳۵ دانشگاه پیام نور ارائه دهنده‌ی رشته‌های مرتبط با زنان و خانواده شامل: روانشناسی بالینی کودک و نوجوان، روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، زبان و ادبیات فارسی گرایش کودک و نوجوان، مشاوره گرایش مشاوره خانواده، مشاوره گرایش مشاوره مدرسه بوده‌اند.

- در سال ۱۳۹۵، در آزمون کارشناسی دانشگاه آزاد اسلامی تعداد ۱۲۳ مرکز ارائه دهنده‌ی رشته‌های مرتبط با کودکان، زنان و خانواده شامل: بهداشت خانواده، مطالعات خانواده، آموزش و پرورش ابتدایی، زبان و ادبیات فارسی گرایش کودک و نوجوان، علوم تربیتی - آموزش و پرورش ابتدایی، علوم تربیتی - آموزش و پرورش پیش دبستانی، حقوق خانواده، روانشناسی خانواده درمانی، روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی، مطالعات زنان و خانواده، مطالعات زنان و خانواده در اسلام، مشاوره مدرسه، مشاوره خانواده بوده‌اند.

- در سال ۱۳۹۵، در آزمون دکترای دانشگاه آزاد اسلامی ۳ مرکز ارائه دهنده‌ی رشته روانشناسی و آموزش کودکان استثنایی بوده‌اند.

دانشگاه آزاد اسلامی

- دانشگاه آزاد اسلامی در سال ۱۳۶۶ و با هدف ارتقای علم و دانش و توسعه آموزش دانشگاهی و با تکیه بر مشارکت‌های مردمی تأسیس شده است و تعداد دانش‌آموختگان زن دانشگاه آزاد اسلامی از بدو تأسیس تاکنون ۲۴۳۹۶۲۹ نفر می‌باشد.

- در حال حاضر ۸۵۸۵ نفر از کارکنان واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی، ۳۵۱ نفر از کارکنان سازمان مرکزی دانشگاه آزاد اسلامی و ۵ نفر از رؤسای واحدهای دانشگاهی دانشگاه آزاد اسلامی زنان می‌باشند.^۱

- از بین اعضای هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی ۷۳۱۴ نفر زن هستند.^۲

- در دانشگاه آزاد اسلامی تعداد ۶۵ تشکل دانشجویی زنان، در ۲۵ استان کشور مشغول به فعالیت می‌باشند.^۳

- در حال حاضر تعداد ۲۲۲ دفتر مشاوره خانواده در دانشگاه آزاد اسلامی وجود دارد که تا کنون حدود ۳۳۰۲۱ دانشجوی دختر به این دفاتر مراجعه و از خدمات این دفاتر بهره‌مند شدند.^۴

- از سال ۱۳۹۳ تا ۱۳۹۶ تعداد ۲۴۸۲۹ وام دانشجویی ازدواج توسط دانشگاه آزاد اسلامی به دانشجویان پرداخت شده است.^۵

- آموزشکده‌های سما دوره‌های دانش‌افزایی برای دانشگاهیان زن در موضوع زنان و خانواده را برگزار می‌نماید. تاکنون ۱۰۵ دوره برای اساتید، ۱۱۱۴

۱- گزارش دریافتی از دانشگاه آزاد اسلامی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

- دوره برای کارکنان و ۱۲۳۲ دوره برای دانشجویان برگزار کرده است.^۱
- آموزشکده‌های سما اقدام به برگزاری دوره‌های دانش‌افزایی برای دانشگاهیان زن نموده است که تاکنون ۱۲۲۰ دوره برای اساتید، ۱۰۱۱ دوره برای کارکنان و ۸۴۲ دوره برای دانشجویان برگزار کرده است.^۲
 - تعداد ۱۲۹۴۰۲ داوطلب زن آزمون سراسری، ۳۸۲ نفر دانشجوی زن غیرایرانی پذیرفته شده، ۲۱۸ نفر دانش‌آموخته زن غیر ایرانی، ۹۱۴۸۲ دانش‌آموخته زن، ۲۵۲ دانش‌آموخته زن در رشته مدیریت خانواده، ۸۰۳ دانش‌آموخته زن در رشته کودکانیاری مربی کودک، ۱۲۰ زن عضو هیأت علمی و ۴ آموزشکده و مراکز آموزشی خاص دختران آمار مرتبط به آموزشکده‌های سما در حوزه زن و خانواده می‌باشد.^۳
 - تاکنون تعداد ۵۴۰۴۷ دانشجوی دختر آموزشکده‌های سما در مسابقات قرآنی و فرهنگی شرکت کرده‌اند.^۴
 - آموزشکده‌های سما تاکنون تعداد ۲۸۱۱ جلسات هم‌اندیشی زنان در زمینه‌های قرآنی، فرهنگی و هنری اساتید را برگزار کرده است.^۵
 - تاکنون تعداد ۲۳۸۹۲ دانشجوی دختر آموزشکده‌های سما به مراکز مشاوره خانواده آموزشکده مراجعه و از خدمات آن بهره برده‌اند.^۶
 - تاکنون ۵۵۰۳ دانشجوی دختر آموزشکده‌های سما در مسابقات، جشنواره‌های علمی و پژوهشی شرکت کرده‌اند.^۷

۱- گزارش دریافتی از دانشگاه آزاد اسلامی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

۷- همان.

- تاکنون ۴۲۳ مسابقه و جشنواره علمی و پژوهشی در سطوح مختلف توسط آموزشکده‌های سما برای زنان برگزار شده است.^۸
- تاکنون آموزشکده‌های سما ۳۵۷ برگزیده زن در مسابقات و جشنواره‌های علمی و پژوهشی مرتبط با زنان داشته است.^۹
- تاکنون ۵۴ نفر از شرکت کنندگان آموزشکده‌های سما در کنفرانس‌های علمی و پژوهشی در سطح بین الملل زنان بوده‌اند.
- ۹۶ نفر از دانشجویان دختر آموزشکده‌های سما جزء مخترعین بوده‌اند.
- تاکنون ۶۴ همایش با موضوع زن و خانواده توسط آموزشکده‌های سما برگزار شده است.
- تاکنون ۸ طرح پژوهشی با موضوع زن و خانواده در آموزشکده‌های سما انجام شده است.
- تاکنون ۱۵ نفر از اساتید زن در آموزشکده‌های سما از فرصت‌های مطالعاتی استفاده کرده‌اند.

بنیاد ملی نخبگان

- تعداد بانوان برگزیده زن جایزه شهید تهرانی مقدم بنیاد ملی نخبگان در مقطع دکتری تخصصی و کارشناسی ارشد در سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۵، ۷۷ نفر بوده است.^{۱۰}
- تعداد بانوان برگزیده زن جایزه شهید احدی بنیاد ملی نخبگان در مقطع دکتری تخصصی و کارشناسی ارشد در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷، ۳۴ نفر بوده است.^{۱۱}

۸- گزارش دریافتی از دانشگاه آزاد اسلامی.

۹- همان.

۱۰- گزارش دریافتی از مشاور امور بانوان بنیاد ملی نخبگان.

۱۱- همان.

- تعداد بانوان بهره‌مند جایزه شهید احدی بنیاد ملی نخبگان در مقطع دکتری تخصصی و کارشناسی ارشد در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷، ۱۰۴ نفر بوده است.^۱
- بر اساس آمار ارائه شده بنیاد ملی نخبگان، تعداد کل بانوان جذب شده در مقطع دکتری تخصصی در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷، ۶۵ نفر بوده است.^۲
- بر اساس آمار ارائه شده بنیاد ملی نخبگان تعداد بانوان جذب علمی در مقطع دکتری تخصصی، کارشناسی ارشد و کارشناسی در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷، ۱۶۴ نفر بوده است.^۳
- تعداد بانوان برگزیده زن جایزه شهید چمران بنیاد ملی نخبگان در مقطع دکتری تخصصی، در سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷، ۴۱ نفر بوده است.^۴
- تعداد بانوان بهره‌مند جایزه شهید دکتر کاظم آشتیانی بنیاد ملی نخبگان در مقطع دکتری در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۶، ۲۸ نفر بوده است.^۵
- تعداد بانوان برگزیده المپیاد دانش‌آموزی نانو در مقطع پیش‌دانشگاهی، نهم، دهم، یازدهم در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶، ۱۲ نفر بوده است، که ۲ مدال نقره و ۱۰ مدال برنز در این المپیاد کسب شده است.^۶
- تعداد بانوان برگزیده جشنواره بین‌المللی خوارزمی در رشته نوآوری، پژوهش‌های توسعه‌ای در سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۴، ۲ نفر بوده که رتبه دوم را به دست آورده‌اند.^۷

۱- گزارش دریافتی از مشاور امور بانوان بنیاد ملی نخبگان.

۲- همان

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

۷- همان.

- تعداد بانوان برگزیده جشنواره جوان خوارزمی در رشته‌های نوآوری، پژوهش‌های بنیادی، طرح‌های توسعه‌ای، هنر، علوم اجتماعی و روان‌شناسی، کشاورزی و منابع طبیعی، علوم زیستی و پزشکی، مکترونیک، فیزیک و نجوم، هنر و معماری، زبان و ادبیات فارسی، برق و الکترونیک و نانو فن‌آوری در سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۶، ۴۹ نفر بوده است که ۴ نفر رتبه اول، ۱۹ نفر رتبه دوم و ۲۶ نفر رتبه سوم کسب شده است.^۱
- تعداد بانوان برگزیده جشنواره رازی در رشته‌های علوم بالینی و سلامت، محققین، علوم پایه پزشکی، محققین پایه در سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۴، ۴ نفر بوده است، که یک نفر رتبه اول، یک نفر رتبه دوم و ۲ نفر رتبه سوم کسب شده است.^۲
- تعداد بانوان برگزیده جشنواره شیخ بهایی در رشته طراحیان کسب و کار در سال ۱۳۹۶، ۲ نفر بوده که رتبه سوم را کسب کرده‌اند.^۳
- تعداد بانوان برگزیده جشنواره فارابی در بخش بزرگسال - جوان در سال ۱۳۹۶-۱۳۹۵، ۱۱ نفر بوده است.^۴
- تعداد بانوان مخترع برگزیده در سال ۱۳۹۶-۱۳۹۵، ۳۲ نفر بوده است.^۵
- تعداد بانوان مخترع شرکت کننده در جشنواره‌های بنیاد ملی نخبگان در بخش بزرگسال - جوان در سال‌های ۱۳۹۷-۱۳۹۵ در مجموع ۱۸۲ نفر بوده است.^۶

۱- گزارش دریافتی از مشاور امور بانوان بنیاد ملی نخبگان.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

- تعداد بانوان مسابقه ربوکاپ دانش‌آموزی در سال ۹۶-۱۳۹۵ ، ۱۸ نفر بوده است.^۱
- در مسابقه ربوکاپ دانشجویی در سال ۱۳۹۵، تعداد ۲ نفر از بانوان شرکت نموده‌اند.^۲
- تعداد مشمولان زن جایزه‌های تحصیلی بنیاد ملی نخبگان از سال تحصیلی ۱۳۹۴-۱۳۹۳ تا ۱۳۹۷-۱۳۹۶ در مجموع ۵۴۵۰ نفر بوده است.^۳

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

- در سال ۱۳۹۷ تعداد بیش از ۸۰ هزار طلبه زن مروج شعائر اسلامی در کشور وجود دارند.
- از سال ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۶ در مجموع از ۴۲۲۲۷ مدرک تحصیلی در حوزه علمیه خواهران صادر شده که ۱۹۱۰ مدرک در سطح یک، ۳۹۱۶۶ مدرک در سطح دو و ۱۱۵۱ مدرک در سطح سه حوزه بوده است.^۴
- به منظور ایجاد بستر مناسب برای مهارت‌افزایی طلاب خواهر مقاطع عمومی و عالی، تشکل‌های پژوهشی طلاب تحت عنوان کانون‌های پژوهشی در مدارس علمیه مقطع عمومی (سطح دو)، انجمن‌های پژوهشی (سطح سه) و هسته‌های پژوهشی برای فارغ‌التحصیلان این دو مقطع و نیز برای اساتید راه‌اندازی شده است.^۵

۱- گزارش دریافتی از مشاور امور بانوان بنیاد ملی نخبگان.

۲- همان.

۳- همان.

۴- گزارش دریافتی از مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران.

۵- همان.

- تعداد کل مدارس علمیه خواهران تا سال ۱۳۹۷ حدود ۴۴۲ واحد است که ۳۷۸ واحد در مقطع عمومی و ۵۸ واحد در مقطع عالی و ۶ واحد در مقطع تخصصی هستند.^۱

- طلاب شاغل به تحصیل در سال ۱۳۹۷ در مجموع در تمام مقاطع به صورت حضوری ۵۰۶۷۵ و به صورت نیمه حضوری ۲۴۵۴ و به صورت غیرحضوری ۲۸۲۸ نفر می باشند.^۲

- اعزام مبلغات از سال ۱۳۸۳ تا ۱۳۹۵ به دانشگاه ها ۱۶۷۵۵ نفر و به مدارس آموزش و پرورش ۷۸۶۰۸ نفر و به مجامع عمومی ۲۲۸۲۰۲ نفر و به ستاد اقامه نماز ۴۲۱۸۸۳ نفر و به مراکز مختلف ۷۴۴۹۴۸ نفر بوده است.^۳

- تاسیس جامعه خیرین حوزه‌های علمیه خواهران در سراسر کشور.^۴
 - در سال ۱۳۹۶ از مجموع ۱۱۶۶ نفر خواهران طلبه حافظان قرآن کریم و روایات ۴۰ نفر موفق به حفظ کل قرآن کریم، ۳۶ نفر موفق به حفظ ۲۰ جزء، ۴۷ نفر موفق به حفظ ۱۵ جزء، ۳۶۹ نفر موفق به حفظ ۱۰ جزء و ۶۷۴ نفر موفق به حفظ موضوعی (آیات و روایات) شده‌اند.^۵

- طی سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ از مجموع ۴۲۳۰۸ نفر خواهران شرکت کننده در جشنواره سراسری قرآن و عترت ۲۰۵۵۹ نفر در رشته قرائت قرآن کریم، ۵۷۷۵ نفر در رشته حفظ موضوعی، ۲۵۲۳ نفر در رشته حفظ ترتیبی، ۱۲۴۱۷ نفر در رشته تفسیر قرآن کریم و ۱۰۳۴ نفر در رشته ادبی، هنری و آثار پژوهشی، داوطلب و شرکت کننده بوده‌اند.^۶

۱- گزارش دریافتی از مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

- طی سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ در مسابقه حفظ موضوعی قرآن و نهج‌البلاغه در نهایت ۵۰ نفر از خواهران برگزیده نهایی کشوری بوده‌اند.^۱
- طی سال‌های ۱۳۹۶-۱۳۹۲ در نهایت ۷۴ نفر برگزیده نهایی کشوری مسابقه تفسیر قرآن کریم بوده‌اند.^۲
- در مجموع ۲۹۳۶۰ پایان‌نامه انجام شده است که از این میان، ۲۷۶۹۴ پایان‌نامه‌های (سطح دو)، ۱۶۶۰ پایان‌نامه‌ها (سطح سه) و ۶ رساله علمی (سطح چهار) بوده است.^۳
- در مجموع از ۷۱ آثار قرآنی (سرمد سعادت) منتشر شده، ۳۳ اثر متعلق به سال ۱۳۹۴، ۱۷ اثر متعلق به سال ۱۳۹۵ و ۲۱ اثر متعلق به سال ۱۳۹۶ بوده است.^۴

۱- گزارش دریافتی از مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران.
۲- همان.
۳- همان.
۴- همان.

۲. بهداشت و سلامت

اقدامات و فعالیت‌ها

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

- تصویب قوانین حوزه بهداشت و سلامت نظیر: تصویب قانون انطباق اموراداری و فنی موسسات پزشکی با موازین شرع، تصویب قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی، تصویب قانون سقط درمانی با ملاحظات شرعی، تصویب آیین نامه تأسیس مرکز مشاوره و ارائه خدمات مامایی، تصویب قانون تنظیم خانواده، تصویب نقشه مهندسی فرهنگی- راهبرد کلان ۴: جلوگیری از کاهش نرخ باروری کل و ارتقای آن متناسب با آموزه‌های اسلامی، تصویب سیاست‌های کلی «جمعیت»، تدوین برنامه‌های استراتژیک کنترل HIV و ایدز، تدوین برنامه‌های کنترل و کاهش بیماری‌های واگیر مقاربتی HIV، S.T.D، H.P.V؛
- **جمعیت:** انجام خدمات تنظیم خانواده بعد از تصویب قانون آن در سال ۱۳۷۲ و انجام خدمات افزایش نرخ باروری پس از تصویب سیاست‌های جلوگیری از کاهش نرخ باروری؛
- **کاهش ناباروری:** تدوین بسته خدمتی ناباروری و توجه به درمان ناباروری، توسعه مراکز جدید درمان ناباروری به ویژه در مناطق محروم و پوشش درمان ناباروری با تعرفه دولتی برای اقشار محروم، تجهیز مراکز درمان ناباروری، تدوین استاندارد خدمات پیشگیری و غربالگری ناباروری و مشاوره فرزندآوری برای زوجین تک فرزند و بدون فرزند؛
- **سلامت مادران:** توجه به امنیت تغذیه مادران باردار از طریق اجرای برنامه کشوری مراقبت از مرگ مادری با هدف کاهش مرگ و میر مادران، اجرای برنامه مراقبت‌های دوران بارداری و توزیع مکمل‌های آهن، ویتامین D و اسیدفولیک و مولتی‌ویتامین مینرال، پوشش حمایت تغذیه‌ای، آموزشی و مشاوره تغذیه برای مادران باردار و شیرده مبتلا به سوء تغذیه در

مناطق محروم روستایی، اجرای برنامه واکسیناسیون دوران بارداری، اجرای تست سریع HIV از مادران مشکوک، ترویج زایمان طبیعی و ایمن، ایجاد واحدهای تسهیلات زایمانی به ویژه در مراکز بهداشتی مناطق روستایی، تأسیس بیمارستان‌های دوستدار مادر، پیشگیری از زایمان‌های پرخطر، اجرای برنامه زایمان بی‌درد در برخی بیمارستان‌ها، اجرای برنامه کاهش سزارین، آموزش خودمراقبتی دوران بارداری، برگزاری کلاس‌های آمادگی جسمانی زایمان برای مادران باردار در مراکز درمانی و بیمارستان‌های دولتی و خصوصی و همکاری با فدراسیون‌های همگانی پزشکی و ورزش در ترویج تحرک بدنی مادران باردار و ارائه خدمات اورژانس مامایی با تربیت افراد دوره دیده؛

- **سلامت نوزادان:** توجه به سلامت نوزادان از طریق ایجاد مراکز مشاوره و ژنتیک قبل از ازدواج، غربالگری جنین نسبت به ناهنجاری‌ها و غربالگری بیماری کم کاری تیروئید نوزادان، تأسیس بیمارستان‌های دوستدار کودک، ترویج برنامه تغذیه با شیر مادر و نیز تأسیس انجمن‌های علمی پزشکی جهت سلامت جنین و نوزاد زیر نظر وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی شامل: انجمن علمی پزشکان نوزادان ایران، انجمن علمی ترویج تغذیه با شیرمادر ایران، انجمن علمی تشخیص و درمان جنین، انجمن علمی جنین شناسی و بیولوژی تولید مثل ایران؛

- **سلامت کودکان:** توجه به سلامت کودکان و کاهش مرگ و میر کودکان زیر ۵ سال از طریق برنامه مشارکتی - حمایتی بهبود تغذیه کودکان زیر ۶ سال، پوشش واکسیناسیون، ایجاد مراکز مشاوره تغذیه کودک، اجرای نظام کشوری مراقبت کودکان ۵۹ - ۱ ماهه؛

- **سلامت اجتماعی دختران نوجوان:** توجه به سلامت اجتماعی دختران نوجوان از طریق نظام مراقبت سلامت جوانان، آموزش دوران بلوغ به

دختران و والدین، اجرای برنامه آموزش مهارت‌های زندگی و فرزندپروری، توجه به فرزندآوری سالم از طریق مشاوره‌های قبل از ازدواج در مناطق کمتر برخوردار؛

- **سلامت دختران دانش آموز:** توجه به سلامت دانش‌آموزان دختر با توزیع مکمل ویتامین D؛

- **سلامت زنان:** اجرای برنامه کشوری غربالگری سرطان سینه و رحم زنان با همکاری دانشگاه‌های علوم پزشکی و اجرای غربالگری و طرح شاخص سلامت و بهداشت برای بانوان روستایی و عشایری و در مناطق محروم، اجرای طرح غربالگری سلامت زنان سرپرست خانوار با همکاری کمیته امداد امام خمینی (ره)، اجرای طرح غربالگری سلامت بانوان فرهنگی، غربالگری بیماری‌های زنان و آموزش خودمراقبتی در مناطق محروم کشور؛

- **سلامت زنان سالمند:** توجه به سلامت گروه زنان سالمند از طریق تهیه پروتکل سلامت زنان در دوران یائسگی و ارزیابی اختلالات عملکرد جنسی و عوارض یائسگی؛

- **سلامت جنسی زوجین:** توجه به سلامت جنسی زوجین با تأسیس کلینیک‌های سلامت جنسی خانواده؛

- **خدمات مامایی:** توجه به رشته مامایی و خدمات مامایی در راستای سیاست‌های افزایش جمعیت از طریق استفاده از ضوابط شرعی و فرصت‌های فقهی و شرعی در زمینه درمان ناباروری، اجباری شدن گذراندن طرح نیروی انسانی ماماها، ارتقای رشته مامایی تا مقطع دکتری، احیای آموزش بالینی مامایی، تأسیس مراکز مشاوره و خدمات مامایی، گسترش انواع روش‌های درمان ناباروری در کشور و پوشش یارانه هزینه‌های تشخیصی- درمانی ناباروری و ورود صنعت بیمه به پوشش بیمه ناباروری؛

- **بیمارستان‌های ویژه زنان:** اولین بیمارستان ویژه زنان در بهمن سال ۱۳۸۶ در تهران افتتاح شد و هم‌اکنون بیمارستان‌های ویژه زنان شامل رویین تن آرش، میرزا کوچک‌خان، حضرت زینب (س)، مهدیه و نجمیه در پایتخت به بیماران زن خدمت‌رسانی می‌کنند و در برخی استان‌ها از جمله یزد نیز این بیمارستان‌ها فعال شده‌اند.

- **مشاور امور زنان و خانواده:** انتصاب مشاور امور بانوان و خانواده در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دانشگاه‌های علوم پزشکی با هدف ارتقاء توان علمی دانشجویان دختر در دانشگاه‌های علوم پزشکی و کارکنان زن این وزارتخانه و ارتقای سطح سلامت زنان جامعه از ۱۳۷۲ تاکنون؛

وزارت آموزش و پرورش

- توجه ویژه به سلامت دختران دانش‌آموز از طریق تأسیس اداره کل تربیت بدنی دختران، طرح سلامت بلوغ دختران، تربیت پیام‌آوران سلامت برای دختران دانش‌آموز عشایر و طرح‌های اهدای بسته‌های بهداشتی خاص دختران به ویژه در مناطق محروم و طرح ارائه مکمل‌های غذایی ویتامین D و آهن.

وزارت ورزش و جوانان (ورزش بانوان)

- تصویب سیاست‌های فرهنگی اجتماعی ورزش بانوان (مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی ۱۳۷۵)؛

- ایجاد تغییر و تحولات اساسی در ورزش بانوان با تفکیک باشگاه‌ها و مراکز ورزشی بانوان و ایجاد تشکیلات خاص ورزش بانوان در سازمان تربیت بدنی و ارتقای آن از مدیریت ورزش بانوان تا سطح معاونت ورزش بانوان در وزارت ورزش و جوانان و تأسیس انجمن‌های ورزشی بانوان کشور؛

- ارائه الگوی شایسته از ورزش زنان مسلمان به جوامع اسلامی و جهان از طریق تأسیس شورای همبستگی ورزشی بانوان کشورهای اسلامی در سال ۱۳۷۰ و برگزاری بازی‌های همبستگی بانوان کشورهای اسلامی؛
- توسعه فرهنگ حجاب و عفاف و فرهنگ اسلامی - ایرانی در ورزش بانوان با سازماندهی لباس تیم‌های ملی بانوان در ۳۵ رشته ورزشی و تصویب فرم لباس مناسب آنها؛
- مشارکت هر چه بیشتر بانوان در رشته‌های مختلف ورزشی و توجه به ورزش قهرمانی و کسب مدال‌های طلا و نقره و کسب امتیاز در مسابقات بین‌المللی توسط زنان ورزشکار کشور.
- توجه به ورزش بانوان معلول با تأسیس انجمن‌های ورزش‌های معلولین و نابینایان در سال ۱۳۶۵ و مشارکت بانوان ورزشکار معلول در مسابقات جهانی؛
- توسعه فرهنگ ورزش همگانی در بین بانوان و خانواده‌ها از طریق همایش پیاده‌روی خانوادگی و تشکیل کمیته ورزش خانواده و برگزاری دوره‌های خاص طرح ورزش در منزل برای بانوان؛
- توجه به سلامت مادران باردار از طریق طرح ورزش مادران در فدراسیون ورزش و تشکیل انجمن ورزش مادران؛
- توسعه فرهنگ ورزش در بین زنان و دختران روستایی از طریق اجرای جشنواره‌های فرهنگی - ورزشی «دا» ویژه زنان و دختران روستایی و طرح بازی‌های بومی و محلی در روستاها؛

« گزارش‌های آماری »

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

- رشد سلامت خانواده‌ها در پی ایجاد زیرساخت‌های پوشش ۱۰۰ درصدی واکسیناسیون در کشور از مهم‌ترین دستاوردهای حوزه سلامت در ایران است. به عنوان مثال با همت بسیجیان و اجرای طرح ملی واکسیناسیون فلج اطفال با پوشش ۹۵ درصدی، این بیماری از کشور ریشه‌کن شده است.
- کاهش آمار مرگ و میر نوزادان زیر یک ماه در کشور، چنان که طبق آمار این رقم از ۸۰ تا ۱۰۰ در هزار در قبل از انقلاب به ۹/۵ در هزار رسیده است.^۱
- براساس گزارش‌های منتشر شده، میزان مرگ کودکان زیر پنج سال از ۲۲۲ در هزار تولد در سال ۱۳۴۹، به ۳۶/۴ در هزار تولد زنده در سال ۱۳۷۹ کاهش یافته است.^۲ این شاخص در سال ۱۳۹۵، به ۱۱/۲۴ رسیده است. یعنی به ازای هر ۱۰۰۰ تولد زنده‌ی ثبت شده در سال ۱۳۹۵، کم و بیش ۱۱ رویداد مرگ زیر پنج سال به ثبت رسیده است. میزان مرگ کودکان زیر پنج سال برای پسران ۱۰/۳۲ و برای دختران ۱۲/۲۲ به ازای هر هزار تولد زنده است.^۳
- نسبت مرگ مادران به علت عوارض بارداری و زایمان به مرگ زنان در سنین باروری در سال ۱۳۷۵ حدود ۴/۱ درصد بوده که در سال ۱۳۹۰ به ۱/۵ درصد رسیده است.^۴
- توسعه سلامت خانواده‌ها در پی توسعه روزافزون بیمارستان‌ها و ایجاد بیمارستان‌های مخصوص بانوان در کشور، به‌طوری که تعداد شهرهای

۱- چله انقلاب، گزارش ۳۱ نشست شنبه‌های انقلاب از فروردین الی آبان ۱۳۹۷.

۲- خسروی، اردشیر و همکاران. شاخص‌های سیمای سلامت در جمهوری اسلامی ایران. خرداد ۱۳۸۸. نشر معاونت سلامت وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۳- سالنامه آمارهای جمعیتی ۱۳۹۵. سازمان ثبت احوال کشور (سال ۱۳، شماره ۱۳، شمارگان: ۱۷۰۰)، تابستان ۱۳۹۶.

۴- گزارش وضعیت زنان و خانواده در آیینیه آمار طی سال‌های ۹۵-۱۳۹۰ به نقل از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

دارای بیمارستان از ۳۷ درصد در سال ۱۳۵۷ هم‌اکنون به بیش از ۹۷ درصد رسیده است (احداث سالانه ۱۴ بیمارستان).^۱

- بهبود سلامت خانواده‌ها در پی ایجاد اولین بیمارستان‌های هسته‌ای و دستیابی به پزشکی هسته‌ای، تولید و صادرات انواع رادیوداروها، توسعه زیرساخت‌های صنعت داروسازی و تولید ۹۵ درصد داروی مورد نیاز در کشور بعد از انقلاب اسلامی از مهم‌ترین اقدامات صورت گرفته در حوزه سلامت است.

- شاخص امید به زندگی در بدو تولد در ایران بر اساس آخرین نتایج سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۵ برای مردان ۷۲/۵ سال و برای زنان ۷۵/۵ سال است. این در حالی است که آمار بانک جهانی نشان می‌دهد در سال ۱۳۵۵ مردم ایران به طور متوسط تنها ۵۵ سال عمر می‌کردند. جایگاه ایران در سن امید به زندگی در ۴ دهه گذشته از ۱۴۲ به ۶۳ در بین کشورهای دنیا صعود کرده است و بر اساس گزارشات بین‌المللی در شاخص رشد سن امید به زندگی، ایران رتبه هفتم جهان را دارد.^۲

- ایران رتبه ۴ دنیا در درمان ناباروری را با دارا بودن مراکز مجهز در تراز جهانی نظیر رویان به خود اختصاص داده است.^۳

- امروزه بیش از ۲۰۰ هزار گردشگر سلامت، سالانه از سراسر دنیا جهت درمان به ایران مراجعه می‌کنند که تعداد قابل توجهی از آنها برای درمان ناباروری سفر می‌کنند.^۴

۱- چله انقلاب، گزارش ۳۱ نشست شبه‌های انقلاب از فروردین الی آبان ۱۳۹۷.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

- در حال حاضر تعداد ۴۵ هزار و ۱۰۶ نفر مامای دارای شماره نظام پزشکی و ۲۶ هزار و ۹۷۵ نفر مامای پروانه‌دار در کشور وجود دارد^۱.

- در حال حاضر تعداد کارشناسان مامایی ۴۴ هزار و ۶۰۱ نفر، کارشناس ارشد ۵ هزار نفر و دکتری بهداشت باروری ۵۰۰ نفر هستند و تعداد افرادی که برای دفاتر کاری این رشته مجوز گرفته‌اند، حدود ۲۰ هزار نفر اعلام شده است^۲.

- در حال حاضر ۴۰ دانشگاه از ۴۵ دانشگاه علوم پزشکی کشور بیمارستان دوستدار کودک شده‌اند و ۱۹۰۰ اتاق تک نفره زایمان در سطح کشور وجود دارد که تعداد آنها در هر بیمارستان متناسب با شرایط بیمارستان‌ها و میانگین مراجعات ساخته شده است و بیش از ۹۷ درصد زایمان‌ها در بیمارستان انجام می‌شود^۳.

- تعداد زنان فوق تخصص در دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی کشور در سه دهه اخیر طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۷۵، ۱۳۷۵-۱۳۶۵، ۱۳۶۵-۱۳۵۵ به ترتیب از سال ۱۳۵۵ عبارت‌از: ۱۰، ۳۳ و ۱۲۱ نفر بوده است^۴ و در سال ۱۳۹۷ تعداد پزشکان فوق تخصص زن شاغل در وزارت بهداشت و سازمان‌های وابسته ۱۹۱ نفر می‌باشد^۵.

- در سال ۱۳۹۷ تعداد ۷۳۱۰۷ پرستار زن و ۳۴۲۲ بهیار زن در کشور وجود دارد^۶.

- تعداد زنان متخصص در دانشگاه‌های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی - درمانی کشور در سه دهه اخیر طی سال‌های ۱۳۸۵-۱۳۷۵، ۱۳۷۵-۱۳۶۵-

۱- گزارش دریافتی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده <http://zn.farhangoeim.ir>

۵- گزارش دریافتی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۶- همان.

۱۳۶۵، ۱۳۶۵-۱۳۵۵ به ترتیب از سال ۱۳۵۵ عبارت از: ۵۹۷، ۲۳۰۴ و ۴۲۱۰ نفر بوده است^۱ و در سال ۱۳۹۷ تعداد پزشکان متخصص زن شاغل در وزارت بهداشت و سازمان‌های وابسته ۳۱۰۶ نفر می‌باشد که از این میان ۲۰۲ نفر متخصص بیهوشی، ۱۷۹ نفر متخصص رادیولوژی، ۵۸۷ نفر متخصص زنان و زایمان، ۱۲۱ نفر متخصص پزشکی-اطفال، ۱۴۸ نفر متخصص روانپزشکی، ۲۷۴ نفر متخصص بیماری‌های داخلی، ۱۰۳ نفر متخصص جراحی‌های عمومی، ۱۳۵ نفر متخصص قلب و عروق، ۱۱۵ نفر متخصص پزشکی - داخلی، ۱۳۹ نفر متخصص طب اورژانس، ۱۱۴ نفر متخصص بیماری‌های قلب و عروق بوده و بقیه در سایر رشته‌های پزشکی مشغول به فعالیت می‌باشند.^۲

- در سال ۱۳۹۷ تعداد سایر پزشکان زن شاغل در وزارت بهداشت و سازمان‌های وابسته ۱۰۰۸۹ نفر می‌باشد که در رشته‌های مختلف نظیر علوم آزمایشگاهی، داروسازی، دندانپزشکی و... مشغول به فعالیت می‌باشند.^۳

- در سال ۱۳۹۷ در مجموع ۴۳۸ نیروی انسانی زن در واحدهای توانبخشی مشغول به فعالیت می‌باشند.^۴

- در سال ۱۳۹۷ در مجموع ۱۸۳۲ نیروی انسانی زن در واحدهای پرستاری مشغول به فعالیت می‌باشند.^۵

- در سال ۱۳۹۷ در مجموع ۷۲۵۵ نیروی انسانی زن در واحدهای آزمایشگاهی کشور مشغول به فعالیت می‌باشند.^۶

۱- شورای فرهنگی اجتماعی زنان و خانواده <http://zn.farhangoeim.ir>

۲- گزارش دریافتی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

- در حال حاضر در مجموع ۱۲۷۲ نیروی انسانی زن در مراکز اورژانس کشور مشغول به فعالیت می‌باشند.^۱
- در سال ۱۳۹۷ در مجموع ۷۶۶۱ هیأت علمی زن در دانشگاه‌های علوم پزشکی مشغول به فعالیت می‌باشند.^۲
- در سال ۱۳۹۷ در مجموع ۸۶۴۶ تعداد کارکنان آموزشی زن در دانشگاه‌های علوم پزشکی مشغول به فعالیت می‌باشند.^۳

وزارت ورزش و جوانان (ورزش بانوان)

- در سال ۱۳۹۲ تعداد جمعیت بانوان ورزشکار سازمان یافته ۸۸۵۵۱۵ بوده است که این رقم در ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۷ به ۷۳۷۶۹۴ افزایش یافته است.^۴
- در سال ۱۳۹۲ تعداد باشگاه‌های ورزشی فعال در بخش بانوان ۸۰۰۰ بوده است. در سال ۱۳۹۵ این رقم به ۱۲۰۰۰ و در سال ۱۳۹۶ به ۱۲۶۲۰ افزایش یافته است.^۵
- مدال‌های کسب شده توسط بانوان ورزشکار در سال ۱۳۹۲، تعداد ۳۱۱ مدال، در سال ۱۳۹۳، تعداد ۲۱۷ مدال، در سال ۱۳۹۴، تعداد ۳۵۰ مدال، در سال ۱۳۹۵، تعداد ۳۳۶ مدال و در سال ۱۳۹۶، تعداد ۷۹۸ مدال بوده است؛ یعنی روند کسب دریافت مدال با گذر زمان افزایش قابل توجهی داشته است.^۶

۱- گزارش دریافتی از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- گزارش دریافتی از وزارت ورزش و جوانان.

۵- همان.

۶- همان.

- تعداد مدال‌های کسب شده در مسابقات بین‌المللی در سال ۱۳۹۲، ۵۲ مدال، در سال ۱۳۹۳، ۸۰ مدال، در سال ۱۳۹۴، ۷۲ مدال، در سال ۱۳۹۵، ۱۱۷ مدال و در سال ۱۳۹۶، ۳۵۸ مدال بوده است. یعنی روند کسب دریافت مدال در مسابقات بین‌المللی با گذر زمان افزایش قابل توجهی داشته است.^۱

- تعداد مدال‌های کسب شده در مسابقات قهرمانی جهان در سال ۱۳۹۲، ۱۰۱ مدال، در سال ۱۳۹۳، ۲۵ مدال، در سال ۱۳۹۴، ۸۷ مدال، در سال ۱۳۹۵، ۷۵ مدال و در سال ۱۳۹۶، ۱۷۱ مدال بوده است. یعنی روند کسب دریافت مدال در مسابقات قهرمانی جهان با گذر زمان افزایش قابل توجهی داشته است.^۲

- تعداد مدال‌های کسب شده در مسابقات قهرمانی آسیا در سال ۱۳۹۲، ۱۰۶ مدال، در سال ۱۳۹۳، ۶۷ مدال، در سال ۱۳۹۴، ۱۶۵ مدال، در سال ۱۳۹۵، ۱۳۹ مدال و در سال ۱۳۹۶، ۱۹۱ مدال بوده است. یعنی روند کسب دریافت مدال در مسابقات قهرمانی آسیا با گذر زمان افزایش قابل توجهی داشته است.^۳

- تعداد بانوان عضو در مجامع بین‌المللی ورزش در سال ۱۳۹۲، ۲۳ نفر، در سال ۱۳۹۳، ۳۸ نفر، در سال ۱۳۹۴، ۴۴ نفر، در سال ۱۳۹۵، ۴۹ نفر، در سال ۱۳۹۶، ۴۷ نفر و در سال ۱۳۹۷، ۵۳ نفر بوده است.^۴

- در سال ۲۰۱۰ بانوان ایرانی در بازی‌های آسیایی موفق به کسب ۱ مدال طلا، ۴ مدال نقره و ۹ مدال برنز شده‌اند. در سال ۲۰۱۴ در بازی‌های آسیایی موفق به کسب ۲ مدال طلا، ۷ مدال نقره و ۷ مدال برنز شده‌اند و

۱- گزارش دریافتی از وزارت ورزش و جوانان.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

در سال ۲۰۱۸ در بازی‌های آسیایی موفق به کسب ۱ مدال طلا، ۱۰ مدال نقره و ۷ مدال برنز شده‌اند.^۱

- در سال ۲۰۱۰ جایگاه بانوان ایرانی، در بازی‌های پاراآسیایی، چهارم بوده است و موفق به کسب ۳ مدال طلا، ۴ مدال نقره و ۸ مدال برنز شده‌اند. در سال ۲۰۱۴ جایگاه بانوان ایرانی در بازی‌های پاراآسیایی، چهارم بوده است و موفق به کسب ۴ مدال طلا، ۱۰ مدال نقره و ۸ مدال برنز شده‌اند و در سال ۲۰۱۸ جایگاه بانوان ایرانی در بازی‌های پاراآسیایی، سوم بوده است و موفق به کسب ۱۴ مدال طلا، ۱۶ مدال نقره و ۱۳ مدال برنز شده‌اند.^۲

- در مسابقات المپیک پس از پیروزی انقلاب اسلامی، بانوان ورزشکار در سال‌های ۱۹۹۶، ۲۰۰۰، ۲۰۰۴ یک سهمیه در رشته ورزشی تیراندازی، در سال ۲۰۰۸ سه سهمیه در رشته‌های ورزشی قایقرانی، تیراندازی با کمان، تکواندو و در سال ۲۰۱۲، هشت سهمیه در رشته‌های ورزشی تیراندازی، تکواندو، دوومیدانی، تنیس روی میز، قایقرانی، تیراندازی با کمان و در سال ۲۰۱۶، نه سهمیه در رشته‌های ورزشی تیراندازی، دوومیدانی تیراندازی با کمان، تنیس روی میز، تکواندو و قایقرانی داشته‌اند.^۳

- در مسابقات پارالمپیک پس از پیروزی انقلاب اسلامی بانوان ورزشکار در سال ۱۹۹۲ چهار سهمیه در رشته ورزشی تنیس روی میز، در سال ۱۹۹۶ دو سهمیه در رشته تیراندازی، در سال ۲۰۰۰، چهار سهمیه در رشته‌های ورزشی دوومیدانی- تیراندازی، در سال ۲۰۰۴، شش سهمیه در رشته‌های ورزشی دوومیدانی- تیراندازی، در سال ۲۰۰۸، چهار سهمیه در رشته‌های ورزشی دوومیدانی، تنیس روی میز، تیراندازی، در سال ۲۰۱۲ هفت سهمیه

۱- گزارش دریافتی از وزارت ورزش و جوانان.

۲- همان.

۳- همان.

در رشته‌های ورزشی دوومیدانی، تیراندازی با کمان، تیراندازی، در سال ۲۰۱۶، بیست و دو سهمیه در رشته‌های ورزشی تیراندازی، قایقرانی، تیراندازی با کمان، دوومیدانی، والیبال نشسته داشته‌اند که در نهایت در سال ۲۰۰۰ یک مدال برنز، در سال ۲۰۰۴ یک مدال برنز و در سال ۲۰۱۲ یک مدال طلا و دو مدال برنز کسب شده است.^۱

- در سال ۱۳۹۷ در حوزه مدیریت ورزش، ۲۵ زن مدیر پایه، ۱۷ زن مدیر میانی و ۲ زن در رده مدیران عالی مشغول به فعالیت بوده‌اند.^۲

۱- گزارش دریافتی از وزارت ورزش و جوانان.

۲- همان.

جدول وضعیت شاخص‌های ورزش بانوان به تفکیک دهه اول تا چهارم انقلاب^۱

ردیف	شاخص‌های عملیاتی	قبل از انقلاب اسلامی	دهه اول انقلاب (۱۳۵۸-۱۳۶۷)	دهه دوم انقلاب (۱۳۶۸-۱۳۷۷)	دهه سوم انقلاب (۱۳۷۸-۱۳۸۷)	دهه چهارم انقلاب (۱۳۸۸-۱۳۹۷)
۱	تعداد ورزشکاران زن ورزش قهرمانی	کمتر از ۱۰۰۰ نفر	۷۶۹۵۲ نفر	۳۰۰۰۰۰ نفر	۷۰۰۰۰۰ نفر	۱۴۰۰۰۰۰ نفر
۲	تعداد ورزشکاران زن ورزش همگانی	کمتر از ۲۵۰۰ نفر	۲۳۰۸۵۶ نفر	۸۵۰۰۰۰ نفر	۳۵۰۰۰۰۰ نفر	۶۶۷۰۶۰۰ نفر
۳	مدال‌های کسب شده ورزشکاران زن جایز و معلول	-	-	۷ مدال بین‌المللی	۶۹ مدال بین‌المللی	۲۴۳ مدال بین‌المللی

۱- گزارش دریافتی از وزارت ورزش و جوانان (معاونت ورزش جوانان).

دهه چهارم انقلاب (۱۳۸۸-۱۳۹۷)	دهه سوم انقلاب (۱۳۷۸-۱۳۸۷)	دهه دوم انقلاب (۱۳۶۸-۱۳۷۷)	دهه اول انقلاب (۱۳۵۸-۱۳۶۷)	قبل از انقلاب اسلامی	شاخص های عملیاتی	۳.۱
بیش از ۱۰۰۰۰ سفر ورزشی طی ده سال	بیش از ۹۰۰۰ سفر ورزشی طی ده سال	اولین حضور با حجاب اسلامی در رشته تیر اندازی ۱۹۹۰ آسیایی پکن ۴/ بار	رازمی های دیپلماتیک با فدراسیون های جهانی به منظور حضور بانوان ایران با حجاب اسلامی در مسابقات بین المللی ورزشی	۶ بار	تعداد حضور بانوان در مسابقات بین المللی	۴
۴۷ مدال ۳ دوره بازی های آسیایی / نخستین مدال المپیک/ ۳۴۱۸ مدال بین المللی طی ده سال	۵ مدال ۲ دوره بازی های آسیایی / ۲۹۰ مدال دو دوره بازی های اسلامی زنان/ ۱۴۱ مدال بین المللی طی ده سال	بدون مدال در بازی های آسیایی / ۲۰۷ مدال دو دوره بازی های اسلامی زنان / ۲۰۷ مدال بین المللی طی ده سال	بدون حضور زنان بدلیل صیانت از آرزش های فرهنگی	۵ مدال	تعداد مدال های کسب شده زنان در مسابقات بین المللی	۵
۲۹ سهمیه المپیک سهمیه المپیک	۱۴ سهمیه پارا / ۵ سهمیه المپیک	۶ سهمیه پارا / ۱ سهمیه المپیک	-	۵ سهمیه المپیک	تعداد سهمیه های کسب شده بانوان در المپیک و پارالمپیک	۶

شماره ردیف	شاخص های عملیاتی	قبل از انقلاب اسلامی	دهه اول انقلاب (۱۳۵۸-۱۳۶۷)	دهه دوم انقلاب (۱۳۶۸-۱۳۷۷)	دهه سوم انقلاب (۱۳۷۸-۱۳۸۷)	دهه چهارم انقلاب (۱۳۸۸-۱۳۹۷)
۷	تعداد زنان دارای کرسی های بین المللی ورزشی	بدون کرسی	بدون کرسی	۶ نفر	۱۵ نفر	۵۲ نفر
۸	تصدی گری مدیریت زنان در سازمان های ورزشی	-	۵۲ نفر	۹۰ نفر	۴۲۰ نفر	۷۲۸ نفر
۹	تعداد اماکن ورزشی ویژه زنان	۰	-	-	۱۵۸ سالن ورزشی	۴۴۰ سالن ورزشی
۱۰	تعداد باشگاه های ورزشی ویژه زنان	۰	-	۹۵ باشگاه	۲۲۰۰ باشگاه	۳۵۲۰ باشگاه

دهه چهارم انقلاب (۱۳۷۸-۱۳۹۷)	دهه سوم انقلاب (۱۳۷۸-۱۳۸۷)	دهه دوم انقلاب (۱۳۶۸-۱۳۷۷)	دهه اول انقلاب (۱۳۵۸-۱۳۶۷)	قبل از انقلاب اسلامی	شاخص های عملیاتی	ش.ا.ج.
۹۰۱۰ باشگاه	۵۲۸۵ باشگاه	۳۷۲۵ باشگاه	۶۵۳ باشگاه	۱۰ باشگاه	تعداد باشگاه‌های ورزشی دو منظوره (زنان- مردان)	۱۱
احیای معاونت ورزش بانوان در وزارت ورزش / ارتقای رئیس گروه بانوان استان‌های کشور به معاون مدیر کل / انتصاب مدیران کل زن در استان‌های کشور / انتخاب رئیس فدراسیون زن در مجامع ورزشی	تشکیل اداره کل تربیت بدنی دختران در آموزش و پرورش / ادغام ادارات ورزش بانوان در سازمان تربیت بدنی و آموزش و پرورش / ادغام انجمن‌های ورزشی بانوان در فدراسیون‌ها و انتصاب روسای انجمن‌ها به‌عنوان نایب رئیس بانوان فدراسیون‌ها	ارتقاء مدیریت ورزش بانوان به اداره کل / ارتقاء به معاونت ورزش بانوان سازمان تربیت بدنی / تشکیل نخستین فدراسیون اسلامی بین‌المللی ورزش زنان در ایران (۱۹۹۰)	زنان / ارتقاء به مدیریت ورزش زنان / تشکیل انجمن‌های ورزشی بانوان در ۴۸ رشته	بدون تشکیلات	سطح تشکیلات سازمانی و اداری ورزش زنان	۱۲

ردیف	شاخص های عملیاتی	قبل از انقلاب اسلامی	دهه اول انقلاب (۱۳۵۸-۱۳۶۷)	دهه دوم انقلاب (۱۳۶۷-۱۳۷۷)	دهه سوم انقلاب (۱۳۷۸-۱۳۸۷)	دهه چهارم انقلاب (۱۳۸۸-۱۳۹۷)
۱۳	درصد اعتبارات تخصیص یافته به ورزش زنان	کمتر از ۵ درصد	کمتر از ۲۰ درصد	کمتر از ۳۰ درصد	کمتر از ۳۰ درصد	۵۰٪ اختصاص اعتبارات ورزش همگانی و فرهنگی، حداقل ۳۰٪ اعتبارات ورزش قهرمانی بر اساس آمایش، و ۱۰۰٪ اعتبارات ورزش بانوان به ورزش زنان
۱۴	تعداد خانه‌های ورزش روستایی احداث و تجهیز شده	-	-	۷۰ باب	۲۴۹۱ باب	۵۵۰۰ باب
۱۵	تعداد رشته‌های ورزشی زنان	۷ رشته	۱۰ رشته	۲۸ رشته	۴۲ رشته	۴۹ رشته
۱۶	تعداد مربیان زن ورزشی	۹	۳۶۵ نفر	۱۵۰۱۶ نفر	۹۵۲۱۱ نفر	۷۲۳۰۰۰ نفر
۱۷	تعداد داوران زن ورزشی (ملی / بین المللی)	۷	۵۲۶ نفر	۸۲۹۷ نفر	۶۴۲۴ نفر	۴۵۰۰۰

دانشگاه آزاد اسلامی

- هر سال دانشگاه آزاد اسلامی برای دانشجویان دختر رویدادهای ورزشی را در سه سطح درون واحدی، استانی و کشوری در رشته‌های مختلف برنامه‌ریزی می‌نماید. شایان ذکر است در هر سال بیش از ۹۰/۰۰۰ دانشجوی دختر دانشگاه آزاد اسلامی در مسابقات قهرمانی و همگانی حضور دارند.^۱
- تاکنون تعداد ۹۰۵۰ دانشجوی دختر آموزشکده‌های سما وابسته به دانشگاه آزاد اسلامی در فعالیت‌های ورزشی ویژه بانوان در دانشگاه‌ها حضور داشته‌اند و تعداد ۷۵۶ قهرمان ورزشی داشته‌اند.^۲

۱- گزارش دریافتی از دانشگاه آزاد اسلامی.

۲- همان.

۳. حمایت اجتماعی

اقدامات و فعالیت‌ها

کمیته امداد امام خمینی (ره)

- تأسیس کمیته امداد امام خمینی (ره) در سال ۱۳۵۸ با هدف رسیدگی به وضعیت معیشت محرومان و نیازمندان و امدادسانی و حمایت از خانواده‌های نیازمند با رعایت کرامت انسانی و عزت نفس آنان؛
- اجرای طرح حمایت از خانواده‌های نیازمند روستایی در قالب طرح شهید رجایی (ره) و حمایت از سالمندان بالای ۶۰ سال در مناطق روستایی و عشایری در قالب ارائه کمک معیشت، پرداخت وام قرض الحسنه، مساعدت موردی، تسهیلات سربازی به فرزندان، پرداخت شهریه دانشجویی، کمک هزینه اجاره بهای مسکن، تأمین لوازم ضروری زندگی، کمک هزینه تحصیلی و لوازم تحصیلی به فرزندان؛
- حمایت از خانواده زندانیان جرائم غیر عمد و جلوگیری از فروپاشی کانون خانواده و مساعدت‌های مالی موردی و پرداخت کمک معیشت، پوشش بیمه‌ای تا زمان زندانی بودن سرپرست خانوار، تأمین لوازم ضروری زندگی، کمک هزینه تحصیلی، کمک‌های علمی و تحصیلی و تمهیدات مؤثر جهت پیشگیری از طلاق در میان خانواده زندانیان؛
- اجرای طرح حضرت زینب (س) برای اشتغال زنان سرپرست خانوار روستایی و دریافت تسهیلات از بانک کشاورزی؛
- اجرای طرح جشن عاطفه‌ها در آستانه بازگشایی مدارس و کمک به دانش آموزان نیازمند و جمع‌آوری هدایا و کمک‌های مردمی و توزیع بین محرومان؛
- اجرای طرح جشن رمضان در آستانه این ماه مبارک با هدف بسط نوع دوستی و کمک به نیازمندان و گره‌گشایی از مشکلات محرومان؛

- اجرای طرح محسنین از سال ۱۳۹۰ با هدف حمایت از کودکان دارای سرپرست ناتوان و خانواده‌های دارای بیمار صعب‌العلاج و زنان سرپرست خانوار؛
- اجرای طرح اکرام ایتام از سال ۱۳۷۸ با هدف حمایت از کودکان یتیم و تأمین نیازمندی‌های آنان از نظر معیشتی، تحصیلی، درمانی و...
- اجرای طرح همسفره به منظور تأمین نیاز غذایی کودکان نیازمند زیر ۶ سال که والدین توانایی مالی ندارند با پرداخت نقدی و سبدي؛
- اجرای طرح مددجو جهت حمایت و توانمندسازی و خودکفایی نیازمندی زنان سرپرست خانوار و خودسرپرست نیازمند و خانواده‌های دارای سرپرست از کارافتاده و سالمند و بی‌بضاعت و تأمین نیازهای معیشتی، درمانی، تحصیلی و... آنها؛
- اجرای طرح تهیه جهیزیه و کمک هزینه ازدواج برای جوانان نیازمند و اخیراً برای بانوان سرپرست خانوار در صورت ازدواج مجدد، به همراه تشویق‌های فرهنگی و مشاوره‌ای و اقتصادی و کمک هزینه ازدواج به پسران نیازمند به همراه خدمات مشاوره‌ای ازدواج؛
- اجرای طرح مفتاح‌الجنه و بازدید از منزل مددجویان به همراه مسئولان و اعطای کمک‌های نقدی و غیرنقدی؛
- اجرای طرح جشن گلریزان و حمایت از زندانیان جرائم غیرعمد نیازمند جهت پرداخت دیه و آزادی آنها در راستای کمک به خانواده زندانیان؛
- اجرای طرح احسان حسینی در ماه محرم با بهره‌مندی از ظرفیت مساجد، تکایا و هیئت‌های مذهبی و نذورات جهت نیازمندان؛
- اجرای طرح قربانگاه ابراهیمی در روز عید قربان و ذبح گوسفند در مراکز خیریه و بسته‌بندی و توزیع بین نیازمندان؛

- اجرای طرح برکت به صورت برداشت از حقوق ماهیانه کارمند در صورت اجازة مکتوب و واریز به کمیته امداد امام خمینی(ره) و رسیدگی به نیازمندان؛
- اجرای طرح مددکاری اسلامی با همکاری خواهران طلبه برای کمک و مشاوره به زنان سرپرست خانوار جهت رجوع به همسر سابق در صورت تمایل یا ازدواج مجدد آنها.
- حمایت‌های خاص از زنان سرپرست خانوار به جهت سهم ۶۱ درصدی این بانوان از جامعه هدف کمیته امداد امام خمینی(ره) از طریق پوشش بیمه‌ای زنان سرپرست خانوار، تشویق زنان سرپرست خانوار به ازدواج مجدد آنها با بسته‌های تشویقی حمایتی^۱، بسته‌های تشویقی فرهنگی^۲ و بسته تشویقی خودکفایی و اشتغال^۳ و اجرای طرح‌های غربال‌گری و بیماریابی، تسهیل در دریافت تضامین تسهیلات، تقویت خدمات مشاوره و راهنمایی، در اولویت گذاردن خانوارهای با سرپرست زن در دریافت خدمات، تقویت خدمات معاضدت قضایی و مشاوره حقوقی، تأکید بر توانمندسازی خانوارهای با سرپرست زن با اعطای تسهیلات قرض الحسنه اشتغال، ایجاد و راه‌اندازی مراکز نیکوکاری به منظور خدمات‌رسانی بهینه به مددجویان و غیرمددجویان نیازمند، ارائه خدمات تحصیلی به فرزندان دانش‌آموز خانواده‌های زنان سرپرست خانوار.

۱- معرفی و اولویت در ساخت و خرید مسکن، استمرار خدمات بیمه تأمین اجتماعی زوجه، استمرار پوشش درمانی بیمه مکمل و پایه (مناطق بالای ۲۰,۰۰۰ نفر جمعیت) برای زوجه و فرزندان در مدت معین، انتقال پرونده به فرزندان زوجه تداوم حمایت حامیان برای فرزندان یتیم خانواده (مشروط به تمایل خانواده و حامی)، اولویت در معرفی جهت دریافت وام قرض الحسنه (منابع بانکی و امداد).

۲- ارائه خدمات آموزشی قبل، حین و بعد از ازدواج، انجام آزمون‌های روانشناختی به منظور سنجش مؤلفه‌های اساسی ازدواج مجدد در راستای تحکیم بنیان خانواده، برگزاری کلاس‌های آموزشی برای زنان سرپرست خانوار و فرزندان با سرفصل‌های آموزشی متناسب با سن هر گروه، اردوهای زیارتی-سیاحت، تجلیل از زوجین موفق و ...).

۳- اعطای وام اشتغال به زوجین، بهره‌مندی زوجین از سرفصل آموزش‌های فنی و حرفه‌ای، بهره‌مندی زوجین از سرفصل کاریابی.

سازمان بهزیستی کشور

- تأسیس سازمان بهزیستی کشور در سال ۱۳۵۹ و توجه به مسائل زنان و خانواده به موجب جامعه هدف ۵۰ درصدی زنان و سهم ۶۰ درصدی زنان از منابع انسانی سازمان بهزیستی؛
- تأسیس دفتر توانمندسازی زنان و خانواده ذیل معاونت اجتماعی سازمان بهزیستی جهت توجه به زنان و خانواده‌های نیازمند و بی‌سرپرست؛
- بازتوانی اجتماعی زنان سرپرست خانوار و خودسرپرست نیازمند از طریق ارائه خدمات اجتماعی، تأمین بیمه درمانی زنان سرپرست خانوار روستایی و عشایری، ایجاد گروه‌های همیار زنان خودسرپرست، اسکان موقت زنان فاقد سرپرست و اجرای طرح بهبود و تغذیه خانواده‌های نیازمند تحت حمایت از طریق توزیع سبد مواد غذایی، پرداخت مستمری، توزیع شیرخشک به فرزندان آنان و خدمات حمایتی از چندقلوها؛
- توانمندسازی اقتصادی زنان سرپرست خانوار تحت پوشش از طریق اعطای وام و تسهیلات خوداشتغالی؛
- تشکیل گروه‌های همیار زنان سرپرست خانوار^۱ از سال ۱۳۷۹ و افزایش خودتکایی اقتصادی، روانی، اجتماعی زنان و سرپرست خانوار و ارتقای سطح آموزشی و مهارت‌ها؛
- اجرای طرح توانمندسازی اجتماع محور^۲ در جهت کاهش فقر مالی و قابلیت خانواده‌ها و زنان تحت پوشش بهزیستی در سطح محلات؛
- همکاری کلینیک‌های مددکاری اجتماعی جهت پایش وضعیت خانواده‌های تحت پوشش از طریق بازدید از منزل؛

۱- گروه‌های ۵ تا ۷ نفر از زنان سرپرست خانوار تحت حمایت بهزیستی که با مشارکت و همیاری و کمک به همدیگر در راستای توانمندسازی خود و خانواده‌هایشان فعالیت می‌کنند.

۲- استفاده از توانمندسازی گروهی در اجتماعات محلی.

- توجه به سلامت جسمی و روانی زنان و خانواده‌ها و زنان سرپرست خانوار تحت پوشش از طریق اجرای طرح غربالگری در میان گروه هدف و اعطای کمک هزینه درمانی؛
- اعطای کمک در راستای تأمین ودیعه مسکن خانواده‌های تحت پوشش و نیز اعطای کمک هزینه شهریه دانشجویان خانواده‌های نیازمند؛
- ایجاد دفتر امور شبه خانواده در سازمان بهزیستی با هدف مسئولیت مراقبت، تربیت و پرورش کودکان فاقد سرپرست و نیز در موارد اختلافات والدین و بلا تکلیفی فرزندان از طریق نگهداری فرزندان شیرخوار در مراکز شیرخوارگاهی، نگهداری فرزندان در خانه‌های کودک و نوجوان دولتی یا هیئت امنایی، نگهداری فرزندان از طریق طرح سرپرست داوطلب، ترخیص فرزندان از طریق طرح شبه خانواده، ترخیص فرزندان از طریق طرح فرزندخواندگی و ترخیص فرزندان از طریق طرح دایه رضاعی؛
- تشکیل کانون همیاری و مشاوره کودکان بی سرپرست ترخیص شده از مراکز شبانه روزی؛
- اجرای طرح امین موقت به موجب حکم قضایی برای کودکانی که پدر و جد پدری آنان امکان سرپرستی آنها را به طور موقت ندارند و سرپرستی آنها به طور موقت به افراد امین سپرده می‌شود.
- تأسیس مراکز مداخله در بحران خانواده به منظور کاهش طلاق از طریق ارائه خدمات تخصصی مددکاری، خدمات تخصصی روانشناسی، خدمات تخصصی روانپزشکی و خدمات تخصصی مشاوره حقوقی؛
- تأسیس مراکز حمایتی-آموزشی کودک و خانواده جهت بازتوانی کودکان خیابانی و حمایت از تحصیل کودکان کار و کودکان خیابانی و ایجاد فرصت‌های برابر جهت رشد و بازگشت آنها به زندگی سالم؛

- توجه ویژه سازمان بهزیستی به ارتقای فرهنگی زنان سرپرست خانوار تحت پوشش از طریق برگزاری دوره‌های آموزش مهارت‌های زندگی و فرزندپروری؛
- توانمندسازی ۱۷۰۰۰ خانواده زن سرپرست و نیازمند؛
- توجه به زنان در گروه‌های کم توان، معلول و ناتوان از طریق پرداخت کمک هزینه تحصیلی، حرفه‌آموزی به زنان معلول و ناشنوا و ارائه خدمات توانبخشی به آنها؛
- انجام طرح‌های غربالگری بیماری اوتیسم، تنبلی چشم، کاهش شنوایی در کودکان و نوزادان؛
- اجرای مشاوره‌های ژنتیک قبل از ازدواج و بارداری؛

ستاد توانمندسازی بانوان سرپرست خانوار شهرداری تهران

- تأسیس ستاد توانمندسازی بانوان سرپرست خانوار شهرداری تهران در سال ۱۳۸۷ با هدف ارتقای اعتماد به نفس، بهره‌مندی از استعدادها و آنها از طریق برگزاری دوره‌های آموزش فنی و حرفه‌ای و توانمندسازی آنان از طریق برنامه‌های جمعی و ایجاد زمینه اشتغال آنان و رسیدگی به کیفیت زندگی زنان سرپرست خانوار نیازمند؛
- ایجاد ۱۲۰ مرکز مهارت آموزی کوثر در شهر تهران جهت توانمندسازی اقتصادی زنان سرپرست خانوار و برگزاری نمایشگاه «زنان و تولید ملی» از سال ۱۳۹۱ برای عرضه نمایشگاهی محصولات این زنان^۱؛
- دایر نمودن بازارچه‌های خوداشتغالی زنان سرپرست خانوار و بازارچه ارائه‌ی محصولات مشاغل خانگی؛

۱- گزارش دریافتی از شهرداری تهران.

- اختصاص ۵۷۰ تاکسی بی سیم به بانوان سرپرست خانوار در شهر تهران^۱؛
- ارائه طرح مداخلات شهرداری در تأمین مسکن حمایتی زنان سرپرستی خانوار در چارچوب مصوبه شورای اسلامی شهر تهران؛
- اجرای طرح هبه بعد از شناسایی پلاک‌های فقیر و تأمین جهیزیه نوعروسان از طریق کمک‌های نقدی مردم و هبه؛
- اعطای وام، بن خرید و هدایای نقدی به زنان سرپرست خانوار نیازمند.

بنیاد شهید و امور ایثارگران

- تأسیس بنیاد شهید انقلاب اسلامی در سال ۱۳۵۸ جهت تجلیل، تکریم، صیانت و حمایت از خانواده‌های شاهد و ایثارگر براساس فرمان امام خمینی(ره) و تغییر نام این «بنیاد به بنیاد شهید و امور ایثارگران» در سال ۱۳۸۳ براساس طرح تجمیع نهادهای ایثارگران؛
- اجرای فرمان امام خمینی(ره) مبنی بر رسیدگی به امور فرهنگی فرزندان شهدا و اجرای طرح شاهد با همکاری وزارت آموزش و پرورش، وزارت علوم و وزارت بهداشت جهت ایجاد مدارس شاهد و اختصاص سهمیه ویژه جهت ورود به دانشگاه و تأسیس دانشگاه شاهد در سال ۱۳۶۹ جهت فرزندان و خانواده‌های شهدا و ایجاد کانون‌های شاهد؛
- تأمین نیازهای معیشتی خانواده‌های معزز شهدا و ایثارگران و تأمین مسکن خانواده شهدا از طریق ساخت مسکن، تحویل زمین، پرداخت وام مسکن، وام اضطراری، تعمیر مسکن و پرداخت اجاره بها؛
- تصویب اولویت در استخدام خانواده‌های شهدا و جانبازان که سرپرست خود یا بخشی از اعضای بدن خود را در راه دفاع از میهن از دست داده‌اند؛

۱- گزارش دریافتی از شهرداری تهران.

- تأسیس دفتر مشاور امور زنان و خانواده در بنیاد شهید و امور ایثارگران در سال ۱۳۸۳ به منظور رسیدگی به امور زنان جامعه ایثارگری، به عنوان جامعه هدف ۶۰ درصدی؛
- تأسیس اداره مددکاری اجتماعی و مشاوره بنیاد شهید و امور ایثارگران جهت توانمندسازی جامعه هدف در زمینه مدیریت مشکلات و حل مسائل خود و ارائه مشاوره به دو صورت فردی و گروهی؛
- برگزاری اردوهای زیارتی- سیاحتی برای خانواده‌های معزز شهدا و ایثارگران؛
- اجرای برنامه‌های آموزشی و مشاوره‌ای در زمینه تحکیم بنیان خانواده با اولویت خانواده‌های جانبازان با تأسیس شبکه آموزشی بنیاد شهید و امور ایثارگران و آموزش مهارت‌های فرزندپروری، مهارت زندگی، تعامل با همسر و شادکامی؛
- برگزاری ۱۲۵۵۸۴ جلسه مشاوره خانواده و ۲۹۹۹۷ جلسه مشاوره پیش از ازدواج برای ازدواج فرزندان شهدا یا ازدواج مجدد همسران شهدا توسط مرکز مددکاری و امور اجتماعی بنیاد شهید در سال ۱۳۹۶؛^۱
- اجرای طرح همیاران وصل با انجام مشاوره‌هایی در زمینه معارفه و آشنایی جوانان مرتبط با بنیاد شهید و امور ایثارگران جهت ازدواج (در سال ۱۳۹۶ تعداد ۱۸۱۳ معارفه، زمینه ازدواج موفق را فراهم کرده است).^۲
- اجرای طرح‌های آموزش خانواده به صورت حضوری برای خانواده گروه‌های خاص نظیر همسران شاهد تنها، مراقبین والدین و... جهت بازیابی شرایط متعادل و مدیریت مسائل زندگی؛

۱- گزارش دریافتی از بنیاد شهید و امور ایثارگران.

۲- همان.

- اجرای طرح یاوران صبور (توانمندسازی همسران جانبازان اعصاب و روان، قطع نخاع و قطع عضو و جانبازان شیمیایی و آزادگان و جانبازان نابینا)؛
- اجرای طرح اعزام خواهران مددکار برای برقراری ارتباط با خانواده جانبازان و آزادگان متوفی و فرزندان اناث مطلقه جانبازان و آزادگان متوفی جهت مداخله معقول در ترمیم عاطفی خانواده و رفع مسائل و نیازها؛
- اجرای طرح آلاها و سازماندهی ایثارگران نخبه و تجلیل از آنان؛
- اجرای طرح تکریم مادران و همسران شهدا به ویژه مادران چند شهید؛
- اجرای طرح همیاران امید و ارائه مشاوره به زوجین جوان به ویژه فرزندان دختر شاهد یا ایثارگر در آستانه ازدواج یا فرزندان اناث شاهد و ایثارگر در آستانه طلاق؛
- اجرای طرح همیار سالمند برای والدین شهدا و همسران شهدا، جانبازان ۷۰ درصد و بالاتر و آزادگان ۶۰ سال به بالا که فاقد مراقب هستند و در شرایط بستری در خانه می باشند.

جمعیت هلال احمر ایران

- افزایش مشارکت داوطلبانه امدادی، خیرخواهانه و بشردوستانه بانوان در جمعیت هلال احمر نسبت به قبل از انقلاب اسلامی به جهت تغییر نگاه جامعه نسبت به حضور بانوان در عرصه‌های فرهنگی و اجتماعی پس از انقلاب و احساس امنیت بانوان جهت مشارکت‌های اجتماعی و رضایت خانواده‌ها جهت عضویت فرزندان‌شان در این جمعیت و واگذاری مأموریت‌های محوله امدادی و عام‌المنفعه به بانوان و انجام خدمات توسط بانوان جمعیت هلال احمر با کارایی موثر و توسعه و ارتقاء دانش و مهارت‌های امدادی و تخصصی آنها؛
- تأسیس دفتر امور زنان و خانواده جمعیت هلال احمر در سال ۱۳۸۵ با هدف افزایش بیشتر مشارکت بانوان در جمعیت هلال احمر و توسعه

همکاری‌های آنها در مأموریت‌ها و استفاده بهینه از توانمندی زنان شاغل در جمعیت از طریق سیاست‌گذاری، برنامه ریزی و نظارت در مورد فعالیت‌های زنان در جمعیت هلال احمر، رعایت ویژگی خاص خدمت زنان در حوزه‌های مختلف مأموریتی و بررسی نحوه کمک‌رسانی به زنان آسیب دیده در حوادث و بحران‌ها؛

- گسترش دامنه مشارکت بانوان در جمعیت هلال احمر نسبت به قبل از انقلاب (از فعالیت‌های صرفاً پزشکی به فعالیت‌های پزشکی، امدادی و آموزشی)؛
- اجرای طرح تیم‌های توانا در سال ۱۳۸۹ با هدف امداد رسانی صحیح، سریع، به موقع با ملاحظات فرهنگی، اعتقادی و شرعی و تأمین امنیت زنان و کودکان در زمان حوادث و سوانح با حضور زنان امدادگر و نجات‌گر؛
- اجرای طرح تعالی بانوان هلال با هدف افزایش و تعالی بینش، مهارت و توان افزایش زنان شاغل جمعیت هلال احمر در مورد مسائل فرهنگی، امدادی و اداری از طریق کارگاه‌های آموزشی؛
- اجرای طرح ستاره‌های نجات ویژه زنان معتاد و همسران معتادان به صورت گروه‌های داوطلبی آموزش دیده برای ارائه آموزش‌های بهداشتی-درمانی به زنان معتاد و همسران زندانیان؛
- اجرای طرح یاران مهربانی و کمک به سلامت غذایی زنان باردار؛
- اجرای طرح خادم یا «خانواده آماده در مخاطرات» تا پایان سال ۱۴۰۰ به منظور رساندن شاخص آمادگی خانوار به رقم حداقل ۳۰ درصد و افزایش ضریب آمادگی خانواده‌ها در برابر مخاطرات طبیعی و مخاطرات انسان ساز با آموزش همسر و فرزندان دختر خانواده؛
- اجرای طرح همای رحمت و تکریم نیازمندان روزه دار در ایام ماه مبارک رمضان و اجرای طرح سفره‌های مهربانی با تأسی از حضرت علی (ع) در خدمت‌رسانی به یتام و نیازمندان؛

- اجرای طرح ملی سحر با هدف «سازماندهی حمایت‌های روانی-اجتماعی بعد از حوادث و بلایا»؛
- اجرای طرح دادرسی ویژه دانش آموزان در راستای تحقق شعار «هر خانواده یک امدادگر» و آموزش ۱۶۰۰۰۰۰ دانش آموز؛^۱
- اجرای طرح ملی پیمان با هدف پیشگیری موثر از اعتیاد و آسیب‌های اجتماعی؛
- اجرای طرح بازپیوند خانواده جهت بازیابی اعضای خانواده‌های جدا مانده از هم، در حوادث، بلایای طبیعی و مهاجرت از طریق وب سایت ارتباطات خانوادگی.

وزارت آموزش و پرورش

- توجه وزارت آموزش و پرورش به وضعیت زنان فرهنگی سرپرست خانوار از طریق شناسایی آنها و بررسی مشکلات آنان در ۱۲ محور شامل ابعاد فرهنگی - اقتصادی، بهداشتی و اداری... و اجرای طرح جامع حمایت از زنان سرپرست خانوار فرهنگی؛

دانشگاه آزاد اسلامی

- پرداخت تسهیلات یک صدمیلیون ریالی ازدواج به دانشجویان دانشگاه آزاد اسلامی در راستای حمایت و ترویج سنت حسنه ازدواج از سال ۱۳۹۳.^۲

وزارت ورزش و جوانان (سازمان ملی جوانان)

- تأسیس سازمان ملی جوانان در سال ۱۳۷۱ با ۱۸ دستگاه عضو حقوقی و ایجاد سازمان ملی جوانان جهت ساماندهی امور جوانان از جمله در امر ازدواج؛

۱- گزارش دریافتی از جمعیت هلال احمر.
۲- گزارش دریافتی از دانشگاه آزاد اسلامی.

- تصویب برنامه‌های فرهنگی ازدواج جوانان در جلسه ۲۹ شورای عالی جوانان شامل: برگزاری دوره‌های مشاوره‌های دینی جوانان، برنامه گسترده آموزش والدین در امر ازدواج، برنامه ترویج فرهنگ ازدواج آگاهانه، آسان و پایدار با استفاده از ظرفیت رسانه ملی، برنامه تعیین و ترویج روز اول ذی‌الحجه به عنوان روز ازدواج جوانان، برنامه توسعه ظرفیت‌های مردمی و خیرین امر ازدواج، برنامه حمایت از تولیدات فرهنگی در موضوع ازدواج جوانان، برنامه طراحی آموزش و مشاوره ازدواج در دوره‌های نظام وظیفه، برنامه ارائه آموزش ضمن خدمت کارکنان دولت در موضوع ازدواج و برنامه پیمایش‌های ملی ازدواج جوانان.

- اقدامات سازمان ملی جوانان در اجرای مصوبه شورای عالی جوانان در حمایت از امر ازدواج شامل: برگزاری جشنواره مطلع عشق جهت الگوسازی در امر ازدواج و تقدیر از خادمین ازدواج و برگزاری برش استانی آن با عنوان اجلاس طلوع مهر؛ ارائه طرح شبکه فعالین ازدواج با عنوان شفا؛ برگزاری جشنواره ملی ازدواج و خانواده جوان، برگزاری جشن بزرگ زوج‌های آسمانی با مهریه کمتر از ۱۴ سکه؛ ایجاد کانون‌های مهر ازدواج در تمام استان‌ها، ایجاد مجمع خیرین ازدواج و خانواده در تمام استان‌ها، راه‌اندازی کانون ازدواج آسان؛ فعالیت ۵۴ مرکز تخصصی ازدواج و تعالی خانواده در سطح کشور؛ برگزاری جشنواره ملی ازدواج جوانان روستایی؛ پاسداشت روز و هفته ملی ازدواج در استان‌های سراسر کشور؛ تربیت مربی ازدواج؛ برگزاری نمایشگاه ازدواج و خانواده جوان در ۳۱ استان کشور؛ صدور مجوزهای تأسیس مراکز مشاوره ازدواج و خانواده از سال ۱۳۷۴ تا ۱۳۹۷.^۱

۱- گزارش دریافتی از وزارت ورزش و جوانان.

« گزارش‌های آماری »

کمیته امداد امام خمینی (ره)

- طبق آمارهای ارائه شده کمیته امداد امام خمینی(ره) در سال ۱۳۹۷: تعداد خانوار کمک معیشت بگیر ۲۰۱۹۷۶۱، تعداد نفرات کمک معیشت بگیر ۴۰۹۵۱۱۴، تعداد خانوار تک و چند خدمتی ۴۷۵۹۰۶، تعداد نفرات تک و چند خدمتی ۸۳۵۸۲۵، تعداد زنان سرپرست خانوار ۹۸۹۷۶۷، تعداد سالمندان ۱۴۶۵۰۰۸، تعداد دانش‌آموزان ۳۴۳۰۰۰ نفر، تعداد دانشجویان ۵۷۰۰۰ نفر و تعداد بیمار خاص و صعب‌العلاج ۵۷۰۰۰ نفر بوده است.^۱
- در سال ۱۳۹۷ از خانوارهای مددجو تحت کمیته امداد امام خمینی(ره) ۴۷ درصد خانوار شهری و ۵۳ درصد خانوار روستایی هستند.^۲
- در سال ۱۳۹۷ از بین خانوارهای مددجو تحت پوشش کمیته امداد امام خمینی(ره) ۴۹ درصد از خانوارها سرپرست زن و ۵۱ درصد از خانوارها سرپرست مرد داشته‌اند.^۳
- علاوه به خانوارهای با سرپرست زن (۱۲۱۲۰۰۰ هزار خانوار)، حدود ۵۰۰ هزار خانوار تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره) نیز دارای سرپرست مرد از کارافتاده هستند که عملاً وظیفه سرپرستی با زن می‌باشد و این آمار علاوه بر ارقام فوق است.^۴
- ۴۸/۳ درصد زنان سرپرست خانوار کمیته امداد امام خمینی(ره) را سالمندان تشکیل می‌دهند.

۱- گزارش دریافتی از معاونت حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد خمینی(ره).

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

- افزایش ۳ تا ۵ برابری کمک معیشت به مددجویان در دو سال گذشته، از خدمات قابل توجه کمیته امداد امام خمینی (ره) بوده است.^۱
- در سال ۱۳۹۶ تعداد ۶۷۱۴۹ هزار فقره کمک هزینه جهیزیه از سوی کمیته امداد امام خمینی (ره) اهدا شده است.^۲
- در سال ۱۳۹۶ تعداد ۳۹۲۳ فقره کمک هزینه ازدواج مجدد زنان سرپرست خانوار از سوی کمیته امداد امام خمینی (ره) اهدا شده است.^۳
- در سال ۱۳۹۶، ۳۷۶۶۹ هزار مورد تسهیلات نظام وظیفه فرزندان ذکور زنان سرپرست خانوار از سوی کمیته امداد امام خمینی (ره) ارائه شده است.^۴
- خدمات بیمه و درمان کمیته امداد امام خمینی (ره) در سال ۱۳۹۶ شامل: زنان سرپرست خانوار بیمه شده اجتماعی تعداد ۱۴۰ هزار نفر، زنان سرپرست خانوار مشمول طرح غربالگری و بیماریابی ۱۸۰ هزار نفر، زنان سرپرست خانوار مشمول بیمه پایه درمانی کمیته امداد ۵۰۰ هزار نفر خانوار شهری، زنان سرپرست خانوار مشمول خدمات مکمل درمان ۹۵۰ هزار نفر (کل زنان سرپرست خانوار)، خانوار مشمول بیمه حوادث ۱۶۰۰۰ خانوار و تعداد کودکان زیر ۵ سال مشمول طرح رفع سوء تغذیه ۱۰۰ هزار نفر بوده است.^۵
- طبق آمار کمیته امداد امام خمینی (ره) در سال ۱۳۹۶ تعداد ایتام دارای حامی ۱۵۱۹۷۰ نفر، تعداد فرزندان محسنین دارای حامی ۱۴۰۴۴۱ نفر (طرح اکرام و محسنین)، مجموع فرزندان دارای حامی ۲۹۲۴۱۱ نفر، تعداد کل حامیان ۸۹۸۰۱۶ نفر بوده است.^۶

۱- گزارش دریافتی از معاونت حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد امام خمینی (ره).

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

- در سال ۱۳۹۶ از سوی کمیته امداد امام خمینی (ره) برای ۶۷ هزار زوج، دوره آموزشی و مشاوره قبل از ازدواج برگزار شده است.^۱
- در سال ۱۳۹۶ تعداد ۹۵۰ نفر مددکار خانم در کمیته امداد امام خمینی (ره) مشغول به فعالیت بوده‌اند.^۲
- در سال ۱۳۹۶ تعداد ۴۰۰ کارشناس مشاوره زن در کمیته امداد امام خمینی (ره) جهت ارائه خدمات مشاوره فعالیت داشته‌اند.^۳
- از حدود ۳ میلیون نفر مددجوی تحت حمایت کمیته امداد امام خمینی (ره)، حدود ۷۰ درصد آنان را زنان و دختران تشکیل می‌دهد.^۴
- خدمات تأمین مسکن شامل: احداث مسکن روستایی، احداث و خرید مسکن شهری، تعمیرات، بهسازی سرویس بهداشتی، تکمیل واحدهای نیمه‌تمام که براساس عملکرد ۹۵ و ۹ ماهه ۹۶، ۴۲۳۱۴ مورد اقدام در حوزه مسکن مددجویی برای زنان سرپرست خانوار صورت گرفته است.^۵

سازمان بهزیستی

- در سال ۱۳۹۴ تعداد ۸۳۶۸۹۵ زن، در سال ۱۳۹۵ تعداد ۸۸۱۲۷۳ زن و در سال ۱۳۹۶ تعداد ۹۱۲۲۲۴ زن مددجویان تحت پوشش سازمان بهزیستی کشور بوده‌اند.^۶
- تعداد زنان مددجوی دریافت کننده کمک هزینه خدمات توانبخشی حمایتی مستمر در سال ۱۳۹۶ در بخش اجتماعی ۱۴۲۳۲۹ نفر، در بخش

۱- گزارش دریافتی از معاونت حمایت و سلامت خانواده کمیته امداد امام خمینی (ره).

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- گزارش دریافتی از سازمان بهزیستی کشور - مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری.

توانبخشی ۱۱۷۰۷۹ نفر، در بخش روانی مزمن ۵۰۱۵ و در بخش روانی ترخیص از مرکز ۱۹۰۸ نفر بوده‌اند.^۱

- در سال ۱۳۹۶ تعداد مددجویان زن معلول تحت پوشش جسمی و حرکتی ۱۹۷۵۰۳، معلول ذهنی ۱۳۲۹۳۴، معلول روانی ۳۶۷۳۷، معلول شنوایی ۷۸۰۳۲، معلول بینایی ۵۴۲۸۸ و معلول صوت و گفتار ۱۸۸۳۱ نفر بوده است.^۲

- تعداد گروه‌های همیار زنان سرپرست خانوار در سال ۱۳۸۴، ۴۹۱، در سال ۱۳۹۵، ۱۰۰۰ بوده است که این رقم در سال ۱۳۹۶ به ۱۱۰۰ رسیده است.^۳

- تعداد خانه‌های شبه خانواده سازمان بهزیستی در سال ۱۳۹۶ تعداد ۶۵۲ خانه بوده است که از این تعداد ۵۱ خانه دولتی و ۶۰۱ خانه غیردولتی بوده است.^۴

- تعداد فرزندان در خانه سازمان بهزیستی در سال ۱۳۹۶ در مجموع ۱۰۴۶۴ نفر بوده است که از این میان ۵۰۵۷ نفر دختر و ۵۴۰۷ نفر پسر بوده است.^۵

- تعداد زنان سرپرست خانوار بیمه شده تحت پوشش بیمه تأمین اجتماعی شهری در سال ۱۳۹۶، ۵۳۰۸۸ و زنان تحت پوشش بیمه اجتماعی زنان و دختران روستایی و عشایری ۵۲۲۴۵ نفر بوده است.^۶

- تعداد دختران دانشجوی خانوارهای تحت پوشش سازمان بهزیستی در سال ۱۳۹۶ در مجموع ۷۶۵۹ نفر بوده است. که از این میان ۱۸۸۴ نفر

۱- گزارش دریافتی از سازمان بهزیستی کشور - مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

در مقطع کاردانی، ۴۸۶۶ نفر در مقطع کارشناسی، ۸۳۵ نفر در مقطع کارشناسی ارشد و ۷۴ نفر در مقطع دکترا بوده‌اند.^۱

- در سال ۱۳۹۶، ۱۵۸۶ کمک به تهیه جهیزیه و ازدواج معلولین، ۱۹۱۱ برنامه ورزشی و اوقات فراغت (اردو و ...) اجرا شده برای ۲۳۱۸۱ معلول شرکت کننده و ۲۵۵۳ برنامه فرهنگی (مناسبت‌ها، مسابقات قرآن و ...) اجرا شده برای ۵۵۰۷۷ معلول شرکت کننده و در نهایت ۲۰۷۷ برنامه هنری (موسیقی، تئاتر، نقاشی و ...) اجرا شده برای ۱۲۴۷۹ معلول شرکت کننده از عملکرد برنامه CBR سازمان بهزیستی بوده است.^۲

- در سال ۱۳۹۶، سازمان بهزیستی تعداد ۲۱۰ مرکز مداخله در خانواده به منظور کاهش طلاق ایجاد کرده است. این رقم در سال ۱۳۹۵، ۱۹۴ مرکز بوده است.^۳

- یکی از خدمات ارائه شده توسط سازمان بهزیستی طرح غربالگری برای زنان تحت پوشش است. در سال ۱۳۹۲، ۸،۲۴۳ تعداد زن تحت پوشش و بهره‌مند از طرح غربالگری و سلامت جسمی سازمان بهزیستی بودند. در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ به ترتیب ۹۰۰۸ و ۱۱۶۱۸ زن تحت پوشش از طرح غربالگری و سلامت جسمی سازمان بهزیستی بهره‌مند شدند.^۴

- ایجاد ۱۵ مرکز کاهش آسیب، ویژه زنان معتاد، ایجاد ۲۲ سرپناه شبانه ویژه زنان معتاد، تشکیل ۱۷ تیم امداد رسان سیار ویژه زنان معتاد، ایجاد ۴۶ مرکز بهبود و بازتوانی زنان معتاد، ایجاد ۳ مرکز درمان کودکان معتاد، ایجاد ۲۲ خانه امن، ۲۶ مرکز بازپروری زنان آسیب دیده اجتماعی، ۳۱ خانه سلامت دختران در معرض آسیب.

۱- گزارش دریافتی از سازمان بهزیستی کشور - مرکز فناوری اطلاعات، ارتباطات و تحول اداری.
۲- همان.
۳- همان.
۴- همان.

سازمان تأمین اجتماعی

- در سال ۱۳۸۵ از بین ۷۵۱۲۰۲۴ نفر بیمه شدگان اصلی تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی ۶۶۲۲۷۰۱ نفر مرد و ۸۸۹۳۲۳ نفر زن بوده‌اند.^۱
- در سال ۱۳۹۶ از بین ۱۳۹۸۲۹۵۴ بیمه شدگان اصلی تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی ۱۳۰۳۰۲۴ مرد و ۲۶۷۹۹۳۰ نفر زن بوده‌اند. البته همواره تعداد بسیار زیادی از زنان نیز تحت پوشش بیمه یکی از اعضای خانواده مانند پدر یا همسر می‌باشند.^۲
- در سال ۱۳۹۶، تعداد ۴۲۸۷۱۲ نفر زن مستمری‌بگیر صندوق بازنشستگی کشوری بوده‌اند. این در وضعیتی است که مطابق فرهنگ اسلامی- ایرانی کشور، مردان مخارج زندگی همسر خود را تأمین می‌کنند و در صورت فوت شوهر، فرزندان تمام یا بخشی از مخارج زندگی مادر خود را تأمین می‌کنند. در حقیقت زنان در سن بالا علاوه بر حمایت‌های اقتصادی درون خانوادگی از حمایت‌های اقتصادی دولتی نیز برخوردار بوده‌اند که البته این حمایت از طریق حق بیمه‌ای است که مردان و زنان در ایام اشتغال به بیمه پرداخت کرده‌اند.
- در سال ۱۳۹۶ تعداد ۲۶۳۶۵۲ نفر زن بیمه شده صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر بوده‌اند.^۳
- یکی از خدمات ارائه شده سازمان تأمین اجتماعی به بیمه‌شدگان تحت پوشش کمک هزینه ازدواج است. این کمک هزینه از ۳۷۸۷۱ نفر در سال ۱۳۸۰ به ۱۳۸۸۴۷ نفر در سال ۱۳۹۵ رسیده و مبلغ آن نیز افزایش قابل توجهی داشته است.^۴

۱- گزارش دریافتی از سازمان تأمین اجتماعی - دفتر آمار و محاسبات اقتصادی اجتماعی.

۲- صندوق بازنشستگی کشوری - دفتر برنامه‌ریزی و توسعه سیستم‌ها.

۳- صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستاییان و عشایر - دفتر آمار و فناوری اطلاعات و محاسبات بیمه‌ای.

۴- سالنامه آماری کشور به نقل از سازمان تأمین اجتماعی.

- کمک هزینه بارداری به بیمه شده زن که شرایط لازم برای دریافت کمک هزینه بارداری را داشته باشد، در مدت استراحت ایام بارداری تعلق می‌گیرد. هر ساله سازمان تأمین اجتماعی بر اساس این مصوبه مبلغی را در دوران استراحت زنان باردار پرداخت می‌کند. این کمک هزینه از ۱۶۷۲۶ نفر در سال ۱۳۸۰ به ۲۰۰۱۶۵ نفر در سال ۱۳۹۵ رسیده است و مبلغ آن نیز افزایش قابل توجهی داشته است.^۱

- یکی از خدمات ارائه شده توسط سازمان تأمین اجتماعی امکان زایمان در مراکز درمانی ملکی این سازمان است. که از ۴۲۱۹۵ نفر در سال ۱۳۷۲ به ۱۷۱۸۶۷ نفر در سال ۱۳۹۶ ارتقا یافته است.^۲

- بر اساس آمار سازمان تأمین اجتماعی در سال ۱۳۹۰، ۳۹۲۴۹ زن خانه‌دار تحت پوشش بیمه سازمان تأمین اجتماعی بوده‌اند. تعداد زنان خانه‌دار بیمه شده تحت پوشش سازمان تأمین اجتماعی طی سال‌های ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶ رو به افزایش بوده است.^۳ به این ترتیب تعداد زنان خانه‌دار تحت پوشش بیمه تامین اجتماعی، از ۳۸۱۱۸ نفر در سال ۱۳۹۱ به ۱۳۶۲۸۶ نفر در سال ۱۳۹۵ رسیده است.

بنیاد شهید و امور ایثارگران

- در طول هشت سال دفاع مقدس، تعداد ۶۴۲۸ نفر زن شهید شده‌اند که عمدتاً در بمباران‌ها و موشک‌باران به شهادت رسیده‌اند و ۲۵۰۰ نفر از آنها بین ۳۰-۱۰ سال سن داشتند.^۴

۱- سالنامه آماری کشور به نقل از سازمان تأمین اجتماعی.

۲- سازمان تأمین اجتماعی - دفتر آمار و محاسبات اقتصادی و اجتماعی.

۳- همان.

۴- آمار شهدا و ایثارگری زنان در دوران دفاع مقدس، ۹۵/۶/۲۸ دسترسی در: <http://www.iribnews.ir/fa/news>

- تعداد جانبازان زن ۵۷۳۵ نفر می‌باشد که ۳۰۷۵ نفر بالای ۲۵ نفر درصد جانبازی دارند. تعداد اسرای زن جنگ تحمیلی، رقمی حدود ۱۷۱ نفر می‌باشد.^۱
- در طول هشت سال دفاع مقدس ۲۲۸۰۸ نفر از امدادگر زن و ۲۲۷۶ نفر پزشک زن به جبهه اعزام شده‌اند.^۲
- تعداد والدین شهید ۲۴۷۱۰۶ نفر (تعداد مادران شهدا حدود نصف این میزان) و تعداد همسران شهدا ۶۱۰۵۲ نفر بوده است.^۳
- تعداد والدین جانبازان ۷۱۳۷۲ نفر و تعداد همسران جانبازان ۱۹۳۳۱۷ نفر و تعداد والدین آزادگان ۱۳۰۸۲ و تعداد همسران آزادگان ۴۱۰۷۶ نفر بوده است.^۴
- در واقع تعداد ۵۵۰۰۰۰ از زنان ایرانی به غیر از دختران شهدا، جانبازان و آزادگان با صبر و ایثار، فقدان همسران را در صورت شهادت یا اسارت یا مجروحیت و معلولیت تحمل نموده‌اند.^۵
- جامعه هدف بنیاد شهید ۲۲۵۷۹۰ نفر شهید، ۵۶۷۱۲۷ نفر جانباز، ۴۲۹۹۴ نفر آزاده و تعداد ۳۳۲۲۱۱۱ نفر تحت پوشش بنیاد شهید و امور ایثارگران هستند.^۶
- تعداد زنان شهید از سال ۱۳۵۵ تا سال ۱۳۸۵ در مجموع ۶۴۰۲ نفر شامل: قبل از انقلاب ۱۳۱ زن، در دوران دفاع مقدس ۴۲۹ زن، در بمباران دفاع مقدس ۵۷۲۳ زن و شهدای ترور ۱۱۹ زن بوده است.^۷

۱- آمار شهدا و ایثارگری زنان در دوران دفاع مقدس، ۹۵/۶/۲۸ دسترسی در: <http://www.iribnews.ir/fa/news>

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

۷- اقتباس از طرح پژوهشی گزارش وضعیت زنان در جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۵-۱۳۵۵). به سفارش مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۵.

- تعداد زنان جانباز از سال ۱۳۵۵ تا سال ۱۳۸۵ در مجموع ۶۷۸۵ نفر شامل: قبل از انقلاب ۱۱۲ زن، در دوران دفاع مقدس ۲۹۱ زن، در بمباران دفاع مقدس ۶۳۲۷ زن و جانبازان ترور ۵۵ زن بوده است.^۱
- تعداد زنان آزاده از سال ۱۳۵۵ تا سال ۱۳۸۵ در مجموع ۱۵۰ نفر شامل: قبل از انقلاب ۱۱۱ زن، در دوران دفاع مقدس ۳۹ زن بوده است.^۲

مواردی از حمایت‌های اجتماعی از زنان و خانواده پس از پیروزی انقلاب اسلامی را می‌توان چنین برشمرد:

- انقلاب اسلامی باراه‌اندازی ۷ نهاد فراگیر، خدمت‌رسانی به زنان و خانواده‌ها را به شدت متحول کرد. کمیته امداد امام خمینی(ره)، سازمان بهزیستی، بنیاد مستضعفان، بنیاد علوی، بنیاد مسکن، انقلاب اسلامی، جهادسازندگی، بنیاد برکت، مولود انقلاب است.
- ورود جدی نهادهای انقلابی و حمایتی مانند بنیادهای علوی، برکت، قرارگاه خاتم‌الانبیاء(ص)، بسیج سازندگی، بهزیستی و حتی آستان قدس رضوی برای تأمین مسکن خانواده‌های نیازمند و محروم.
- ایران دومین کشور جهان از نظر پذیرش خانواده‌های پناهنده محسوب می‌شود.
- مطابق ماده ۶۶ قانون آئین دادرسی کیفری که از سال ۱۳۹۴ اجرایی شده است سازمان‌های مردم‌نهادی که اساسنامه آنها در زمینه حمایت از اطفال و نوجوانان و یا زنان است، می‌توانند نسبت به جرایم ارتكابی، اعلام جرم کرده و در تمام مراحل دادرسی شرکت کنند.

۱- اقتباس از طرح پژوهشی گزارش وضعیت زنان در جمهوری اسلامی ایران (۱۳۸۵-۱۳۵۵). به سفارش مرکز امور زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۸۵.
۲- همان.

- دسترسی به ۲۲۰۰ مرکز توانبخشی دولتی و خصوصی مرهم آلام خانواده‌های دارای معلول در کشور است.^۱

- صندوق‌های بازنشستگی و تأمین اجتماعی کشور، ارائه‌دهنده خدمات رفاهی و مالی به بیش از ۱۰,۰۰۰,۰۰۰ خانوار ایرانی هستند.

- یکی از رویش‌های فرهنگی پس از انقلاب تقویت نگاه جهادی به منظور خدمت‌رسانی به محرومین و مستضعفین بوده است، به طوری که تنها در سال ۱۳۹۶ حدود ۴۴ هزار دانشجو در ۴۵۰۰ روستا مشغول به خدمت‌رسانی بوده‌اند که بسیاری از آنها دختران دانشگاهی بوده‌اند.^۲

- حمایت بنیاد مسکن انقلاب اسلامی از خانواده‌ها، از طریق بازسازی حدود ۱/۵۰۰/۰۰۰ واحد مسکونی که در اثر حوادث و سوانح مختلف انسانی (جنگ) و طبیعی (سیل و زلزله و ...) طی ۴۰ سال گذشته از بین رفته بودند.

- به برکت نظام مقدس جمهوری اسلامی نهادهای متعددی در راستای حمایت از خانواده‌های روستایی و عشایری کشور ایجاد شده‌اند که زائیده انقلاب و تفکر انقلابی هستند و نشان‌دهنده توجه ویژه به این مناطق می‌باشد. از جمله این نهادها می‌توان به موارد ذیل اشاره کرد:

- ❖ بنیاد مسکن انقلاب اسلامی
- ❖ کمیته امداد امام خمینی (ره)
- ❖ جهادسازندگی
- ❖ دهیاری‌ها و شورای اسلامی روستایی
- ❖ تعاونی‌های روستایی زنان
- ❖ نهضت سوادآموزی

۱- چله انقلاب، گزارش ۳۱ نشست شنبه‌های انقلاب از فروردین الی آبان ۱۳۹۷.
۲- همان.

- ❖ معاونت توسعه روستایی و مناطق محروم ریاست جمهوری
 - ❖ قرارگاه پیشرفت و آبادانی
 - ❖ سازمان بسیج سازندگی کشور
 - ❖ سازمان بسیج عشایری کشور
 - ❖ قرارگاه محرومیت‌زدایی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران
 - ❖ صندوق بیمه اجتماعی کشاورزان، روستائیان و عشایر
- قانون کار در ایران از حیث تکریم زنان کارگر و رعایت حقوق آنها در جهان کم‌نظیر است.
- بسیج سازندگی با مشارکت در طرح‌های ملی در ریشه‌کنی فلج اطفال، کویرزدایی، واکسیناسیون فراگیر دام و طیور، به کودکان و خانواده‌ها خدمات فراوانی انجام داد.

۴. دفاعی و امنیتی

نیروی انتظامی

- تصویب جذب افسر زن به صورت نظامی و انتظامی در سال ۱۳۷۷ و اولین دوره تربیت پلیس زن در نیروی انتظامی ایران از سال ۱۳۷۸ برای رعایت حدود شرعی در امور انتظامی و امنیتی و پیشگیری از برخورد پلیس مرد با زنان مجرم و تامین امنیت بانوان جامعه؛
- استفاده از یونیفرم نظامی بانوان پلیس متناسب با شئون اسلامی برای نخستین بار بعد از انقلاب اسلامی؛
- تأسیس مجتمع عالی آموزشی زنان پلیس و استفاده از افسران پلیس زن در معاونت راهنمایی و رانندگی ناجا، یگان‌های انتظامی ناجا، حوزه معاونت اطلاعات ناجا، حوزه معاونت آگاهی ناجا، مراکز مشاوره کلانتری، مراکز آموزشی و فرهنگی؛
- استفاده از کارکنان زن پلیس در ۸۰ شغل در نیروی انتظامی؛
- بهره‌مندی از نیروی پلیس زن در یگان‌های انتظامی ناجا در مواردی نظیر بازرسی زنان در هنگام ورود و خروج به اماکن و تأسیسات انتظامی (انتظامات)، بازرسی زنان در پایگاه‌های بازرسی میدادی ورود شهرها و معابر، بازرسی زنان در ایستگاه‌های کنترلی و میدادی ورودی و خروجی کشور از جمله فرودگاه‌ها، گمرکات، بازرسی زنان در عملیات گشت انتظامی درون و برون شهری، بازرسی و نظارت و محافظت از زنان زندانی، امور مشاوره و مددکاری مرتبط با زنان، دستگیری و بدرقه متهمین زن، تحقیق و بازرسی از زنان، کنترل اماکن مربوط به زنان مانند آرایشگاه‌ها، اداره امور مراکز آموزشی و فرهنگی زنان ناجا و نیز بکارگیری نیروی پلیس زن در مبارزه با باندهای ترویج مواد به‌ویژه در مکان‌های زنانه و...؛
- وجود تنها کلانتری زنان کشور در شهر مشهد جهت رفاه حال زائران و مجاوران (آغاز به کار ۱۳۸۲)؛

- دایر نمودن مراکز مشاوره و مددکاری اجتماعی در کلانتری‌ها و برگزاری کارگاه آموزشی «پیش از ازدواج» جهت ارتقاء دانش کارشناسان مراکز مشاوره و مددکاری معاونت اجتماعی ناجا جهت تأمین امنیت داخلی در خانواده؛

- راه اندازی سایت داخلی روانشناختی ازدواج در معاونت نیروی انسانی ناجا و پاسخگویی به سوالات روانشناختی پرسنل جهت تأمین امنیت روانی آنها؛
 - تأسیس ۴۴ مرکز مشاوره معاونت اجتماعی ناجا و ۶۵۰ دایره مددکاری اجتماعی در کلانتری‌ها جهت حل و فصل اختلافات به ویژه حل و فصل ۷۰ درصد مشکلات خانوادگی در دایره مشاوره کلانتری‌ها با هدف تأمین امنیت روانی و اخلاقی در خانواده‌ها.

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی

- جذب بانوان به عنوان عضو سپاه پاسداران انقلاب اسلامی با تصویب قانون استخدامی سپاه پاسداران در سال ۱۳۷۰ و بکارگیری خواهران در بخش‌های اداری، انتظامی و کادر پزشکی؛

- تأسیس دفتر امور زنان و خانواده سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در سال ۱۳۷۹ و راه‌اندازی این دفتر در استان‌های کشور در راستای ارتقای جایگاه خواهران پاسدار و توجه به خانواده‌های شاغلین سپاه و خواهران بسیجی؛

- تمهید زمینه‌های بهره‌مندی از توان خواهران شاغل در سپاه از طریق بررسی قوانین و مقررات اداری سپاه پاسداران و پیگیری مزایا و بهره‌مندی‌ها برای خواهران شاغل در سپاه در قالب اجرای طرح‌های شجره طوبی و خانواده سالم؛

- ارتقاء آگاهی‌های علمی و آموزشی خواهران عضو سپاه و خانواده‌های پاسداران از طریق برنامه‌های تقویت بنیه علمی فرزندان انانث و برگزاری دوره‌های مهارتی برای دختران و همسران پاسداران و بانوان شاغل؛

- توانمندسازی فرهنگی اجتماعی بانوان سپاه و خانواده‌های پاسداران با انتشار فصلنامه‌های شمیم، نساء و فصلنامه دفاعی زنان؛
- افزایش مشارکت‌های فرهنگی اجتماعی بانوان شاغل و خانواده‌های سپاه از طریق راه‌اندازی تشکل‌های مختلف؛
- تقویت و تحکیم روابط خانوادگی و رسیدگی تخصصی به مشکلات حقوقی از طریق تأسیس مراکز راهنمایی و مشاوره شمیم (۱۳۸۰) در راستای مشاوره‌های تربیتی و حقوقی به بانوان شاغل سپاه و خانواده‌های پاسداران؛
- تأسیس مرکز مطالعات و تحقیقات زنان سپاه در راستای انجام پژوهش‌هایی مرتبط با زنان و خانواده در حوزه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی.

سازمان بسیج مستضعفین

- کمک‌رسانی خواهران بسیج مردمی به جبهه‌های جنگ در زمان هشت سال دفاع مقدس از طریق پایگاه‌های بسیج در مساجد و تهیه مواد غذایی و بسته‌بندی آنها، تهیه پوشاک خاص مقابله با عملیات شیمیایی دشمن در زمان هشت سال دفاع مقدس و اعزام گروه‌های خواهران بسیجی در آغاز پیروزی انقلاب جهت کمک به کشاورزان در مناطق محروم و تشکیل گروه انصارالمجاهدین در دوران دفاع مقدس جهت تجلیل و کمک به خانواده‌هایی که همسر و پدرشان در جبهه‌های دفاع مقدس حضور دارند.
- نشر گفتمان ایثار و شهادت و ارزش‌های دفاع مقدس و معرفی الگوی انقلابی‌گری از طریق تولید صدها کتاب در موضوعات شهادت و دفاع مقدس، جنگ نرم، زندگی‌نامه زنان شهیده و تولید آثار هنری از قبیل فیلم و نمایش در موضوع بانوان شهیده، تهیه مستند، برنامه‌های تلویزیونی، تله فیلم، فیلم کوتاه و برگزاری جشنواره و برگزاری کنگره ۷۰۰۰ زن شهیده کشور و انتشار مقالات کنگره؛

- برگزاری یادواره‌های زنان شهیده از جمله یادواره شهیده ناهید فاتحی، شهیده عزت‌الملوک کاووسی، شهیده مریم فرهانیان، شهیده نسرین افضل، شهیده مرجان نازقلچی، شهیده زینب کمائی، شهیده فهیمه سیاری، یادواره شهدای زن استان‌ها و برگزاری کرسی آزاداندیشی سیره شهدای زن، یادواره شهدای زن جامعه پزشکی، یادواره شهدای زن ترور و یادواره شهدای زن عشایر؛

- فعالیت در فضای مجازی در خصوص دفاع مقدس از جمله راه‌اندازی سایت ۳ زبانه زنان شهیده، راه‌اندازی سایت ۳ زبانه ما زنده‌ایم، راه‌اندازی سایت مسیر عرشیان در جهت ارتباط معنوی با شهدای زن و تهیه نرم‌افزارهای ۲ و ۱ با موضوع زن و دفاع مقدس؛

- وجود ۳۵۰ پایگاه فرهنگی در مناطق مختلف کشور و در زمان‌های پربازدید گردشگری و پخش محصولات فرهنگی دفاع مقدس؛

- برگزاری اردوهای راهیان نور و بازدید بانوان از مناطق جنگی بازمانده از جنگ ایران و عراق در غرب و جنوب غربی کشور توسط بسیج خواهران.

بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس

- بازنمایی مشارکت بانوان در هشت سال دفاع مقدس و پاسداشت و انتقال این ارزش‌ها به نسل جوان از طریق تأسیس دفتر امور زنان بنیاد حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس (۱۳۷۹) و ارتقای آن به سازمان نشر آثار و ارزش‌های مشارکت زنان در دفاع مقدس (۱۳۹۲) و تأسیس دفاتر این سازمان در سطح استان‌ها.

- تجلیل از مقام شامخ ۷۰۰۰ شهیده زن دفاع مقدس با برگزاری آیین‌های یادبود و انتشار خاطرات آنان و تهیه فیلم و برگزاری همایش و کنگره و تهیه سرود و ساخت تندیس و انجام امور فرهنگی و تبلیغی؛

- پاسداشت نقش ارزنده بانوان به عنوان مادران شهدای معزز انقلاب و دفاع مقدس و همسران شهدا و همسران جانبازان و آزادگان جنگ تحمیلی از طریق برپایی جشنواره، نمایشگاه، یادواره، همایش، تهیه کتاب‌های صوتی و ترسیم تصاویر مادران شهدا؛
- تأسیس باشگاه دختران جهت ارائه سبک زندگی اسلامی - ایرانی و ترویج فرهنگ صبر و ایثار و شبکه سازی از دختران انقلابی در فضای مجازی؛
- تربیت مدرس و مبلغ انقلاب و ارزش‌های دفاع مقدس برای نشر و بازگویی فرهنگ دفاع مقدس در قالب طرح عقيله و طرح فهیما؛
- برگزاری اردوهای راهیان نور و مشارکت فعال بانوان در این اردوها و برگزاری جشنواره «حس پروانگی» با هدف شناسایی زنان و دختران تحول یافته به واسطه سفر به سرزمین نور در قالب اردوهای راهیان نور؛
- ترویج ارزش‌های انقلاب اسلامی و دفاع مقدس به نسل سوم انقلاب در قالب طرح سلاله‌ها (نوه‌های شهدای انقلاب و دفاع مقدس)؛
- تجلیل از مقام همسران مدافعان حرم در قالب طرح حریم ریحانه؛
- انتشار فصلنامه زنان و دفاع مقدس در سطح استان‌های کشور.

۵. حقوقی و قضایی

قوه مقننه

❖ تصویب قوانین

- در تعداد ۱۶۱ عنوان قانون، موادی در رابطه با زنان و خانواده در دوره اول تا دوره دهم مجلس شورای اسلامی به تصویب رسیده است.

❖ تعداد نمایندگان

- تعداد زنان نماینده مجلس شورای اسلامی در دوره اول ۲ نفر، دوره دوم ۴ نفر، دوره سوم ۳ نفر، دوره چهارم ۹ نفر، دوره پنجم ۱۰ نفر، دوره ششم ۱۱ نفر، دوره هفتم ۱۲ نفر، دوره هشتم ۸ نفر، دوره نهم ۹ نفر و دوره دهم ۱۷ نفر بوده است.^۱

قوه قضائیه

❖ امور اداری و تشکیلاتی

- تأسیس دادگاه‌های خانواده در سال ۱۳۷۶ به منظور احقاق حق و اجرای بهتر عدالت در موضوع خانواده و طرح ۱۸ موضوع از دعاوی خانواده در این دادگاه‌ها و حضور مشاور قضایی زن جهت رسیدگی به پرونده‌ها؛
- ایجاد مراکز ارشاد و معاضدت قضایی در مجاورت دادگاه‌های خانواده جهت ارائه مشاوره‌های بدون حق‌الزحمه و اخذ وکیل معاضدتی با معرفی به کانون وکلا و امور مشاوران و الزام مراجعه زوجین متقاضی طلاق جهت صلح و سازش به مراکز مشاوره براساس قانون حمایت از خانواده؛
- ایجاد اداره حمایت از حقوق زنان و کودکان در نهاد قوه قضائیه از سال ۱۳۸۱؛

۱- گزارش وضعیت زنان و خانواده در آیین‌نامه آمار طی سال‌های ۹۵-۱۳۹۰، معاونت بررسی‌های راهبردی معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۵.

- راه‌اندازی بنیاد صیانت از خانواده در سال ۱۳۹۰ در اداره کل پیشگیری‌های مردمی قوه قضائیه؛
- تأسیس مجتمع قضائی ویژه دوجنسیتی‌ها.
- ❖ **توانمندسازی قضات و بهره‌مندی از توان بانوان**
- برگزاری ۴۰۳ ساعت دوره آموزشی برای مشاوران و مددکاران دفاتر حمایت به منظور آموزش تکنیک‌های مداخله در کاهش طلاق و تحکیم بنیان خانواده؛
- برگزاری ۷ نشست علمی - منطقه‌ای برای قضات خانواده و اطفال سراسر کشور؛
- برگزاری ۶ نشست هم‌اندیشی برای مدیران و کارشناسان دفاتر حمایت از حقوق زنان و کودکان با هدف ارتقای کمی و کیفی سطوح حمایت از حقوق زنان و کودکان در دادگستری‌های سراسر کشور؛
- انتخاب مستشار زن در دادگاه‌های تجدیدنظر استان؛
- انتخاب بانوان در دادسراها به عنوان دادیار ناظر؛
- انتخاب یک زن به عنوان سرپرست مجتمع قضایی؛
- انتخاب ۲۰۰۰ زن به عنوان قاضی در دادگستری‌های کشور؛
- انتخاب معاون دادستان، معاون قضائی، رئیس کل دادگستری، معاون سرپرست مجتمع قضائی و قاضی اجرای احکام از بین بانوان؛
- بازجویی از افراد نابالغ توسط ضابطان قضائی زن.

۱- گزارش دریافتی از قوه قضائیه.

جدول تعداد قضاات زن کل کشور به تفکیک سمت‌های قضائی در سال ۱۳۹۵

جمع کل	معاون قضائی	معاون دادستان	مشاور قضائی	دادیار
۵۲۸	۱۳	۷	۸۶	۴۲۲

منبع: گزارش وضعیت زنان و خانواده در آیین آمار طی سال‌های ۱۳۹۵-۱۳۹۰.
معاونت امور زنان و خانواده ریاست جمهوری.

سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی کشور

- سازمان زندان‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی وابسته به قوه قضائیه، سیاست‌هایی را در خصوص زنان زندانی اتخاذ نموده است که عبارتند از: حفظ و ارتقاء سطح سلامت جسمانی و روانی زنان زندانی، جلوگیری از تکرار جرم و بازگشت مجدد به زندان، کاهش جرائم محیط زندان، حمایت از زنان با جرائم غیرعمد، حمایت از زنان سرپرست خانوار زندانی، پیشگیری از توسعه بیماری‌هایی مانند ایدز و هپاتیت در جامعه و درمان زودهنگام زنان معتاد و ...

❖ اقدامات حمایتی از خانواده زندانیان

- تمهید امکان ملاقات شرعی در زندان‌ها، گفتگو با مسئولین و مقامات قضایی و حتی با قاضی در خصوص مرخصی‌های طولانی و تمدید مرخصی‌های زندانی برای رسیدگی به خانواده در موارد خاص در چارچوب قانون.

❖ اقدامات حمایتی از زنان زندانی

- ایجاد زندان‌های ویژه بانوان و سامان‌دهی آنها؛
- پیگیری لازم در خصوص ملاقات‌ها، تعلیق مجازات، عفو و بخشودگی و هر اقدامی که موجب تخفیف یا کاهش مجازات زنان زندانی باشد حسب نیاز و به تناسب نوع جرم ایشان؛

- کمک به آزادی زنان زندانی از طریق پرداخت دیه توسط خیرین و کمک به آزادی آنها در عفوهای مقام معظم رهبری؛
- حمایت از زنان زندانی باردار و شیرده (در صورتی که زنان زندانی، کودک زیر دو سال داشته باشند، به دلیل شیردهی در بند مادران شیرده و در صورت باردار بودن در همان بند نگهداری می‌شوند)؛
- مساعدت برای تهیه شیرخشک، پوشاک و پوشک فرزندان زیر ۲ سال زنان زندانی؛
- اعزام کودکان بالای دو سال زنان زندانی به بهزیستی در صورتی که سرپرست ذی‌صلاح نداشته باشند؛
- ارائه خدمات مشاوره حقوقی و قضایی به زنان زندانی و خانواده آنها و تأسیس مهدکودک در برخی زندان‌های زنان؛
- تمهید امکان ملاقات شرعی زنان زندانی با همسرانشان در زندان‌ها؛
- طبقه‌بندی و تفکیک زندانیان زن براساس نوع جرم، سن، تکرار جرم و پیشینه کیفری؛
- اولویت زنان محکوم در جرائم غیرعمد در زمینه آزادی و اختصاص کمک‌های مردمی و گلریزان به آنها؛
- ایجاد درمانگاه با کلیه امکانات در زندان‌ها برای زنان و نیز استفاده از حمایت‌های مردمی و معرفی به بیمارستان‌های دولتی و مکاتبه با کمیته امداد امام خمینی (ره) و تهیه دفترچه بیمه برای زندانیان زن؛
- اجرای طرح غربالگری سرطان، ایدز و بیماری‌های زنان در زندان؛
- راه‌اندازی کلینیک‌های مشاوره‌ای و ارائه خدمات بهداشتی در زندان به زنان؛

- مراقبت از مجرمان زن باردار و واکسیناسیون آنها؛
- فراهم کردن امکان نگهداری کودکان شیرخوار در کنار مادرانشان؛

❖ اقدامات فرهنگی و آموزشی برای زنان زندانی

- انجام امور فرهنگی در زندان بانوان جهت ارتقاء فرهنگی مجرمان زن نظیر تأسیس کتابخانه، برگزاری مسابقات کتابخوانی، برگزاری مسابقات قرآن، برگزاری نمایشگاه‌های هنری و صنایع دستی، پخش فیلم و برگزاری مراسم‌های مذهبی و مناسبتی؛
- برگزاری دوره‌های آموزشی سوادآموزی، مهارت‌های زندگی، کلاس‌های اعتقادی و کلاس‌های بهداشتی؛
- تجهیز مراکز ورزشی در زندان‌ها و برگزاری مسابقات ورزشی؛
- برگزاری دوره‌های حرفه‌آموزی و اشتغال و توانمندسازی بانوان مجرم جهت اشتغال پس از آزادی؛

❖ حمایت و بازتوانی زنان معتاد

- نگهداری مددجویان معتاد در قرنطینه تا اتمام مرحله پاکسازی و معرفی آنها به مراکز ترک اعتیاد بعد از حبس؛
- حمایت از زندانیان زن از طریق سازمان‌های مردم‌نهاد و تا حد امکان تهیه مسکن و شغل برای آنها در صورتی که اعتیادشان به خاطر عدم اشتغال یا اسکان باشد.

❖ برنامه تخفیف مجازات زنان مجرم

- مکاتبه و مذاکره با قضات محترم دادگاه در خصوص تخفیف مجازات زنان زندانی مددجو در مواردی که در وضعیت خاصی همچون بیماری قرار دارد و یا وضعیتی که ادامه حبس باعث از هم‌پاشیدگی کانون خانواده وی می‌شود؛
- پیگیری مشکلات زنان زندانی مددجو در چارچوب قانون در ارتباط با مشکلات قابل حل و پیشنهاد راه‌های قانونی، انعکاس شرایط مددجویان به

مسئولین قضایی و استخراج بهترین راهکار از جمله آزادی، عفو و بخشودگی، تعلیق مجازات و مرخصی‌های طولانی؛

❖ حمایت از کودکان بزهکار

- تأسیس دادگاه ویژه اطفال و تفکیک آنها از دادگاه‌ها و دادرهای عمومی؛
- ارجاع اطفال و نوجوانان بزهکار به کانون‌های اصلاح و تربیت و تفکیک آنها از زندان بزرگسالان.

وزارت دادگستری

- تأسیس مرجع ملی کنوانسیون حقوق کودک و دبیرخانه آن در وزارت دادگستری و تهیه و ارسال گزارش‌های ادواری جمهوری اسلامی ایران به کمیته حقوق کودک سازمان ملل متحد (گزارش مقدماتی (اول) در اوت ۱۹۹۶ (مرداد ۱۳۷۵) دسامبر ۱۹۹۷ (آذر ۱۳۷۶) ارائه شده است. گزارش دوم در اوت ۲۰۰۱ (مرداد ۱۳۸۰)، جولای ۲۰۰۲ (تیر ۱۳۸۱) ارائه گردیده است و گزارش سوم در اوت ۲۰۰۶ (مرداد ۱۳۸۵) و گزارش سوم و چهارم در فوریه ۲۰۱۰ (بهمن ۱۳۸۸) آوریل ۲۰۱۳ (فروردین ۱۳۹۲) ارائه شده است).

- ایجاد دفاتر حمایت از حقوق زنان و کودکان دادگستری‌ها در ۳۰ مرکز استانی و ۶۰ نمایندگی شهرستان‌ها از سال ۱۳۹۱؛
- ایجاد ۲۰۰ انجمن حمایت از خانواده زندانیان در سراسر کشور؛
- تأسیس مراکز ملاقات فرزندان با والدی که با او زندگی نمی‌کنند (پس از طلاق والدین)؛

سازمان تعزیرات حکومتی

- توجه به حقوق مصرف‌کننده و احقاق حق خانواده‌ها در دریافت کالا و خدمات سالم و نظارت بر عملکرد صنوف نظیر آرایشگاه‌های زنانه، عکاسان، فیلمبرداران، تالارهای پذیرایی و مرتبط با مراسم ازدواج، رعایت حقوق مصرف‌کنندگان و نیز بازرسی از این اصناف جهت جلوگیری از جرائم پیش‌بینی شده و سوء استفاده‌های احتمالی از بانوان در این صنوف^۱.

۱- گزارش دریافتی از سازمان تعزیرات حکومتی.

۶. مشارکت اجتماعی

سازمان بسیج مستضعفین

- تشکیل جامعه بسیج زنان کشور به عنوان نخستین تشکل بزرگ مردمی جهت مشارکت‌های اجتماعی زنان در عرصه‌های مختلف بعد از انقلاب در ۵ آذر ۱۳۵۸؛

- تدوین سند راهبردی و چشم‌انداز توسعه در عرصه‌های فرهنگی، اجتماعی، ورزشی و علمی نیروهای بسیج خواهران؛

- جذب و سازماندهی ۹۰۰۰۰۰۰ نفر از اقشار مختلف زنان کشور جهت حفظ دستاوردهای انقلاب اسلامی در قالب بسیج مساجد^۱ و محلات و بسیج اقشار^۲ و بسیج متخصصین. این تشکل بزرگترین سازمان مرم نهاد زنان در جهان است.^۳

- تشکیل ۱۹۱۰۹ پایگاه مقاومت و واحد خواهران در سراسر کشور جهت جذب و پذیرش داوطلبین سازمان بسیج کشور؛^۴

- تشکیل ۷۶۰۰ گردان الزهرا(س) و ۳۵۰ گردان کوثر با هدف واکنش سریع به موقعیت‌های بحرانی و آمادگی جهت مقابله با بحران‌ها.^۵

❖ امداد رسانی و محرومیت زدایی

- امداد رسانی بسیج خواهران در بحران‌ها و سوانح به ویژه برای زنان و خانواده‌ها به جهت بسیج محلات نظیر حادثه بم و کمک-رسانی و ارائه مشاوره به دختران و زنان و در حوادث طبیعی نظیر برف گیلان؛

۱- بسیج محلات و مساجد یکی از فعال‌ترین و پر جمعیت‌ترین اقشار بسیج است که اشخاص می‌توانند به صورت داوطلبانه و خودجوش به عضویت آن درآمده و در سطوح مختلف به فعالیت پردازند و در کنار آن از آموزش‌های فرهنگی، دینی و نظامی مختلفی بهره‌مند شوند.

۲- بسیج اقشار شامل طلاب، اساتید، پزشکان، مهندسان، حقوقدانان، دانشجویان، دانش‌آموزان، مساجد، کارگری و ... می‌باشد.

۳- گزارش دریافتی از بسیج جامعه زنان.

۴- همان.

۵- همان.

- طرح تجلی محبت جهت محرومیت‌زدایی از ۲۰ استان کشور، جمع‌آوری و اهدای هدایای مردمی به نیازمندان و محرومان؛
 - گسترش روحیه مشارکت مردمی در امر خدمت‌رسانی به محرومان به ویژه در امر ازدواج با تهیه ۱۰۰۰۰ جهیزیه و برگزاری ۱۴۵۲ مراسم جشن پیوند؛^۱

- تشکیل ۱۰۰۰ گروه جهادی از دختران جهت اعزام به مناطق محروم و اعزام ۱۰۰۰ گروه مشاور به صورت جهادی در سراسر کشور.^۲
 - حمایت از زنان و مشاغل خانگی (هر استان ۵۰۰ شغل خانگی) در قالب طرح معین و ارائه تسهیلات جهت راه‌اندازی کسب‌وکار پس از آموزش و کسب مهارت از سوی بانوان و تهیه بانک ۳۰۰۰ نفری از بانوان کارآفرین.^۳

❖ سلامت و بهداشت

- همکاری بسیج خواهران با وزارت بهداشت در سال ۱۳۵۷ جهت ریشه‌کنی فلج‌اطفال در سراسر کشور؛
 - همکاری در طرح آموزش تغذیه با شیر مادر در همکاری با وزارت بهداشت جهت انتقال پیام‌های بهداشتی سلامت مادر و کودک .

❖ کودکان

- اجرای طرح نشاط و تعالی ۵۰۰۰ دانش‌آموز دختر و پسر در ۲۴ هزار پایگاه بسیج در سراسر کشور.^۴
 - فعالیت در حوزه فضای مجازی در خصوص کودک نظیر فعالیت انجمن تصویرگران کودک در فضای مجازی، انجمن ادبی کودک در فضای مجازی و پرتال جامع نسل خورشید؛

۱- گزارش دریافتی از بسیج جامعه زنان.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

- تأسیس ۳۰۰۰ مهدکودک قرآنی و پیش‌دبستانی‌های قرآنی در مساجد سراسر کشور جهت انتقال فرهنگ قرآنی و تربیت نسل صالح و تربیت و آموزش ۴۰۰۰ مربی‌مهدهای نونهالان به صورت متمرکز و تهیه ۱۲ جلد کتاب در ۲ مقطع پیش‌دبستان و مهد و توزیع در بین ۳۶۰۰۰ نوآموز و پذیرش کودکان تحت‌پوشش کمیته امداد امام خمینی (ره) در مهد مساجد؛

- اجرای طرح مادرانه در بسیج خواهران جهت آشنایی مادران با دانش رسانه‌ای.

آستان قدس رضوی

- برگزاری جشنواره جایزه جهانی گوهرشاد با هدف معرفی بانوان نیکوکار و موفق در سطح ملی و بین‌المللی در موضوعات ایثار و شهادت، مقاومت و بیداری اسلامی، آموزشی، علمی، پژوهشی، فرهنگی، هنری، رسانه‌ای، وقف و امور خیریه، امور عمرانی، امور پزشکی، مدیریت و کارآفرینی؛

- اجرای طرح حسنا یا حامیان سنت نبوی ازدواج از طریق شناسایی واسطین ازدواج و شبکه‌سازی آنها و توانمندسازی خادم‌یاران ازدواج و وساطت براساس آموزه‌های دینی؛

- تأسیس شبکه مردمی خادم‌یاران خانواده در جهت توسعه فرهنگ تعالی‌بخش خانواده با تأسیس ۷۰۰ کانون خانواده و ۴۰۰ کانون در حوزه علمیه و ۳۰۰ کانون در سازمان‌های مردم‌نهاد.^۲

۱- گزارش دریافتی از بسیج جامعه زنان.
۲- گزارش دریافتی از مرکز زنان و خانواده آستان قدس رضوی.

سازمان اوقاف و امور خیریه

- از سال ۱۳۵۷ تا کنون حدود ۷۵۰۰ نفر از بانوان اقدام به انجام عمل حسنه وقف در امور مختلف نموده‌اند که با احتساب این آمار، حدود ۲۵ درصد از واقفین را بانوان تشکیل می‌دهند.

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

- مجمع خیرین سلامت: تشکیل مجمع خیرین سلامت و مشارکت فعال بانوان در این مجمع و انجام فعالیت‌های خیرخواهانه نظیر ساخت بیمارستان، مراکز درمانی، تهیه تجهیزات پزشکی، دارو و ...
- وجود درمانگاه‌های خیریه در سطح کشور از مشارکت‌های مردمی در بخش درمان می‌باشد که کارکنان پزشکی بسیاری از این مراکز درمانی خیریه‌ای از بین بانوان می‌باشند.

وزارت ورزش و جوانان

- تعداد سازمان‌های مردم نهاد جوانان دارای اعتبار نامه فعالیت مرتبط با موضوع زنان و خانواده طی سال‌های ۱۳۹۳ تا مهر ماه ۱۳۹۷ در مجموع ۱۸۴ مورد بوده است.^۲

ستاد عالی کانون‌های مساجد کشور

- در سال ۱۳۹۷ تعداد اعضای کانون‌های فرهنگی هنری مساجد ۲۹۵۶۵۲ و تعداد مدیران زن کانون‌های فرهنگی هنری مساجد ۲۰۲۹ بوده است.

۱- گزارش دریافتی از سازمان اوقاف و امور خیریه.

۲- گزارش دریافتی از وزارت ورزش و جوانان.

وزارت کشور

- تعداد کل دهیاران زن در دوره اول ۱۵۰، در دوره دوم ۴۰۰ و در دوره سوم شوراهای اسلامی شهر و روستا ۸۸۸ و در دوره چهارم ۱۳۲۳ و در پایان دوره چهارم ۲۱۶۷ نفر بوده است.^۱
- تعداد ۳ نفر فرماندار زن، تعداد ۵ نفر معاون فرماندار زن و تعداد ۲۴ نفر بخشدار زن در سال ۱۳۹۴ بوده است.^۲
- تعداد زنان منتخب شورای اسلامی شهر در سراسر کشور در دوره اول ۱۳۷۵، در دوره دوم ۲۳۳۶ نفر و در دوره سوم ۱۴۹۱ و در دوره چهارم ۶۰۹۶ نفر بوده است.^۳

* مواردی از مشارکتهای گسترده زنان و خانوادهها پس از پیروزی انقلاب اسلامی را می توان چنین برشمرد:

- حضور صدها هزار نفری زنان و خانوادهها در سفر عارفانه راهیان نور؛
- تشییع باشکوه شهدای دفاع مقدس و مدافعین حرم حضرت زینب(س) با استقبال صدها هزار نفری بانوان.
- پرداخت بیش از ۳۰۰ میلیارد تومان فطریه در سال ۱۳۹۷، نشانه استقبال خانوادهها براساس باورهای دینی مردم در جهت کمک به رفع فقر در جامعه است.
- راهپیمایی میلیونی روزه‌داران روز قدس در سراسر کشور با حضور خانوادهها؛

۱- گزارش وضعیت زنان و خانواده در آیین آماری طی سالهای ۹۵-۱۳۹۰. معاونت بررسی‌های راهبردی معاونت زنان و خانواده ریاست جمهوری، ۱۳۹۵.

۲- همان.

۳- همان.

- حضور میلیونی خانواده‌ها و زنان در راهپیمایی ۲۲ بهمن در بیش از هزار شهرستان، شهر و بخش و روستای کشور؛
- مدیریت روستاها پس از انقلاب، از خان‌محور به شورامحور تبدیل شده است. تأسیس شوراهای دهیاری‌ها در کشور و تبدیل نظام ارباب رعیتی روستاها به نظام مردم‌سالاری دینی طی سال‌های بعد از انقلاب از افتخارات جمهوری اسلامی می‌باشد. بسیاری از اعضای این شوراهای دهیاری‌ها بانوان می‌باشند.
- امروزه مساجد به‌ویژه در شهرستان‌ها و روستاها پناهگاه و مکان مناسب برای رسیدگی به اختلافات و منازعات خانوادگی مردم می‌باشند و ائمه جماعات و مومنین معتمد در امر داوری و حل اختلافات خانوادگی نقش مهمی دارند که این در زمان رژیم گذشته بسیار اندک بود.
- تعداد سازمان‌های مردم‌نهاد ویژه زنان پیش از انقلاب اندک بوده که امروز افزایش بسیار زیادی داشته است.
- سازمان‌های تشریفاتی زنان که در انحصار خاندان پهلوی و وابستگان آنها بود به نهادهای فراگیر در داخل و در سطح بین‌الملل با نقش‌آفرینی زنان فرهیخته و دانشمند توسعه یافت.
- تشکیل مجمع بانوان خیر مدرسه‌ساز و بهره‌مندی از پتانسیل آنها در ساخت و ساز و تجهیز مدارس.

۷. معنویت و دینداری

اقدامات و فعالیت‌ها

❖ استفاده از ظرفیت فرهنگی و دینی اماکن مقدسه جهت اشاعه شعائر مذهبی و تعمیق باورهای دینی خانواده‌های زائر به ویژه بهره‌مندی از ظرفیت‌های آستان قدس رضوی، آستانه مقدسه حضرت معصومه (س) و آستان مقدس عبدالعظیم حسنی در شهر ری و سایر اماکن زیارتی در ایران.

آستان قدس رضوی

- تأسیس مرکز امور بانوان و خانواده در آستان قدس رضوی در سال ۱۳۹۵ در راستای تبیین و تعمیق هویت زن مسلمان انقلابی در عرصه‌های فردی، خانوادگی و اجتماعی و توجه به تشکیل، تحکیم و تعالی خانواده؛
- تدوین اسناد راهبردی با محوریت زنان و خانواده و ارتقای امنیت بانوان زائر و تعالی جایگاه و منزلت خانواده خدام و کارکنان آستان قدس رضوی؛
- تمهید شرایط ارائه مشاوره‌های دینی توسط ۱۸۰۰ نفر از خواهران طلبه در مرکز تخصصی مشاوره آستان قدس رضوی و تهیه پروتکل‌های درمانی مشاوره با رویکرد دینی؛^۱
- ارائه مشاوره‌های رایگان آستان قدس رضوی به زوج‌های جوان و برگزاری دوره آموزشی سبک زندگی رضوی برای ۷۰۰۰ زوج؛^۲
- تشکیل کانون روحانیون خادما و خانواده رضوی از بین طلاب خواهر و گذراندن دوره‌های آموزشی مشاوره و روانشناسی بعد از قبولی در آزمون؛
- استفاده از ظرفیت‌های آستان قدس رضوی در جهت استفاده عمومی و نشاط‌آفرینی و امیدبخشی از جمله افتتاح باغ خاتون به عنوان نخستین مرکز فرهنگی، تفریحی ویژه بانوان در مشهد؛

۱- گزارش دریافتی از مرکز زنان و خانواده آستان قدس رضوی.

۲- همان.

- برگزاری همایش بین‌المللی بانوان قرآن‌پژوه با هدف تکریم از بانوان پیشکسوت در رشته‌های قرآنی؛

- حمایت از اقشار محروم و نیازمند توسط ظرفیت مالی آستان قدس رضوی از جمله اعطای جهیزیه به زوج‌های جوان نیازمند، اعطای کمک هزینه خرید جهیزیه، اعطای وام بدون کارمزد به زوج‌های جوان نیازمند؛

- ایجاد مرکز تخصصی خدمات مشاوره‌ای ازدواج و خانواده با رویکرد دینی با نام «آستان مهر» و ارتقای مهارت‌های زندگی فردی و اجتماعی جوانان و خانواده‌های جوان با برگزاری دوره‌های آموزشی ویژه جوانان متأهل و مجرد و برگزاری نشست‌های تخصصی ازدواج، ارائه مشاوره فردی، تلفنی و ... و تأسیس باشگاه همسران جوان و باشگاه مجردها جهت عرضه خدمات مشاوره‌ای، آموزشی، فرهنگی و پژوهشی؛

❖ ایجاد نهادها و ارگان‌های مروج آرمان‌های فرهنگی و دینی از جمله سازمان تبلیغات اسلامی، دفتر تبلیغات اسلامی و مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران و انجام فعالیت‌های تبلیغی، فرهنگی و دینی برای تمام اقشار از جمله بانوان و خانواده‌ها.

سازمان تبلیغات اسلامی

- تأسیس سازمان تبلیغات اسلامی در سال ۱۳۶۰ با هدف اشاعه اندیشه اسلام و دفاع از اصول اسلام و ترویج اخلاق اسلامی و گسترش فرهنگ اسلامی در جامعه و ایجاد دفتر امور خواهران سازمان در سال ۱۳۷۱ و ارتقای آن به دفتر امور زنان و خانواده سازمان تبلیغات اسلامی در سال ۱۳۹۳؛

۱- گزارش دریافتی از دفتر امور زنان و خانواده سازمان تبلیغات اسلامی.

- طرح ساماندهی زنان نخبه، فرهیخته و فعال دینی در سال ۱۳۸۸ از طریق ایجاد جمعیت بانوان فرهیخته و فعال عرصه فرهنگ دینی و شناسایی ۲۰۰۰ نفر از این بانوان در سراسر کشور و تشکیل کارگروه‌های تخصصی با توجه به نیازهای استانی در محورهای خانواده، نحل‌های انحرافی، عفاف و حجاب و... و تشکیل سایت و وبلاگ و شبکه اجتماعی مرتبط با جمعیت؛^۱
- توسعه فرهنگ عفاف و حجاب با رویکرد تعامل و همکاری با اتحادیه اصناف تولیدکننده و فروشنده پوشاک در ۱۰ استان؛
- استفاده سازمان تبلیغات اسلامی از ظرفیت فضای مجازی نظیر سایت‌ها، وبلاگ‌ها، شبکه‌های اجتماعی و اشاعه فرهنگ؛
- ایجاد سازمان زنان انقلاب اسلامی وابسته به سازمان تبلیغات اسلامی و شبکه مبلغین فرهنگی - دینی و شناسایی علاقمندان جهت انجام فعالیت‌های فرهنگی و دینی؛
- تأسیس مدارس دخترانه صدرا (۱۵ مدرسه) و مدارس دخترانه علوم و معارف اسلامی صدرا (۵۶ مدرسه)؛^۲
- ایجاد حوزه علمیه خواهران کوثر در شهر تهران و اصفهان و افتتاح پژوهشکده تخصصی کوثر در سال ۱۳۹۷؛
- ایجاد وبسایت تبیان به عنوان جامع‌ترین سایت فرهنگی - دینی در ایران توسط سازمان تبلیغات اسلامی و بارگذاری مطالب ارزنده در موضوعات زنان و خانواده؛
- ایجاد سایت همسان‌گزینی و انتخاب همسر از طریق فضای مجازی سالم از طریق وبسایت تبیان (۴۷ هزار نفر در سامانه ثبت‌نام کرده‌اند، ۱۸ هزار

۱- گزارش دریافتی از سازمان تبلیغات اسلامی.
۲- همان.

- مورد به هم معرفی شده‌اند و ۳ هزار نفر هم ازدواج کرده‌اند؛^۱
- ایجاد مؤسسه فرهنگی تسنیم نور در سال ۱۳۸۴ توسط سازمان تبلیغات اسلامی و برگزاری حلقه‌های معرفت در موضوعات حجاب و عفاف، روابط دختر و پسر برای دختران، پسران و نوجوانان در طرح ملی سپهر ایرانی؛
- تأسیس دارالقرآن کریم در سال ۱۳۸۸ برای تربیت حافظان و قاریان قرآن کریم با طرح‌های جشنواره قرآنی خانواده، طرح ساماندهی مؤسسات و خانه‌های قرآن با مدیریت بانوان؛
- تربیت مبلغات دینی توسط سازمان تبلیغات اسلامی با طرح‌هایی نظیر طرح شناسایی و ساماندهی مبلغات سنتی و حوزوی، طرح برگزاری کارگاه آموزشی ویژه مبلغات سنتی؛
- انجام امور تحقیقاتی و پژوهشی در حوزه زنان و خانواده از طریق تأسیس گروه مطالعات زنان و خانواده پژوهشکده باقرالعلوم و نقد دیدگاه‌های فمینیستی دنیای مدرن؛
- تأسیس اداره کل ادیان و مذاهب و برگزاری کنگره سالانه و منطقه‌ای «بانوی آفتاب» از دیدگاه مذاهب اسلامی از سال ۱۳۸۲ تاکنون.

حوزه نمایندگی ولی فقیه در حج و زیارت

- تأسیس حوزه نمایندگی ولی فقیه در امور حج و زیارت به دستور مقام معظم رهبری و ایجاد واحد خواهران بعثه و توجه به موضوعات زنان و خانواده در عتبات و حج و زیارت؛
- توجه به تعامل بین مجموعه کارگزاران حج و زیارت با خانواده زائرین و زائرین زن؛

۱- گزارش دریافتی از سازمان تبلیغات اسلامی.

- ایجاد زمینه تعامل و همفکری با بانوان اندیشمند جهان اسلام در زمان حج تمتع، عمره و عتبات؛
- اجرای طرح طلبه معینه کاروان‌های زیارتی حج تمتع و عمره در جهت راهنمایی بانوان زائر؛
- انتخاب و جذب ۲۶۶۴ نفر از مبلغه‌های فاضل حوزه‌های علمیه خواهران از سال ۱۳۷۹ و برگزاری ۱۶ دوره آموزشی برای ۱۱۶۶ نفر از خواهران مبلغه و معینه کاروان‌های زیارتی^۱؛
- اعزام خواهران مبلغه و معینه در موسم حج و عمره جهت پاسخگویی به سوالات دینی و مناسکی بانوان زائر (هر سال ۱۵۰ نفر و در عمره مفرده ۱۰۰ نفر و در عتبات سالانه ۵۰ نفر معینه و مبلغه اعزام می‌شوند)^۲؛
- استفاده از فضای مجازی جهت آموزش بانوان زائر در موضوعات احکام و مناسک، اخلاق و آداب سفر؛
- برگزاری همایش ویژه بانوان حج‌گزار و عمره‌گزار در کل استان‌های کشور جهت آشنایی با موضوعات احکام زیارت، مناسک، اسرار حج، معارف حج، بهداشت زنان در سفر حج؛
- برگزاری سلسله نشست‌های کوثرشناسی در موسم عمره و فرصت حج و زیارت؛
- برگزاری همایش جایگاه و منزلت زنان در جهان اسلام در زمان حج تمتع؛
- پیشنهاد و تصویب رشته تخصصی سطح سه تبلیغ با گرایش حج و زیارت و جذب دانشجو در جامعه الزهرا (س) از سال ۱۳۹۴؛
- تهیه بسته‌های فرهنگی در موضوعات معرفتی، حجاب و عفاف جهت ترویج ارزش‌های دینی در بین بانوان زائر؛

۱- گزارش دریافتی از حوزه نمایندگی ولی فقیه در حج و زیارت.
۲- همان.

- طرح مباحث خانواده در محافل انس و معرفت در زمان حج تمتع و عمره، در محل اسکان آنها؛
- تشکیل شورای راهبردی آموزش فرهنگی اربعین در نهادها و مؤسسات دولتی، عمومی و مردمی و تقویت نقش ارزنده بانوان؛
- برگزاری همایش ویژه زنان در موسم اربعین و طرح مسائل زنان در کشورهای اسلامی و تبیین فلسفه قیام عاشورا و مدیریت زینبی (س).

سازمان اوقاف و امور خیریه

- فعالیت سازمان اوقاف و امور خیریه در ۳ محور فعالیت قرآنی، اوقاف و بقاع متبرکه و استفاده از ظرفیت این سازمان در جهت امور تبلیغی و دینی بانوان؛

توسعه و ترویج فرهنگ وقف در جامعه زنان

- برگزاری سه دوره همایش بررسی نقش زنان در توسعه و ترویج فرهنگ وقف طی سال‌های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۲ و تجلیل از زنان واقف و فعال در عرصه‌های مختلف وقف در این همایش؛

گسترش و توسعه فعالیت‌های قرآنی

- برگزاری مسابقات کشوری قرآن کریم بانوان از سال ۱۳۶۰ تا کنون به عنوان معتبرترین مسابقات قرآن کریم در سطح کشور؛^۱
- اعزام حافظان خواهر برگزیده در بخش حفظ کل و حفظ ۲۰ جزء به عنوان نمایندگان جمهوری اسلامی ایران جهت شرکت در مسابقات حفظ قرآن کریم کشورهای اسلامی از سال ۱۳۸۶ تا کنون؛^۲

۱- گزارش دریافتی از سازمان اوقاف و امور خیریه.

۲- همان.

- برگزاری دو دوره مسابقات بین المللی حفظ قرآن کریم بانوان با حضور نمایندگان بیش از ۲۰ کشور جهان اسلام از سال ۱۳۹۶ به میزبانی جمهوری اسلامی ایران؛^۱
- برگزاری هفت دوره همایش بین المللی تجلیل از بانوان فعال در عرصه‌های مختلف قرآن کریم و تجلیل از بیش از ۱۰۰ نفر از بانوان فعال در این عرصه در سطح ملی و بین المللی؛^۲
- همکاری در اجرای فعالیت‌های قرآنی در ایام برگزاری مراسم اربعین حسینی.

مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران

- تربیت خواهران طلبه در علوم دینی با تأسیس مراکز حوزوی ویژه خواهران و تأسیس مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خواهران جهت ساماندهی مراکز حوزوی خواهران؛
- تأسیس بزرگترین مرکز حوزوی خواهران با نام جامعه الزهرا (س) در شهر قم؛
- تقویت بنیه خواهران طلبه در زمینه آشنایی با قرآن و عترت از طریق دوره‌های فیض نور، جشنواره‌ها و مسابقات قرآنی و طرح گفتگوی قرآنی، تفسیر موضوعی قرآن، تربیت خبرنگار قرآنی و..
- ارتقای سطح علمی اساتید زن حوزه‌ها با تشکیل انجمن علمی اساتید فقه، کلام و اصول؛
- مشارکت بانوان طلبه و مبلغه در مراسم حج جهت تبلیغ در بین بانوان حج گزار و نیز در راهپیمایی بزرگ اربعین از طریق تشکیل کمیته بانوان ستاد اربعین استان قم و گزینش زبان‌دانان و مبلغین زن جهت تبلیغ برای زائران کشورهای مختلف؛

۱- گزارش دریافتی از سازمان اوقاف و امور خیریه.
۲- همان.

نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها

- تأسیس دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها از سال ۱۳۷۲ با مصوبه شورای عالی انقلاب فرهنگی با هدف ارتباط مفید و مؤثر حوزه با دانشگاه و تأسیس واحد خواهران در سال ۱۳۷۴؛

فرهنگی - اجتماعی

- اجرای طرح حلقه‌های معرفت از سال ۱۳۸۸ جهت آشنایی دانشجویان با مباحث معرفتی، فرهنگی؛

- اجرای طرح بصیرت و برگزاری دوره‌های معرفت‌افزایی نسبت به مباحث روز، عفاف و حجاب، سبک زندگی اسلامی - ایرانی؛

- برگزاری کرسی‌های آزاداندیشی، جلسات بحث آزاد، تربیون آزاد، حلقه‌های گفت‌وگو در ازدواج با ۱۵ موضوع جزئی‌تر، محور تحکیم خانواده با ۳۰ موضوع جزئی، محور عفاف و حجاب با ۲۰ موضوع فرعی، محور نقد فمینیسم با ۱۰ محور فرعی و محور مسائل دختران با ۱۰ محور فرعی؛

- فعالیت ۵۷۹ کانون فرهنگی، هنری، اجتماعی در دانشگاه‌ها با دبیری خواهران^۱.

دینی - معرفتی

- توسعه و ارتقاء آگاهی‌های دینی از طریق اعزام خواهران مبلغه در ماه‌های رمضان، محرم و صفر به خوابگاه‌های دانشجویی و اردوهای دانشجویی؛

- برگزاری کارگاه‌های دین‌پژوهی و پاسخگویی به شبهات فقهی - حقوقی دانشجویان در زمینه روابط دختر و پسر و حقوق زن در اسلام؛

- تربیت مبلغه خواهر در زمینه پاسخ‌دهی به شبهات؛

۱- گزارش دریافتی از مرکز زنان و خانواده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها.

- تربیت، سازماندهی و اعزام مشاوران مذهبی و مبلغه خواهر جهت ارائه مشاوره در خوابگاه‌های دختران؛
- برگزاری جلسات تفسیر قرآن ویژه دختران دانشجو و کارکنان زن دانشگاه؛
- تمهید شرکت دختران دانشجو در مراسم معنوی اعتکاف؛
- عضویت دختران دانشجو در ۱۱۰ هیئت مذهبی در سطح دانشگاه‌ها؛^۱
- اجرای طرح حکمت ویژه دانشجویان با حضور خواهران مبلغه؛
- اعزام دانشجویان دختر به عمره مفرده برای ۱۸ دوره و شرکت ۱۰۸ هزار نفر از دانشجویان دختر؛^۲
- اعزام دانشجویان دختر به عتبات عالیات برای ۱۹ دوره و شرکت ۵۲ هزار نفر دانشجوی دختر؛^۳
- تأسیس مراکز علوم اسلامی دانشگاهیان کشور و اختصاص دو مرکز ویژه خواهران در سال ۱۳۸۹ و فعالیت ۴۲ مرکز تاکنون.^۴

عفاف و حجاب

- تشکیل کارگروه عفاف و حجاب در دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌های کل کشور؛
- برگزاری نمایشگاه‌هایی در موضوع پوشش در ۳۰ استان، نمایشگاه پوستر با موضوع عفاف و حجاب، برگزاری جشنواره دختران آفتاب، برگزاری کرسی آزاد اندیشی و تربیون آزاد با موضوع عفاف و حجاب، برگزاری کارگاه‌های آموزشی با موضوع شبهات فقهی و حقوقی عفاف و حجاب، برگزاری نمایشگاه حدیث حسن شامل تصاویری در موضوعات حجاب در سایر ادیان و بازگشت به عفاف.

۱- گزارش دریافتی از مرکز زنان و خانواده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها.
۲- همان.
۳- همان.
۴- همان.

- برگزاری دوره‌های آموزشی تربیت مربی در موضوعات عفاف و حجاب؛
- تهیه بسته‌های فرهنگی عفاف و حجاب جهت بهره‌مندی مسئولین واحدهای خواهران در قالب «طرح راقی» و تهیه بسته‌های فرهنگی مناسب برای اساتید، مبلغین و مشاورین مذهبی در موضوع عفاف و حجاب در قالب اجرای «طرح نسیم معرفت»؛
- تأسیس مؤسسه آموزشی و پژوهشی طه‌ورا در راستای اعتلای فرهنگ فاطمی (س).

آموزش مسائل زنان

- برگزاری طرح طه‌ورا (دوره‌های آموزشی آشنایی با مسایل زنان) سال ۱۳۸۴؛
- برگزاری همایش حکمت مطهر (سیر مطالعاتی آثار استاد شهید مطهری و برگزاری جشنواره دوسالانه «حکمت مطهر») از سال ۱۳۸۳؛
- جذب خواهران دانشجو در «مرکز اسلامی زبان انگلیسی دانشگاهیان» ویژه خواهران با هدف تقویت زبان انگلیسی عمومی و مکالمه و تبلیغ مباحث اسلامی به زبان انگلیسی در زمینه تاریخ اسلام، شیعه شناسی و عقاید اسلامی؛
- طراحی سایت «حقوق زن» با هدف پاسخگویی به شبهات و سوالات دانشجویان در این حوزه (نشریه پرسمان) و انتشار ۲۰ عنوان کتاب در نقد فمینیسم و ۱۷۰ عنوان کتاب در حوزه زنان و خانواده توسط نشر معارف وابسته به دفتر نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها.^۱

۱- گزارش دریافتی از مرکز زنان و خانواده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها.

ازدواج و همسرگزینی

- تاسیس ستاد ازدواج دانشجویی از سال ۱۳۶۷ و برگزاری جشن ازدواج دانشجویی با ۱۵۰ زوج و گسترش فعالیت ستاد در ۳۱ استان کشور و برگزاری ۲۲ دوره مراسم ازدواج دانشجویی برای ۴۰۰ هزار زوج در قالب طرح ملی همسفر تا بهشت؛^۱
- تشکیل ستاد سایبان مهر جهت ارائه مشاوره‌های ازدواج به دانشجویان مجرد جهت انتخاب همسر و ازدواج آگاهانه و آسان و بهنگام؛
- توانمندسازی زوجین جوان از طریق آموزش و مشاوره و راهنمایی و تربیت فرزند و داشتن ازدواجی پایدار.

برنامه‌های اوقات فراغت دانشجویان در خوابگاه‌ها

- بهره‌مندی از اوقات فراغت دانشجویان دختر در خوابگاه‌های دانشجویی در جهت آشنایی با مباحث عفاف و حجاب، نقد فمینیسم، برگزاری جلسات پرسش و پاسخ در مورد مسائل زنان و خانواده، مسائل و مشکلات دختران در خوابگاه‌ها، جایگاه زن در نظام هستی در قالب حلقه معرفتی و نشست‌های دورهمی؛
- ارتقای معنویت در فضای خوابگاه‌های دانشجویان دختر از طریق برگزاری مراسم معنوی ماه مبارک رمضان، برگزاری مراسم شهادت ائمه اطهار (ع) و میلاد حضرت زهرا (س) و ترویج سبک زندگی دینی؛
- ارتقای مهارت‌های زندگی در دانشجویان با ارائه مشاوره‌های فردی، برگزاری نشست‌هایی با موضوع مهارت‌های زندگی، مشاوره انتخاب همسر، آسیب‌های فضای مجازی، آسیب‌شناسی روابط با جنس مخالف.

۱- گزارش دریافتی از مرکز زنان و خانواده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها.

برنامه‌های معطوف به اعضای هیأت علمی و اساتید

- اجرای طرح تربیت مربی ویژه اساتید درس دانش خانواده و جمعیت از سال ۱۳۹۵؛
- طرح تربیت مربی ویژه اساتید رشته‌های معارف، علوم تربیتی و روانشناسی با هدف ارتقاء سطح دانش و بروزرسانی اطلاعات در حوزه «سبک زندگی مبتنی بر آموزه‌های دینی» در ۱۳ استان کشور در ۴ محور «ازدواج و خانواده»، «تربیت فرزند و فرزندآوری»، «مدیریت اقتصادی مالی خانواده» و «زن، زیبایی و سلامت» (با نگاهی نو به بحث عفاف و حجاب)؛
- اجرای طرح طلایه جهت آموزش سبک زندگی به دانشجویان در دو بخش شامل: برگزاری دوره‌های تربیت مربی ویژه اساتید «در خصوص آموزش سبک زندگی اسلامی - ایرانی در استان‌های مختلف و بخش دوم برگزاری دوره‌های آموزشی آشنایی با سبک زندگی دانشجویان سراسر کشور با هدف آشناسازی و آموزش اساتید مجرب و متخصص در خصوص سبک و روش زندگی دانشجویان در استان‌های مختلف؛
- اجرای طرح دانش افزایی و توانمندسازی اعضای هیأت علمی مؤسسات آموزشی و پژوهشی با عنوان ضیافت اندیشه اساتید و شرکت صدها نفر از اساتید زن در کارگاه‌های آموزشی و برگزاری ۲۰ کارگاه و نشست با موضوع تربیت فرزند، خانواده قرآنی، فرزندان قرآنی، سبک زندگی، همسرمداری، حقوق خانواده از منظر اسلام، اخلاق در قرآن، تغذیه سالم، خانواده و آرامش برای همسران استادان در دوره‌های دانش افزایی.

سازمان بسیج مستضعفین

- تعمیق معنویت و تربیت دینی از طریق اجرای طرح شجره طیبه صالحین و راه‌اندازی حلقه‌های تربیتی با هدف ایجاد تغییر مخاطبان براساس مکتب تربیتی اهل بیت عصمت و طهارت (ع) و برگزاری کنگره ملی زینب‌شناسی

در ۵ استان، همایش شیرخواران حسینی، زینیون، منتظران موعود و ۳ ساله‌های حسینی؛

- تأسیس هیئت‌های قرآنی در سطح پایگاه‌های بسیج خاوران در مساجد؛
- تشکیل ۱۱۰ هزار حلقه صالحین و ۳۶۰ طلبه سطح سه حوزه به عنوان مربی و ۵ هزار سرمربی در سطح دو حوزه و ۱۰۰ هزار سرگروه در این حلقه‌ها؛^۱

- برگزاری ۱۵ کنگره فاطمه‌شناسی (س) و تولید ۸۰۰۰ اثر ارزشمند در زمینه سیره حضرت زهرا(س)؛^۲

- تلاش جهت الگوسازی از زن مسلمان ایرانی در بین سایر کشورهای اسلامی با برگزاری ۴۵ نشست بین‌المللی از کشورهای مختلف؛

- توانمندسازی فرهنگیان در زمینه پاسخگویی به سوالات دانش‌آموزان در مورد حجاب و عفاف از طریق آموزش ۳۰۰ هزار معلم زن در طرح حجاب و عفاف؛^۳

- تأسیس پژوهشکده عفاف در فضای مجازی و همکاری ۷ هزار صاحب‌نظر در موضوع عفاف و شبکه‌سازی در این زمینه؛

- اجرای ترویج عفاف و حجاب چهره به چهره در سطح حوزه‌ها و پایگاه‌های بسیج و توسط حلقه‌های صالحین؛

- برگزاری دوره‌های مربی‌گری عفاف و حجاب به منظور پاسخگویی به شبهات جوانان و ایجاد تغییر رفتار و برگزاری نشست‌های مقابله با آسیب‌های اجتماعی و ترویج عفاف و حجاب؛

- اجرای طرح سفیران نجابت و اعزام مبلغه‌ها به مدارس برای پاسخ‌گویی

۱- گزارش دریافتی از مرکز زنان و خانواده نهاد نمایندگی مقام معظم رهبری در دانشگاه‌ها.

۲- همان.

۳- همان.

به شبهات فکری و اعتقادی در مورد حجاب و عفاف در بین دانش آموزان و فرهنگیان.

نیروی انتظامی

- اجرای «طرح ارتقای امنیت اجتماعی و افزایش امنیت اخلاقی شامل: پاکسازی پارک‌ها، مراکز تفریحی، تفرجگاه‌ها و برخورد با خودروهای متخلف و برخورد با مزاحمان نوامیس مردم، متجاوزان حریم خصوصی، اراذل و اوباش، آلودگی صوتی و برخورد با باندها و شبکه‌های ترویج و اشاعه فساد، برخورد با بدپوششی و بدحجابی، برخورد با اخلاظران اجتماعی و معتادان پرخطر.

وزارت کشور

- اختصاص بخشی از پارک‌ها در ۳۰ شهرستان ویژه بانوان و محصورسازی و مناسب سازی فضاهای بلااستفاده شهری جهت تفریح، بازاریابی محصولات و فعالیت‌های فرهنگی- اجتماعی بانوان در سطح شهرستان‌ها جهت ترویج عفاف و آسایش بانوان.

مواردی از رشد معنویت و دینداری در جامعه زنان و اقدامات مرتبط با این رشد را می‌توان چنین برشمرد:

- انجام طرح‌های مختلف فرهنگی توسط نیروی انتظامی جهت ارتقای فرهنگ عفاف و حجاب با برگزاری نمایشگاه‌های تخصصی و عمومی در فرهنگسراها و مراکز علمی و آموزش‌های همگانی از طریق اطلاع‌رسانی و هشدار در قالب انتشار بروشور، تراکت، بنر، پوستر، تلویزیون‌های شهری در سراسر کشور و آموزش‌های حضوری چهره به چهره در جوامع هدف مثل مدارس، انجمن اولیاء و مربیان، کارکنان دولت، صنوف؛

- اقدامات سایر دستگاه‌ها جهت ارتقای فرهنگ عفاف و حجاب مانند اختصاص دو بند از قانون برنامه پنجم توسعه اقتصادی-اجتماعی کشور به موضوع عفاف و حجاب توسط مجلس شورای اسلامی، اختصاص بخشی از کتاب‌های درسی دانش آموزان به این موضوع، اختصاص بخشی از دروس عمومی دانشگاه‌ها به موضوع عفاف و حجاب، اختصاص بخشی از برنامه‌های صدا و سیما به این موضوع و...

- انقلاب اسلامی، قرآن را از حاشیه و مجالس ختم و سفره‌های نذری زنان به عرصه زندگی زنان و از ساحت فردی به ساحت اجتماعی زندگی زنان کشاند.

- ایران، تنها کشوری است که قوانین مربوط به زنان و خانواده‌ها در آن بر مبنای قرآن است.

- روخوانی جمعی قرآن کریم در ماه رمضان توسط صدها هزار نفر از زنان و با حضور خانواده‌ها، پدیده‌ی منحصر به فرد در جمهوری اسلامی ایران است.

- افزایش حدود ۳ برابری تعداد مساجد کشور، از ۲۵ هزار مسجد قبل از انقلاب به ۷۲ هزار مسجد در سال ۱۳۹۳ و در نتیجه افزایش دسترسی خانواده‌ها به مساجد؛

- ایجاد نمازخانه در تمامی مراکز و محیط‌های عمومی و خدماتی بعد از انقلاب و احداث ده‌ها مسجد و نمازخانه بین‌راهی (در جاده‌های اصلی کشور) امکان برگزاری نماز توسط بانوان را تسهیل کرده است.

- قبل از انقلاب، توجه به مناسبت‌ها و مراسم‌هایی مانند برگزاری دعای عرفه، برگزاری مراسم شب‌های قدر، عزاداری اباعبدالله الحسین (ع) در حاشیه مطلق بود و حتی با هیئت‌های خانوادگی برخورد می‌شد.

- تجمع میلیونی خانواده‌ها در راهپیمایی عظیم اربعین حسینی؛

۱- چله انقلاب، گزارش ۳۱ نشست شبانه‌های انقلاب از فروردین الی آبان ۱۳۹۷.

- به دلیل اهمیت جایگاه خانواده و نیز مقام زن، برخی روزهای مرتبط با زنان و خانواده براساس اعتقادات دینی در تقویم رسمی ثبت شده است مانند: روز مادر که در قبل از انقلاب روز تولد یکی از فاسدترین زنان دربار پهلوی بود، بعد از انقلاب، به روز تولد بانوی دو عالم حضرت زهرا(س) (۲۰ جمادی‌الثانی) تغییر یافت، دهه کرامت که با سالروز تولد حضرت معصومه (س) آغاز می‌شود، ۲۱ تیر روز عفاف و حجاب، یکم ذی‌القعدة روز دختران (ولادت حضرت معصومه(س))، یکم ذی‌الحجه (سالروز ازدواج حضرت علی(ع) و حضرت فاطمه (س)، ۲۵ ذی‌الحجه روز ملی خانواده (روز نزول آیه در مدح ایثار خانوادگی حضرت فاطمه(س) و امام علی(ع) و امام حسن(ع) و امام حسین(ع)، ۹ مهر روز همدردی با کودکان و نوجوانان فلسطینی، ۸ آبان روز نوجوان (سالروز شهادت محمدحسین فهمیده)، ۵ جمادی‌الثانی روز پرستار (روز ولادت حضرت زینب(س))، ۳ جمادی‌الثانی روز شهادت حضرت فاطمه(س) که تعطیل رسمی می‌باشد، ۱۳ جمادی‌الثانی روز تکریم مادران و همسران شهدا (سالروز وفات ام‌البنین(س)) و...

- امروزه جشن‌های باشکوه دهه کرامت که با سالروز ولادت حضرت معصومه (س) آغاز می‌شود با میزبانی ۱۰ هزار خادم از زائران حرم رضوی در بیش از ۳۵۰ بقاع متبرکه امامزادگان برگزار می‌گردد.

- در نوروز ۱۳۹۶، بیش از ۱۰ میلیون زائر به حرم حضرت معصومه(س) مشرف شده‌اند. این امر به دلیل ارزش‌گذاری نظام به مقام مقدس این بانوی بزرگوار می‌باشد.

- شرکت میلیونی زنان و خانواده‌ها در برپایی نماز عید سعید فطر در مساجد کشور؛

- مشارکت بانوان و خانواده‌ها در دعای کمیل جمعی هزاران نفری، دعای عرفه جمعی هزاران نفری و نماز عید فطر ده‌ها هزار نفری؛
- شب‌زنده‌داری‌های دسته‌جمعی میلیون‌ها ایرانی در شب‌های قدر و برپایی بزرگ‌ترین اجتماع قرآنی جهان در ماه مبارک رمضان که معمولاً با حضور خانواده‌ها برگزار می‌شود از برکات انقلاب اسلامی ایران است.
- حکم تعطیل شده‌ی قرآنی نماز جمعه، با انقلاب اسلامی برپا شد و به همه شهرهای کشور تعمیم یافت و سنت قرآنی فراموش شده اعتکاف نیز بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به عبادتی فراگیر و جذاب تبدیل شد که در هر دو مراسم حضور بانوان چشمگیر است.
- برگزاری سالیانه جشن تکلیف برای صدها هزار دختر دانش‌آموز در سراسر کشور بعد از انقلاب اسلامی؛
- امروزه دهه فاطمیه در انقلاب اسلامی با حضور میلیونی مردم عزادار، زمینه‌ساز ترویج فرهنگ فاطمی و الگوی طراز بانوان در کشور و جهان شده است.
- برگزاری میلیونی همایش شیرخوارگان حسینی در بیش از ۴۰۰۰ شهر و روستا و ۸۳۹ بقاع متبرکه که کشور حاصل اهتمام ویژه انقلاب اسلامی به نقش تربیتی مادران است.
- یکی از رویش‌های معنوی پس از انقلاب اسلامی حضور پرشور و با نشاط دانشگاهیان در مراسم اعتکاف بوده است، به طوری که در سال ۱۳۹۷ در بیش از ۲۰۰ دانشگاه کشور، بیش از ۱۵۰ هزار نفر از دانشجویان در این مراسم معنوی شرکت کردند که حدود نیمی از این دانشجویان معتکف، دختران بودند.
- تنها نظام جهان که از برگزاری جلسات عالی آن گرفته تا کلاس‌های دانشگاهی و مدارس آن غالباً با وقت نماز تنظیم می‌شود نظام جمهوری

- اسلامی ایران است. این برنامه‌ریزی شامل جلسات مدیریتی بانوان و نیز محیط‌های آموزشی زنان نیز می‌باشد.
- مدارس دخترانه که در آنها نمازی اقامه نمی‌شد با پیروزی انقلاب اسلامی به نمازهای جماعت مزین شدند.
 - به برکت پیروزی انقلاب اسلامی ساخت هزاران مسجد و نمازخانه بین‌راهی، اقامه نماز را برای خانواده‌هایی که در سفرها برای یافتن مکان مناسب نماز به‌سختی می‌افتادند، هموار کرد.
 - تأسیس مجمع خیرین مسجدساز با هدف استفاده از ظرفیت‌های مردمی در ساخت و تکمیل هزاران مسجد کوچک و ارزان در مناطق روستایی و محروم و پرجمعیت، از برکات پیروزی انقلاب اسلامی است. تعداد قابل توجهی از این خیرین مسجدساز زنان هستند.
 - مساجد با برنامه‌های مختلف آموزشی، توجیهی و مشاوره ویژه خانواده‌ها در مقابل توطئه دشمنان برای نابودی بنیان خانواده‌های ایرانی و تخریب نقش تربیتی مادران ایستاده‌اند.
 - ۸۰ درصد مخاطبان ۱۱ هزار مؤسسات قرآنی کشور ۶ میلیون نفر از زنان هستند.

۸. فرهنگی، هنری و ارتباطات

اقدامات و فعالیت‌ها

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

❖ فرهنگی هنری و ارتباطات

- افزایش مشارکت بانوان در عرصه نویسندگی از ۸۰ نویسنده در اوایل انقلاب به ۲۸ هزار و ۲۳۹ نفر زن نویسنده بعد انقلاب اسلامی و مشارکت در حوزه شعر و شاعری و تشکیل انجمن‌های مربوطه و ورود ۷۱۲ زن به حوزه نشر نسبت به نبود حتی یک ناشر زن قبل از انقلاب؛^۱
- افزایش تعداد بانوان داستان نویسان زن از کمتر از انگشتان دست به ۴ هزار نفر داستان نویس زن، بعد از انقلاب اسلامی تاکنون؛^۲
- مشارکت بانوان در عرصه هنرهای نمایشی با رعایت شئونات اسلامی و توجه به مضامین فیلمنامه‌ها و دیالوگ‌ها و اجتناب از طرح مسائل خلاف اخلاق و تصاویر خلاف عفت عمومی در تولیدات سینمایی و هنری و بازنمایی متفاوتی از نقش و تصویر زن در سینمای پس از انقلاب اسلامی؛
- افزایش میزان حضور زنان در هنرهای نمایشی نسبت به قبل از انقلاب از جمله در نمایشنامه‌نویسی، کارگردانی، طراحی صحنه، طراحی لباس و ساخت عروسک و عروسک گردانی در ۴۰ سال گذشته؛
- حضور فزاینده زنان در آفرینش آثار ادبی به ویژه ادبیات داستانی معاصر نسبت به قبل از انقلاب و حضور صعودی و سیر پر شتاب رمان نویسان زن در ۴ دهه اخیر و ایجاد ادبیات داستانی زنانه؛
- ایجاد گرایش در برخی زنان داستان نویس در جهت نگارش کتاب خاطرات زنان و دفاع مقدس در قالب ادبیات جنگ و دفاع مقدس؛

۱- دستاوردهای انقلاب اسلامی در حوزه «زنان و خانواده»، ایسنا، ۹ بهمن ۱۳۹۷.

۲- همان.

- حضور فعال بانوان در عرصه شعر و شاعری و تحولات ژرف در این زمینه و همراهی برخی از آنها در انتقال ارزش‌های انقلاب اسلامی در قالب شعر و تأسیس انجمن زنان شاعر در سال ۱۳۸۸؛

- افزایش حضور بانوان به عنوان ناشر و تشکیل انجمن زنان ناشر؛

- انتصاب مشاوران زنان و خانواده در حوزه صف و ستادی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی در جهت تعامل با زنان حوزه فرهنگ و هنر و نیز بانوان نخبه، فعال و کارآفرین در این حوزه؛

- برگزاری جشنواره‌ها و برپائی نمایشگاه‌های فرهنگی- هنری در جهت پاسداشت روز زن، روز عفاف و حجاب و نیز جایگاه و منزلت زن مسلمان در عرصه فرهنگ و هنر از جمله برگزاری جایزه ادبی پروین اعتصامی (از سال ۱۳۸۸ تا کنون) و برگزاری مراسم جایزه کتاب بانوی فرهنگ (۱۳۸۴) و جشنواره بانوان آسمانی، کنگره ملی شعر حجاب و عفاف (مستور)؛

- توجه به موضوع مد و الگوهای پوشش به ویژه در بین بانوان از طریق تشکیل کارگروه ساماندهی مد و لباس کشور و معرفی نمادها و الگوهای برتر لباس ایرانی- اسلامی در جهت اشاعه مد اسلامی با برگزاری جشنواره بین‌المللی مد و لباس در دهه فجر و برپائی نمایشگاه‌های عرضه لباس ایرانی- اسلامی.

❖ دفتر تبلیغ و ترویج معاونت قرآن و عترت

- برگزاری جشنواره‌های قرآنی نظیر جشنواره آیات و برگزاری هفته‌های قرآن و عترت در راستای توسعه فرهنگ قرآنی و حضور و مشارکت بانوان در این عرصه و کسب امتیازات توسط بانوان و شناسایی استعدادها و توانمندی‌های قرآنی بانوان؛

- عرضه و تجلی هنر بانوان در موضوعات قرآنی در نمایشگاه بین‌المللی قرآن کریم با ارائه هنر و صنایع دستی و هنرهای نمایشی با موضوعات قرآنی؛

- برپائی نمایشگاه منزلت زن در احیای سبک زندگی قرآنی؛
- مدیریت بیش از دو سوم موسسات فرهنگی- قرآنی توسط بانوان فعال در این زمینه.

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- مشارکت زنان در حوزه گردشگری اعم از مدیر عاملی دفاتر خدمات گردشگری، راهنمای گردشگری، هتلداری، بومگردی و استارت آپ‌های این حوزه.

سازمان صدا و سیما

- تغییر رویکرد تلویزیون ایران نسبت به نمایش تصاویر زنان و نحوه حضور بانوان در برنامه‌ها و تولیدات تلویزیونی بر اساس آموزه‌های اسلام و رعایت حجاب و عفاف؛
- تدوین سند راهبری جایگاه زن و خانواده در رسانه ملی و نحوه حضور زن در این رسانه بر اساس بیانات مقام معظم رهبری؛
- تشکیل شورای طراحی لباس رسانه‌ای و تدوین طرح ساماندهی مد و لباس در رسانه ملی؛
- تأسیس دفتر امور بانوان سازمان صدا و سیما از سال ۱۳۷۲ با هدف نظارت محتوایی بر برنامه‌هایی با محوریت زن و خانواده و ایجاد دفاتر مشاور امور زنان و خانواده در مراکز استانی؛
- برگزاری دو جشنواره تولیدات رسانه ای حجاب و عفاف (۱۳۹۰ و ۱۳۸۶)؛
- برگزاری هم‌اندیشی مسائل زنان و خانواده، رسانه، توانمندسازی گروه‌های برنامه ساز در زمینه مسائل زنان خانواده با برگزاری دوره‌های آموزشی در مسائل خانواده؛

- اجرای طرح سالم سازی فضای اداری و جلوگیری از اختلاط غیر ضرور (۱۳۹۴) و اجرای طرح عفاف و حجاب کارکنان سازمان؛
- رصد برنامه‌ها، طرح‌ها و فیلم‌های تلویزیونی سیما با محوریت تحکیم خانواده از طریق تشکیل کارگروهی مرکب از بانوان متخصص و فرهیخته.

شهرداری تهران

- ایجاد مجموعه‌های فرهنگی، اجتماعی و ورزشی با نام «شهربانو» جهت دسترسی بهتر بانوان به امکانات رفاهی، اجتماعی و فرهنگی؛
- ایجاد مجموعه فرهنگی، اجتماعی و ورزشی «شهردخت» ویژه دختران دانشجو با کاربری تفریحی، فراغتی و خدماتی با هدف ترویج سبک زندگی ایرانی-اسلامی؛
- ایجاد ۵ بوستان ویژه بانوان در ۵ نقطه شهر تهران جهت ورزش و فراغت (بوستان بهشت مادران، پردیس بانوان و پهنه‌هایی از پارک چیتگر، بوستان ولایت و پارک نرگس)؛
- تأسیس پردیس رشد و توانمندسازی بانوان در مجموعه‌های شهربانو؛
- ایجاد اتاق مادر و کودک در پایانه‌ها و ایستگاه‌های مترو و برخی میدین میوه و تره‌بار؛
- اختصاص واگن‌های ویژه بانوان در مترو؛
- تأسیس اولین مرکز ترک اعتیاد بانوان در سال ۱۳۸۷؛
- تأسیس «مراکز بهاران» ویژه بانوان در سال ۱۳۹۵ جهت توانمندسازی زنان معتاد بهبود یافته؛
- تأسیس ۲ مرکز شبانه روزی جهت نگهداری زنان معتاد متجاهر؛

- توجه به وضعیت زنان سرپرست خانوار نیازمند از طریق ارائه خدمات بیمه‌ای به زنان سرپرست خانوار و اجرای طرح چکاپ ۳۳۰۰ نفر از زنان سرپرست خانوار و اجرای طرح غربالگری سرطان سینه از این بانوان؛^۱
- تصویب ۲۱ مصوبه در شورای اسلامی شهر تهران در رابطه با موضوعات فرهنگی و اجتماعی بانوان شهر تهران از سال ۱۳۸۳ تاکنون؛^۲
- توجه به موضوع تحکیم بنیان خانواده با اجرای طرح‌هایی نظیر طرح خانواده کارآمد و پایدار، طرح پیوند یاران خانواده جهت احیای سنت‌های حل اختلاف در بین خانواده‌های شهر تهران توسط ریش سفیدان خانواده، اجرای طرح شکوفه‌های عشق با هدف تحکیم خانواده و آموزش مهارت‌های زندگی و همسرداری؛
- اجرای طرح غنچه‌های شهر با هدف توجه به کودکان به عنوان سرمایه‌های انسانی و اجرای طرح جشن گنج عشق شهر با هدف ارائه الگو از زوجین موفق با ۵۰ سال زندگی مشترک؛
- ایجاد خانه‌های تسنیم در ۳۵۴ محله شهر تهران (با ایجاد شبکه‌های اجتماعی از بانوان فعال و داوطلب محلات) و اجرای طرح جشنواره تسنیم با ۲ محور خلاقیت‌های فرهنگی، هنری و ابتکارات جامعه محور در محلات شهر تهران و نیز محور افزایش مشارکت اجتماعی زنان و بهره‌مندی از ظرفیت محلات با ایجاد کانون‌های مردمی مانند کانون بانوان نخبه، کانون بانوان مبلغ، کانون بانوان ایثارگر و... در خانه‌های تسنیم؛^۳

۱- گزارش دریافتی از شهرداری تهران.

۲- همان.

۳- همان.

- اجرای برنامه نگین آفرینش در سطح محلات (مخاطب برنامه بانوان شهروند با تأکید بر خانواده معظم شهدا و ایثارگران که اعضای کانون‌های محلات بودند)؛

- برگزاری ۱۲ دوره جشنواره روز ملی دختر و انتخاب دختران برگزیده^۱؛
- اجرای طرح دوره آموزشی گوهر رحمت با هدف آموزش آداب و مهارت‌های زندگی و سبک زندگی اسلامی-ایرانی؛

- برگزاری ۹ دوره همایش احیاگران نور و با حضور هیئت‌های مذهبی بانوان و تجلیل از خواهران پیشکسوت در حوزه تبلیغ دینی^۲؛

- برگزاری ۱۲ دوره گردهمایی و میثاق زنان عاشورایی ویژه هیئت‌های مذهبی بانوان در محلات و برگزاری ۱۰ دوره جشن آغاز عبودیت دختران^۳؛

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

- برگزاری نمایشگاه ابداعات و اختراعات بانوان فعال، پژوهشگر در حوزه ارتباطات و فناوری اطلاعات؛

- برگزاری دوره‌های آموزشی خانواده و فضای مجازی در ۳۱ استان کشور؛
- برگزاری نشست بانوان فعال در حوزه ICT در تمام استان‌ها؛

- برگزاری همایش تخصصی «نقش ارتباطات و فناوری ارتباطات در توان‌افزایی زنان»؛

- برگزاری دو طرح ملی «خانواده و فضای مجازی» و «نقش فناوری اطلاعات در توان‌افزایی زنان» با رویکرد کارآفرینی و اشتغال در سه سطح مراکز استان، شهرستان‌ها و روستاها در سال ۱۳۹۶ و سال ۱۳۹۷^۴؛

۱- گزارش دریافتی از شهرداری تهران.

۲- همان.

۳- همان.

۴- گزارش دریافتی از وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات.

- اجرای طرح ملی کارآفرینی زنان بر محور ICT در ۵۰ نقطه کشور.

« گزارش‌های آماری »

وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی

- طی سال‌های ۱۳۶۴ تا ۱۳۹۶، ۱۰۸ فیلم توسط کارگردانان زن در ایران ساخته شده است.^۱

- در سال ۱۳۹۷، بانوان مدیر ۱۴ آموزشگاه آزاد سینمایی (مجوز دائم) و مدیر ۵ آموزشگاه‌های آزاد سینمایی (مجوز موقت) از بانوان هستند. همچنین ۳ استودیو دار زن در کشور وجود دارد.

- تاکنون ۵ جشنواره (پنجمین دوره ملی و اولین دوره بین‌المللی جشنواره فیلم پروین اعتصامی و هشتمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم پروین اعتصامی، نخستین دوره جشنواره ملی فیلم و عکس مادر) با محوریت زنان تشکیل شده است.

- تعداد فیلم‌های مستند ساخته شده با موضوع زنان و خانواده تاکنون ۱۷۵ فیلم است و ۵۷ زن مستندساز و ۵ زن انیمیشن‌ساز در این عرصه فعال هستند. همچنین ۲۳۵ نفر از زنان در عرصه فیلمسازی حرفه‌ای و نیمه حرفه‌ای مشغول به فعالیت می‌باشند.^۲

- حضور بین‌المللی زنان فیلمساز (انجمن سینمای جوانان) ۴۲۲ نفر بوده است و ۹۶ مورد جایزه بین‌المللی توسط زنان فیلمساز دریافت شده است. همچنین ۳۰ مورد جایزه در جشنواره‌های منطقه‌ای سینمای جوانان توسط بانوان فیلمساز اخذ شده است.^۳

۱- گزارش دریافتی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- همان.

۳- همان.

- در سال ۱۳۹۵ تعداد ۲۱۹۶ نفر و در سال ۱۳۹۶ تعداد ۳۹۴۰ نفر و در سال ۱۳۹۷ تعداد ۸۰۰۳ نفر از بانوان تسهیل‌گر در تشکیل باشگاه‌های کتابخوانی شهرها و روستاهای کشور نقش داشته‌اند.^۱
- در سال ۱۳۹۵ تعداد ۴۸۱ نفر و در سال ۱۳۹۶ تعداد ۸۶۳ نفر و در سال ۱۳۹۷ تعداد ۱۵۷۶ نفر از بانوان مربی در تشکیل باشگاه‌های کتابخوانی شهرها و روستاهای کشور نقش داشته‌اند.^۲
- طبق آمار رسمی از سال ۱۳۶۶ تا ۱۳۹۵ تعداد نمایشنامه‌ها چاپ شده، ۴۱۹ عنوان بوده است که سهم زنان در این بخش، چاپ ۴۱ عنوان نمایشنامه بوده است.^۳
- در بخش کارگردانی در سال ۹۶-۱۳۹۵، ۶۸۵ اجرای نمایش وجود داشته که سهم زنان ۱۲۶ اثر در بخش کارگردانی بوده است.^۴
- حضور بانوان در مجامع و فعالیتهای گروهی ذیل از افتخارات بانوان در عرصه نمایش است:^۵
۱. در انجمن عروسکی از ۲۰۵ نفر، ۱۱۹ نفر زنان هستند.
 ۲. در بخش نمایش خیابانی از ۹۲ نفر، حضور زنان ۷ نفر است.
 ۳. در بخش موسیقی از ۸۴ نفر حضور زنان ۱۶ نفر می باشد.
 ۴. در بخش عکاسان از ۵۷ نفر سهم زنان ۱۸ نفر می باشد.
 ۵. در بخش فنی از ۶۴ نفر، سهم زنان ۵ نفر است.
 ۶. در بخش حرکت از ۶۷ نفر، سهم زنان ۲۸ نفر است.
 ۷. در بخش گریم از ۵۰ نفر، سهم زنان ۲۳ نفر است.

۱- گزارش دریافتی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- همان.

۳- همان

۴- همان.

۵- همان.

۸. در بخش بازیگری از ۶۶۴ نفر، سهم زنان ۱۵۵ نفر است.
 ۹. در بخش طراحی صحنه از ۱۱۰ نفر، سهم زنان ۴۴ نفر است.
 ۱۰. در بخش تئاتر کودکان از ۲۱۲ نفر، سهم زنان ۳۸ نفر است.
 ۱۱. در بخش نمایشنامه نویسان از ۸۰ نفر، سهم زنان ۴۲ نفر است.
 ۱۲. در بخش منتقدان از ۳۵ نفر، سهم زنان ۳ نفر است.
 ۱۳. در بخش کارگردانی از ۲۲۰ نفر، سهم زنان ۴۳ نفر است.
- در میان ۵۸۰ گروه تئاتر در ایران، سهم زنان عضو این گروه‌ها ۶۵۵ نفر می باشد.
- میانگین تمامی گروه‌ها به ازای ۸ نفر ۴۴۰۰ نفر بازیگر و کارگردان و نمایشنامه نویس محاسبه می‌شود که سهم زنان ۶۵۵ نفر می باشد.^۱
- از سال ۱۳۸۹-۱۳۹۷ در مجموع ۳۷۰ نمایش در بخش دینی تولید شده است که سهم زنان و خانواده در این ۳۷۰ اثر بیش از ۸۹ درصد بوده است.^۲
- از سال ۱۳۸۳ تا ۶ ماهه اول سال ۱۳۹۷ در مجموع ۲۵۸۶ نفر از بانوان هنرمند و فعال عرصه هنرهای نمایشی جهت بهره‌مندی از بیمه تأمین اجتماعی معرفی شده‌اند.^۳
- در عرصه‌های جهانی و بین‌المللی مختلف، بانوان ایرانی با ۶۱ نمایشنامه حضور داشته‌اند.^۴
- در بخش دبیرخانه جشنواره‌ها، همواره موضوع بنیان‌های خانواده در اولویت رویدادهای تئاتر در سطح ملی و بین‌المللی بوده است و در رویدادهای ملی و بین‌المللی از حضور و توان بانوان هنرمند در کسوت هیأت انتخاب، مدیران کمیته‌های اجرایی و نیز هیأت داوران بهره‌برداری شده است. در

۱- گزارش دریافتی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

سالیان اخیر بیش از ۲۴ مورد تقدیر، بزرگداشت بانوان هنرمند و پژوهشگر در رویدادهای - ملی و بین المللی تئاتر برگزار شده است و حضور کارگردانان زن در سال‌های اخیر در رویدادهای بین المللی خارج از کشور پیشرفت و رشد قابل ملاحظه‌ای داشته است. بارزترین جلوه اختصاصی حوزه بانوان در رویدادهای تئاتر، برگزاری ۸ دور جشنواره سراسری تئاتر بانوان از سال ۱۳۷۴ تا ۱۳۸۸ با مشارکت شهرداری بوده است.^۱

- در سال ۱۳۹۵، ۳۱ نفر، در سال ۱۳۹۶، ۳۲ نفر و در شش ماهه اول سال ۱۳۹۷، ۲۱ نفر از بانوان در اجراهای صحنه‌ای مشارکت داشته‌اند.^۲

- در جشنواره یاس «ویژه بانوان» در سال ۱۳۸۲، ۱۳۸۳ و ۱۳۸۴ به ترتیب ۵۳، ۹۲ و ۸۳ نفر از بانوان در قالب ۷، ۶ و ۷ گروه شرکت داشته‌اند.^۳

- در جشنواره فجر در سال ۱۳۹۴، ۱۳۹۵ و ۱۳۹۶ به ترتیب تعداد گروه‌های بانوان شرکت کننده ۴، ۴ و ۲ گروه بوده است.^۴

- در هفتمین دوره دوسالانه‌های مجسمه سازی ایران در سال ۱۳۹۶، ۲ نفر، در دوره دهمین دوسالانه نگارگری ایران، در سال ۱۳۹۵، ۵ نفر و در چهارمین دوره دوسالانه نگارگری ایران در ۱۳۹۵، ۴ نفر از بانوان برگزیده شده‌اند.^۵

- در بیست و چهارمین دوره جشنواره هنرهای تجسمی جوانان در سال ۱۳۹۶ در مجموع ۱۰ نفر از بانوان در رشته‌های تصویرسازی، پوستر، عکاسی، طراحی، نقاشی و مجسمه پذیرفته شده‌اند.^۶

۱- گزارش دریافتی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

- در سال ۱۳۹۳، ۸ مجوز نمایشگاه مد و لباس صادر شده است که از این تعداد ۶ نفر آقا و ۲ نفر خانم بوده اند. ۵ نمایشگاه در تهران و ۲ نمایشگاه در خارج از کشور و ۱ نمایشگاه در شهرستان برگزار شده است.^۱
- در سال ۱۳۹۴، ۲۱ مجوز نمایشگاه مد و لباس صادر شده است که از این تعداد ۱۷ نفر آقا و ۴ نفر خانم بوده اند ۱۷ نمایشگاه در تهران و ۲ نمایشگاه در خارج از کشور و ۲ نمایشگاه در شهرستان برگزار شده است.^۲
- در سال ۱۳۹۵، ۱۶ مجوز نمایشگاه مد و لباس صادر شده است که از این تعداد ۸ نفر آقا و ۸ نفر خانم بوده اند ۱۲ نمایشگاه در تهران و ۱ نمایشگاه در خارج از کشور و ۲ نمایشگاه در شهرستان برگزار شده است.^۳
- در سال ۱۳۹۶، ۵۰ مجوز نمایشگاه مد و لباس صادر شده است که از این تعداد ۲۸ نفر آقا و ۲۲ نفر خانم بوده اند، ۳۲ نمایشگاه در تهران و ۳ نمایشگاه در خارج از کشور و ۱۵ نمایشگاه در شهرستان برگزار شده است.^۴
- در سال ۱۳۹۷، ۵۰ مجوز نمایشگاه مد و لباس صادر شده است که از این تعداد ۱۸ نفر آقا و ۳۲ نفر خانم بوده اند ۳۹ نمایشگاه در تهران و ۱۱ نمایشگاه در شهرستان برگزار شده است.^۵
- در سال ۱۳۹۲، ۳۸ مجوز برای موسسات تک منظوره صادر شده است که از این تعداد ۸ نفر آقا و ۳۰ نفر خانم بوده اند. ۳۷ مجوز در تهران و ۱ مجوز در شهرستان صادر شده است.^۶

۱- گزارش دریافتی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

- در سال ۱۳۹۳، ۸۰ مجوز برای موسسات تک منظوره صادر شده است که از این تعداد ۲۸ نفر آقا و ۵۲ نفر خانم بوده اند. ۶۳ مجوز در تهران و ۱۷ مجوز در شهرستان صادر شده است.^۱
- در سال ۱۳۹۴، ۴۵ مجوز برای موسسات تک منظوره صادر شده است که از این تعداد ۱۷ نفر آقا و ۲۸ نفر خانم بوده اند. ۴۱ مجوز در تهران صادر شده است.^۲
- در سال ۱۳۹۵، ۵۷ مجوز برای موسسات تک منظوره صادر شده است که از این تعداد ۱۴ نفر آقا و ۴۳ نفر خانم بوده اند. ۴۸ مجوز در تهران و ۹ مجوز در شهرستان صادر شده است.^۳
- در سال ۱۳۹۶، ۴۹ مجوز برای موسسات تک منظوره صادر شده است که از این تعداد ۱۴ نفر آقا و ۳۵ نفر خانم بوده اند. ۴۲ مجوز در تهران و ۷ مجوز در شهرستان صادر شده است.^۴
- در سال ۱۳۹۷، ۲۲ مجوز برای موسسات تک منظوره صادر شده است که از این تعداد ۸ نفر آقا و ۱۴ نفر خانم بوده اند. ۲۱ مجوز در تهران و ۱ مجوز در شهرستان صادر شده است.^۵
- در سال ۱۳۹۴ تعداد ۱۹ مزون تأسیس شده است که از این تعداد ۱۵ خانم صاحب امتیاز و ۴ آقا صاحب امتیاز مزون را دارا می باشند. از این تعداد ۱۸ مزون در تهران و ۱ مزون در شهرستان است.^۶

۱- گزارش دریافتی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

۶- همان.

- در سال ۱۳۹۵ تعداد ۸۸ مزون تأسیس شده است که از این تعداد ۷۹ خانم صاحب امتیاز و ۹ آقا صاحب امتیاز مزون را دارا می باشند. از این تعداد ۸۳ مزون در تهران و ۵ مزون در شهرستان است.^۱
- در سال ۱۳۹۶ تعداد ۸۵ مزون تأسیس شده است که از این تعداد ۷۳ خانم صاحب امتیاز و ۱۲ آقا صاحب امتیاز مزون را دارا می باشند. از این تعداد ۸۰ مزون در تهران و ۵ مزون در شهرستان است.^۲
- در نیم سال اول ۱۳۹۷ تعداد ۵۳ مزون تأسیس شده است که از این تعداد ۴۵ خانم صاحب امتیاز و ۸ آقا صاحب امتیاز مزون را دارا می باشند. از این تعداد ۵۱ مزون در تهران و ۲ مزون در شهرستان است.^۳
- در نخستین جشنواره شعر نیاوران از بین ۲۲ نفر برگزیده، ۳ نفر از بانوان بوده‌اند.
- در دومین جشنواره شعر نیاوران از ۳۴ برگزیده، ۸ شاعر از بانوان بوده است.
- در سومین جشنواره شعر نیاوران از بین ۲۵ برگزیده، ۵ شاعر از بانوان بوده است.
- در چهارمین جشنواره شعر نیاوران از بین ۱۸ برگزیده، ۴ شاعر از بانوان بوده است.
- در سال ۱۳۹۴ یک سری کارگاه روزنامه‌نگاری طی یک هفته برای ۳۰ نفر از زنان روزنامه‌نگار افغانستانی نیز در این دفتر برگزار شد.^۴

۱- گزارش دریافتی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

- حدود ۴۰ درصد از موسسات فرهنگی هنری با مدیر مسئولی بانوان اداره می‌شود و مابقی موسسات هم با مدیرمسئولی آقایان و اغلب با عضویت بانوان به عنوان هیئت موسس فعال هستند.^۱

سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

- در سال ۱۳۹۷ تعداد ۳۶ اثر منتشر شده از سوی این سازمان را ۳۱ نفر از بانوان تألیف نموده‌اند.^۲

- طی سال‌های ۱۳۹۵ تا ۱۳۹۷ در فعالیتهای میدانی پژوهشگاه این سازمان ۲۱ نفر از بانوان سرپرستی این فعالیتهای را بر عهده داشته‌اند.^۳

- تا آذر ماه سال ۱۳۹۷ تعداد ۳۰۴۹۲۸ مجوز تولیدی صنایع دستی برای بانوان اعم از پروانه تولید انفرادی، جواز تأسیس کارگاهی، پروانه تولید کارگاهی و کارت شناسایی در سامانه هوشمند این سازمان صادر شده است.^۴

- زنان در حوزه آموزش گردشگری، دارای نقش فعالی هستند. در سال ۱۳۹۷ تعداد ۴۷۷۲ نفر از بانوان مدیر عامل شرکت‌های خدمات مسافرتی و گردشگری هستند و تعداد ۳۵۸۳ نفر از بانوان نیز راهنمای گردشگران می‌باشند. تعداد ۴۵۰۰ نفر از فارغ التحصیل دوره‌های کوتاه مدت گردشگری از بین بانوان می‌باشند. همچنین تعداد ۳۴۲ نفر از مدرسان این دوره‌ها و ۳۹ نفر از مدیران عامل موسسات مجری برگزارهای دوره‌های کوتاه گردشگری از بین بانوان می‌باشند.^۵

۱- گزارش دریافتی از وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی.

۲- گزارش دریافتی از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری.

۳- همان.

۴- همان.

۵- همان.

- در حال حاضر ۱۵۰ نفر از مدیران و بهره‌برداران اقامتگاه‌های بوم‌گردی و ۶۰۰ نفر از کارکنان شاغل در اقامتگاه‌های بوم‌گردی را زنان تشکیل می‌دهند.^۱
- تعداد اساتید زن فعال در دوره‌های آموزشی صنایع دستی با توجه اینکه اکثریت افراد در حوزه یادگیری این رشته‌ها، زن هستند؛ از حدود ۸۰۰ نفر مربی فعال، ۵۴۷ نفر از آنها بانوان می‌باشند.^۲

شهرداری تهران

- از سال ۱۳۸۷ تا کنون ۲۱ مجموعه شهربانو با مساحتی بالغ بر ۱۸۸،۲۲۲ مترمربع ایجاد شده است، که ۱۹ مجموعه بهره‌برداری شده است از جمله شهربانوی مناطق ۱، ۲، ۳، ۵، ۶، ۷ (۲ شهربانو)، ۸ (۲ شهربانو)، ۹، ۱۰، ۱۳، ۱۴، (۲ شهربانو)، ۱۵، ۱۶، ۲۰ و ۲۱ می‌باشد و همچنین شهربانوی مناطق ۱۲ و ۱۷ در حال تجهیز و واگذاری به بهره‌برداران است.^۳
- در سال‌های گذشته ۱۶ خیابان به نام بانوان فرهیخته نام‌گذاری شده است.^۴
- طرح گوهر رحمت در راستای تحکیم و اعتلای کارآمدی و پایداری خانواده طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷ اجرا شده است. در سال ۱۳۹۶، ۳۹۰۰۰ و در سال ۱۳۹۷، ۴۰۰۰۰ دانش‌آموز دختر رده سنی (۱۸-۹ سال) شهر تهران با اولویت مدارس محروم منطقه از این طرح بهره‌مند شده‌اند.^۵

۱- گزارش دریافتی از سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری.

۲- همان.

۳- گزارش دریافتی از سازمان شهرداری تهران.

۴- همان.

۵- همان.

- طرح شکوفایی عشق در راستای تحکیم و اعتلای کارآمدی و پایداری خانواده طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷ اجرا شده است. در سال ۱۳۹۶، ۲۴۰۰۰ و در سال ۱۳۹۷، ۲۳۹۵۰ زوج جوان و خانواده نوین‌پاد از این طرح بهره‌مند شده‌اند.^۱

- طرح خانواده کارآمد و پایدار در راستای تحکیم و اعتلای کارآمدی و پایداری خانواده طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷ اجرا شده است. در سال ۱۳۹۶، ۱۳۰۰۰ و در سال ۱۳۹۷، ۱۱۰۰۰ خانواده در شهر تهران از این طرح بهره‌مند شده‌اند.^۲

- طرح پیوندیاران خانواده در راستای تحکیم و اعتلای کارآمدی و پایداری خانواده طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷ اجرا شده است. در سال ۱۳۹۶، ۴۲۳۱ و در سال ۱۳۹۷، ۵۴۲۷ مصلحین یا ریش سفیدهای خانواده در مناطق ۲۲ گانه شهرداری در این طرح مشارکت داشته‌اند.^۳

- طرح بهشت در راستای تحکیم و اعتلای کارآمدی و پایداری خانواده طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷ اجرا شده است. در سال ۱۳۹۶، ۵۰۰۰ و در سال ۱۳۹۷، ۳۰۰۰ زوج‌های شهروند جوان که کمتر از پنج سال از زندگی مشترک آنها گذشته باشد از این طرح بهره‌مند شده‌اند.^۴

- طرح ترمه و ترنج با هدف بالابردن هوش هیجانی دانش‌آموزان، ایجاد فضای مفرح و شاد در مدرسه، فرهنگ‌سازی تدریجی برای مخاطب، ایجاد فعالیت‌های فرهنگی، هنری در مدرسه، ترکیب فضای تفریحی و آموزشی، گسترش و تعمیق مهارت‌های فردی، تقویت هویت دینی و گسترش فرهنگ

۱- گزارش دریافتی از سازمان شهرداری تهران.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

نماز خوانی طی سال‌های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۷ اجرا شده است. در سال ۱۳۹۶، ۵۰۰ و در سال ۱۳۹۷ ۴۰۰۰ دانش آموزان دختر از این طرح بهره‌مند شده‌اند.^۱

- طرح غنچه‌های شهر با هدف ارج نهادن به مقام خانواده به عنوان اولین و مؤثرترین نهاد اجتماعی، توجه به کودکان به عنوان سرمایه‌های انسانی شهر از ابتدای تولد، سرمایه‌گذاری برای توانمند نمودن والدین کودکان صفر تا چهارسال، ارتقای روحیه‌ی شادی و نشاط در بین خانواده‌ها، آشناسازی خانواده‌ها با نیازهای فرهنگی و اجتماعی کودکان طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۵ اجرا شده است. در سال ۱۳۹۴، ۸۲۵۰۰، و در سال ۱۳۹۵، ۸۹۲۰۸ خانواده دارای فرزند ۰ تا ۴ سال از این طرح بهره‌مند شده‌اند.^۲

- ستاد توانمند سازی به زنان سرپرست خانوار طی سال‌های ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۷ خدمات متنوعی در حوزه‌های مددکاری، آموزشی، اشتغالزایی و حمایتی به زنان سرپرست خانوار ارائه نموده است. در سال ۱۳۹۷، ۸۸۴ مورد خدمات مددکاری، ۱۴۸۱ مورد خدمات آموزشی، ۶۵۶ مورد خدمات اشتغالزایی و ۲۵۲۸ مورد خدمات حمایتی ارائه شده است.^۳

۱- گزارش دریافتی از سازمان شهرداری تهران.

۲- همان.

۳- همان.

وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات

جدول تعداد بانوان کاربر اینترنت، رایانه و تلفن همراه از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۷

شاخص	۱۳۸۷	۱۳۸۹	۱۳۹۲	۱۳۹۴	۱۳۹۶	۱۳۹۷
تعداد کاربران اینترنت (بر حسب میلیون نفر)	۳,۴	۴,۷	۸,۹	۱۵,۷	-	۲۱,۹۹
تعداد استفاده کنندگان رایانه (بر حسب میلیون نفر)	-	۷,۷	۱۰,۵	۱۴,۲	-	-
تعداد استفاده کنندگان از تلفن همراه	-	۱۳,۱	۱۹,۳	۲۵,۵	۳۲,۵۳	۳۲,۵۳

مراجع: اطلاعات دریافتی از سازمان فناوری اطلاعات ایران؛ نامه شماره ۲۴۱۳۹۳ مورخ ۹۷/۸/۱

اطلاعات دریافتی از شرکت ایرانیان نت

اطلاعات دریافتی از سازمان تنظیم مقررات و ارتباطات رادیویی، نامه شماره

۱۰۰/۵۷۲۶۴ مورخ ۹۷/۸/۱۵

٩. بين الملل

وزارت امور خارجه

- تأسیس اداره بین المللی زنان، خانواده، کودک در وزارت امور خارجه از سال ۱۳۷۱ با هدف پرداختن به مسائل بین المللی زنان؛
- اظهارنظر در مورد اسناد بین المللی - منطقه‌ای و بین الدولی مربوط به زنان، کودکان و خانواده جهت ممانعت از ورود مفاهیم غیرمطلوب و جلوگیری از جریان سازی علیه نظام به این وسیله؛
- پاسخدهی به ادعاهای ضدحقوق بشری علیه ایران به ویژه در موضوع زنان، کودک و خانواده؛
- اطلاع رسانی به مراجع ذیربط داخلی درخصوص تحولات بین المللی حوزه زنان، کودک و خانواده؛
- برگزاری نشست‌های بین المللی و منطقه‌ای و بین الدولی در موضوع زنان، کودکان و خانواده و همکاری با نهادهای داخلی در برگزاری این نشست‌ها؛
- تهیه گزارشات متعدد از پیشرفت زنان در جمهوری اسلامی ایران جهت ارائه در سطح بین الملل؛
- ظرفیت‌سنجی جهت ایجاد تعاملات دوجانبه و چندجانبه با کشورها و نهادهای داخلی در حوزه زنان، کودک و خانواده؛
- تأسیس انجمن دیپلماتیک بانوان جمهوری اسلامی ایران متشکل از کارمندان وزارت خارجه و همسران دیپلمات‌های ایرانی و جذب بانوان دیپلماتیک ۴۵ نمایندگی ایران در سایر کشورها با هدف اطلاع رسانی در مورد نقض حقوق بشر زنان در کشورهای غربی، نقد استراتژی برابری جنسیتی و تبیین موضع ایران در زمینه حقوق زنان، کودکان و خانواده؛
- تأسیس انجمن دیپلماتیک بانوان کشورهای اسلامی (متشکل از همسران دیپلمات‌های کشورهای اسلامی مقیم ایران)؛

- تهیه و تصویب قطعنامه ارتقای جایگاه زنان در OIC در یازدهمین نشست سران سازمان کنفرانس اسلامی ۲۰۰۸.
- ارائه گزارش در مورد قطعنامه ۱۳۲۵ شورای امنیت در زمینه زنان، صلح و امنیت و طرح مطالبات جمهوری اسلامی ایران از مجامع بین المللی؛
- ارائه نظرات جمهوری اسلامی ایران در پانزدهمین اجلاس وزرای کشورهای غیرمتعهد در سال ۱۳۸۷ در زمینه حقوق زنان، کودکان و خانواده؛
- تهیه گزارش نقض حقوق بشر در کشور نروژ و عملکرد ضعیف دول اروپایی در قبال خشونت علیه زنان؛
- میزبانی اولین اجلاس کارشناسان امور زنان کشورهای عضو سازمان همکاری‌های اسلامی در سال ۱۳۷۳ و پایه‌گذاری نشست سالانه وزرای امور زنان کشورهای عضو؛
- برگزاری سومین نشست وزرای زن عضو سازمان کنفرانس اسلامی در تهران.

سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی

- تأسیس اداره توسعه روابط فرهنگی بین المللی زنان وابسته به سازمان فرهنگ و ارتباطات اسلامی در سال ۱۳۷۴ با هدف برقراری تعامل میان زنان مسلمان در جهان و همگرایی بین بانوان کشورهای اسلامی براساس آموزه‌های اسلامی با برگزاری همایش‌های بین المللی در داخل کشور از جمله: همایش تجلیل از بانوان مروج فرهنگ رضوی و همایش زنان مسلمان اندیشمند؛
- اعزام بانوان فرهیخته، هنرمند و فعال اجتماعی برای شرکت در نشست‌ها و همایش‌ها به منظور اشاعه فرهنگ انقلاب اسلامی و دیدگاه اسلام در زمینه مشارکت اجتماعی بانوان؛

- برگزاری دوره‌های بین‌المللی با موضوع زنان و خانواده با حضور زنان اندیشمند و فرهیخته و صاحب‌منصب از جهان اسلام در این دوره‌ها؛
- برگزاری گفتگوهای فرهنگی و نیز برگزاری هفته‌های دوستی بین ایران و سایر کشورها در موضوعات زنان و مناسبت‌های ملی و اسلامی و آشناسازی این کشورها با فرهنگ و تمدن ایرانی-اسلامی؛
- گفتمان دینی با مجامع و نهادهای دینی غیرمسلمان در زمینه حقوق زنان در ادیان مختلف و جایگاه خانواده در ادیان الهی؛
- طرح دیدگاه‌های اسلام و انقلاب در مورد زن و خانواده برای بانوان فرهیخته مسلمان، حداقل در ۴۰ کشور جهان؛
- ایجاد همگرایی در موضوعات بنیادی جهانی در حوزه زنان و خانواده نظیر موضوع مادری و موضوع خانواده؛
- فراهم نمودن زمینه معرفی زنان برجسته و مسلمان ایرانی و ارائه چشم‌انداز جایگاه زن و خانواده در تفکر اسلام ناب محمدی از طریق طرح دیدگاه‌های رهبران جمهوری اسلامی ایران در مورد زنان و خانواده و معرفی تشکیلات دولتی زنان در ایران و تبیین فعالیت‌ها و اقدامات این تشکیلات؛
- بهره‌مندی از ظرفیت‌های نظام اسلامی در بخش دولتی و غیردولتی جهت تعاملات بین‌المللی با جهان اسلام و طرح دیدگاه‌های متعالی اسلام و انقلاب در موضوع زن و خانواده.

۱۰. مشارکت اقتصادی

وزارت جهاد کشاورزی

- تأسیس دفتر توسعه فعالیت‌های کشاورزی زنان روستایی و عشایری وابسته به وزارت جهاد کشاورزی از سال ۱۳۷۲ با هدف سازماندهی و برنامه‌ریزی مشارکت زنان روستایی در تولید و اقتصاد کشور؛
- اجرای طرح «انتخاب، آموزش و سازماندهی زنان تسهیل‌گر روستایی» جهت ارتقای سطح دانش و توسعه توانمندی‌های زنان روستایی و عشایری در زمینه فعالیت‌های کشاورزی (۱۳۷۸)؛
- تشکیل تعاونی‌های روستایی زنان و تصویب اساسنامه آن در سال ۱۳۷۲ در دو بخش کشاورزی و توسعه روستایی. بخش کشاورزی با هدف تأمین نهاده‌ها و ماشین‌آلات کشاورزی و دامداری، تولید محصولات کشاورزی و دامی و اجرای پروژه‌های منابع تکمیلی و فرآوری و بسته‌بندی محصولات علاوه بر فعالیت‌های خانگی و فروش و توزیع محصولات و بخش توسعه روستایی با هدف تولید مصنوعات از ضایعات کشاورزی، تولید محصولات صنایع دستی و کارگاه‌های تولیدی؛
- اجرای طرح‌های آموزشی برای تعاونی‌های روستایی به ویژه تعاونی‌های روستایی زنان جهت ارتقاء دانش و بهره‌وری بیشتر آنها در فعالیت‌های مربوطه؛
- تأمین فرصت‌هایی جهت فروش محصولات و تولیدات زنان روستایی و عشایری از طریق برگزاری نمایشگاه از سال ۱۳۷۵ و نمایش توانمندی‌های زنان و تبادل تجربیات بین آنها؛

- اجرای طرح حمایت از صندوق‌های اعتبارات خرد زنان روستایی (۱۳۷۹) و ایجاد ۲۲۰۰ صندوق روستایی و ۳۰۷ صندوق عشایری در سراسر کشور در حمایت از فعالیت‌های تولیدی زنان روستایی و عشایری؛^۱

- توجه به موضوع کارآفرینی زنان با اجرای طرح‌های: آموزش و ترویج کارآفرینی زنان روستایی، طرح ترویج کارآفرینی روستایی و توسعه کسب و کار خرد و نوآورانه زنان روستایی در ۶ استان محروم کشور در بین ۱۹۲۰۰۰ زن روستایی و عشایری و اجرای طرح آموزش و ترویج کارآفرینی برای زنان و دختران فارغ التحصیل و جویای کار در سال ۱۳۹۵ با اولویت مناطق محروم و گروه‌های آسیب پذیر.^۲

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

- تشکیل بنیاد تعاون و توسعه کارآفرینی زنان ایران از سال ۱۳۸۹ با هدف شناسایی زمینه‌های مناسب اشتغال، ایجاد شرایط مساعدتر برای توسعه کارآفرینی و کسب و کار زنان و کمک به توسعه بازار تولیدات شرکت‌های تعاونی بانوان و ایجاد اشتغال برای بیش از ۲۰۰۰۰ نفر زنان علاقمند در حوزه کسب و کارهای کوچک و خانگی، برگزاری دوره‌های آموزشی و مهارتی برای ۱۶۳۵۰ نفر از زنان بیکار فاقد مهارت شغلی و ارائه مشاوره به بیش از ۷۵۰۰۰ نفر از زنان جویای کار در زمینه‌های آشنایی با قوانین بخش تعاون و کار توسط بنیاد مذکور؛^۳

۱- گزارش دریافتی از امور زنان و خانواده وزارت جهاد کشاورزی.

۲- همان.

۳- گزارش دریافتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

- تشکیل جمعیت زنان تعاونگر کشور با امکان تحت پوشش قرار دادن حدود ۲۰۰ نفر از بانوان تعاونگر و کارآفرین در فاز اولیه طرح و اهدافی از جمله ارتقاء سطح مهارت و توانمندسازی شغلی برای بانوان، ایجاد فضای مناسب جهت ارتقاء جایگاه زنان تعاونگر و تولید و توسعه ایده‌های نوین در کسب و کارهای مناسب برای بانوان؛^۱
- تشکیل اتاق فکر بانوان تعاونگر متشکل از نمایندگان بخش دولتی بخش تعاون، مدیران موفق تعاونی‌های زنان، بانک توسعه تعاون، اتاق تعاون ایران، خانه تعاونگران و بانوان کارآفرین موفق در حوزه کسب و کار زنان؛
- تشکیل کمیسیون‌های بانوان در اتاق تعاون ایران، خانه تعاونگران با هدف به اشتراک گذاری ظرفیت‌ها و توانمندی‌های تعاونی‌های بانوان؛
- اعطای کمک‌های مالی و تسهیلاتی به شرکت‌های تعاونی بانوان در قالب بودجه توانمندسازی تعاونی‌ها.

وزارت صنعت، معدن و تجارت

- تأسیس دفتر امور بانوان وزارت صنعت، معدن و تجارت جهت ارتقاء سطح علمی بانوان به منظور افزایش بهره‌وری در امور صنعتی، معدنی و تجاری، ایجاد نهضت کارآفرینی، اشتغال‌زایی، تلاش در راستای افزایش نقش زنان در تولید و صادرات کالای ایرانی، ترویج مصرف کالای ایرانی در بین بانوان، ایجاد هماهنگی و هم‌افزایی بین زنان شاغل در بخش‌های خصوصی و دولتی و شناسایی و بررسی مشکلات زنان جویای کار و ارائه راهکار جهت حل مشکلات آنها؛
- تشکیل میز ویژه کارآفرینان زن در وزارت صنعت به منظور رسیدگی به مشکلات این قشر؛

۱- گزارش دریافتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

- فعال شدن خط اعتباری صندوق سرمایه گذاری صنایع کوچک برای فعالیت بانوان کارآفرین صنعتی؛
- ارائه تسهیلات به زنان سرپرست خانوار کارآفرین و دارای طرح توجیهی تا سقف ۲۰ میلیون تومان با بازپرداخت ۵ ساله از صندوق توسعه ملی؛
- راه اندازی تعاونی‌های زنان کارآفرین در کشور با تلاش بخش خصوصی؛
- حمایت از ایجاد صندوق حمایت از زنان کارآفرین در راستای حمایت از فعالیت‌های کارآفرینانه؛
- برگزاری دو دوره نمایشگاه‌های نقش آفرینی زنان در توسعه پایدار در سال‌های ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴^۱؛
- پیگیری راه‌اندازی کلینیک‌های صنعت و معدن برای رفع مشکل واحدهای صنعتی و تولیدی و تجاری زنان صنعتگر.

وزارت راه و شهرسازی

- راه اندازی اتاق مادر و کودک، صدور مجوز مهدکودک و استقرار مشاور خانواده در شهر فرودگاهی امام خمینی (ره)؛
- ایجاد فضاها و تسهیلات رفاهی برای زنان دارای فرزند خردسال در پایانه‌های هوایی و ریلی؛
- تسهیل تردد بانوان از / به ایستگاه‌ها به / از شهرها با لحاظ نگرش حمل و نقل ترکیبی و تعامل با مدیریت شهری؛
- بکارگیری ناوگان تک صندلی به ویژه در مسیرهای پر تردد دانشجویی؛

۱- گزارش دریافتی از وزارت صنعت، معدن و تجارت.

- تأمین امنیت بانوان در هنگام حضور و تردد در ایستگاه‌ها با حضور نیروهای انتظامی در تمامی ایستگاه‌های مسافری به ویژه پلیس بانوان در ایستگاه‌های پرتردد؛
- نصب دوربین‌های مدار بسته در ایستگاه‌های مسافری مراکز ادارات کل و نیز در برخی از قطارها به منظور افزایش امنیت مسافری به ویژه بانوان؛
- نصب دستگاه‌های x-ray در ایستگاه‌های پرتردد و بااهمیت بالاتر به منظور افزایش امنیت بانوان در این ایستگاه‌ها؛
- راه‌اندازی اتاق مادر و کودک در ایستگاه‌های تهران، زنجان و ...
- راه‌اندازی فضای بازی کودکان در ایستگاه راه آهن مشهد؛
- توجه به نیازها و شرایط بانوان با همراهی نوزادان و تجهیز ایستگاه‌های مسافری به تخته تعویض پوشک در سرویس‌های بهداشتی بانوان در ایستگاه‌های مشهد، نیشابور، تهران، اصفهان، کاشان، شیراز، سعادت شهر، صفاشهر، اقلید، آباد، شهرضا، زنجان، کرمان، زرنند، بم و تبریز و...؛
- اختصاص واگن ویژه بانوان و ارائه خدمات توسط مهمانداران خانم در اینگونه واگن‌ها.^۱

وزارت کشور

- اجرای طرح‌های توانمندسازی اقتصادی بانوان و اجرای ۲ دوره برگزاری جشنواره زنان نام‌آور و نان‌آور و راه‌اندازی مرکز کارآفرینی و رشد ویژه زنان در ۳ استان کشور؛^۲

۱- گزارش دریافتی از وزارت راه و شهرسازی.

۲- گزارش دریافتی از وزارت کشور.

- تأسیس اتحادیه تعاونی‌های بانوان جهت ایجاد و افزایش اشتغال و کارآفرینی زنان؛^۱
- توسعه تورهای مسافرتی زنان به منظور اشتغال‌زایی فارغ‌التحصیلان زن رشته گردشگری؛^۲
- توسعه و همکاری با شهرداری‌ها در زمینه توسعه بازارچه‌های خوداشتغالی زنان کارآفرین سرپرست خانوار.^۳

«گزارش‌های آماری»

وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

- در سال ۱۳۷۰ تعداد اعضای تعاونی‌های ثبت شده اعم از زن و مرد ۷۰۲۸۲۱۵ نفر بوده است که از این میان ۶۶۲۳۰۹ زن و ۶۳۶۵۹۰۶ مرد بوده‌اند؛^۴
- در سال ۱۳۸۰ تعداد اعضای تعاونی‌های ثبت شده اعم از زن و مرد ۱۰۵۷۸۸۲۳ بوده است که از این میان ۱۱۸۱۳۱۶ زن و ۹۳۹۷۵۰۷ مرد بوده‌اند؛^۵
- در سال ۱۳۹۰ تعداد اعضای تعاونی‌های ثبت شده اعم از زن و مرد ۵۰۱۱۹۹۲۸ بوده است که از این میان ۱۲۵۲۱۳۱۴ زن و ۳۷۵۹۸۶۱۴ مرد بوده‌اند؛^۶

۱- گزارش دریافتی از وزارت کشور.

۲- همان.

۳- همان.

۴- گزارش دریافتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - مرکز آمار و اطلاعات راهبردی.

۵- همان.

۶- همان.

- در پایان مهر سال ۱۳۹۷ تعداد اعضای تعاونی‌های ثبت شده اعم از زن و مرد ۵۰۹۱۴۸۴۸ بوده است که از این میان ۱۲۶۹۸۰۹۲ زن و ۳۸۲۱۶۷۵۶ نفر مرد بوده‌اند؛^۱

- بر اساس آمار ارائه شده تعاونی‌های فعال بانوان در پایان سال ۱۳۷۵ تعداد ۲۱۵ تعاونی و تعداد تعاونی‌های غیرفعال ۸۲۳ تعاونی بوده است. در سال ۱۳۸۰ تعداد تعاونی‌های فعال و غیرفعال بانوان به ترتیب ۶۹۱ و ۲۶۰۸ بوده است. در سال ۱۳۸۵ نیز تعداد تعاونی‌های فعال و غیرفعال بانوان به ترتیب ۲۱۹۸ و ۶۳۶۴ بوده است. این ارقام در پایان مهر ماه ۱۳۹۷ برای تعاونی‌های فعال ۱۰۰۳۲ و تعاونی‌های غیر فعال ۱۱۲۵۸ بوده است؛^۲

- در سال ۱۳۹۷-۱۳۹۶ تعداد ۶۰۱ شرکت تعاونی بانوان در حال اجرا یا بهره برداری می باشد.^۳

- بر اساس آمار ارائه شده از سوی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال ۱۳۹۶، تعداد ۹۲۱۸۶ مجوز در خصوص مشاغل خانگی صادر گردیده است.^۴

- در سال ۱۳۹۶ به ۲۷۶۰۳ نفر از افراد، وام مشاغل خانگی اعطاء شده است. همچنین میزان تسهیلات مصوب جهت پرداخت ۸۰۰۰ میلیارد ریال بوده که ۲۳۳۲ میلیارد ریال آن پرداخت شده است.^۵ هرچند میزان مجوزهای صادره برای اجرای قانون مشاغل خانگی از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۶ با فراز و نشیب روبرو بوده است، ولی در نگاهی کلی باید اذعان داشت

۱- گزارش دریافتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی - مرکز آمار و اطلاعات راهبردی.

۲- همان.

۳- گزارش دریافتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

۴- همان.

۵- همان.

جمهوری اسلامی ایران جهت حمایت از خانواده‌ها همواره تسهیلاتی به مشاغل خانگی اختصاص داده است.

- در سال ۱۳۹۶ از مجموع کارآفرینان ثبت نام شده در جشنواره کارآفرینان برتر ۱۲۰۴ نفر زن بوده‌اند.^۱

- در سال ۱۳۹۶ از مجموع ۱۲ نفر کارآفرین منتخب ملی ۹ نفر مرد و ۳ نفر زن بوده‌اند و هر سه کارآفرین زن منتخب در حوزه صنعت فعال بوده‌اند.^۲

- در مجموع شرکت‌های تعاونی و اتحادیه‌های فعال زنان در ۸۲ گرایش از رشته فعالیت‌های تولیدی، خدماتی و توزیعی اشتغال دارند که به ترتیب تعاونی‌ها و اتحادیه‌های خدمات، صنعت و معدن، کشاورزی، فرش دستباف (معادل ۹۳ درصد) بیشترین تعداد را شامل می‌شوند. از سوی دیگر می‌توان گفت بالغ بر (۶۱ درصد) تعاونی‌های زنان در بخش تولیدی، فعالیت می‌نمایند. علاوه بر آنان تعداد ۹ شرکت تعاونی زنان با ۳۰۱۵۰ نفر عضو و اشتغال‌زایی ۴۶۸۷۹ نفر در وضعیت در دست اجرا وجود دارد که بیشترین فراوانی آنها در سه گرایش نساجی، چرم و پوشاک، فرش دستباف و زراعت است.^۳

- براساس گزارشات اخذ شده از سامانه جامع آمارهای ثبتی تا قبل از آغاز انقلاب اسلامی ایران میزان مشارکت زنان در عضویت شرکت‌های تعاونی معادل ۷ درصد بوده است که بیشترین مشارکت در شرکت‌های تعاونی اعتبار بوده است؛ ولی پس از پیروزی انقلاب اسلامی و تا سال ۱۳۹۷ میزان مشارکت زنان در عضویت شرکت‌های تعاونی به میزان ۲۷ درصد رسیده است که در مجموع از رشد ۲۸۶ درصدی برخوردار می‌باشد.^۴

۱- گزارش دریافتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

۲- همان.

۳- همان.

۴- همان.

- در سال ۱۳۹۷ تعداد ۱۲ شرکت تعاونی فعال دانش بنیان در حوزه کسب و کارهای بانوان وجود دارد که دارای ۸۶ نفر عضو و ۱۷۰ نفر اشتغال‌زایی می‌باشند.^۱
- سهم زنان در مدیریت تعاونی‌ها به گونه‌ای است که بیش از ۱۴ درصد مدیران عامل، ۲۰ درصد اعضای هیئت مدیره و ۵ درصد بازرسان شرکت‌های تعاونی تشکیل شده در سال ۱۳۹۶، زنان می‌باشند.^۲

۱- گزارش دریافتی از وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

۲- همان.